

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 3.

Brooklyn, N. Y. 17d. Sausio (January) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVII.

GELTONOJI MINTIS IR SPAUDA.

I.

Anais metais, kada buvusi prezidentas Roosveltas užvedė bylą su New Yorko „Worldu“ ir Indianopolio „News“, deli apšmeižimo keletu įžymesnių amerikonių tuose laikraščiuose, daug buvo rašyta apie laikraštijos teises. Rods didžiūma džiaugėsi, kad Roosveltas bylą pralaimėjo, vienok po draug beveik visa pažangiųjų visuomenė Amerikoje išsireiškė, kad laikas jau atkreipti akį ant „geltonosios“ spaudos. Daug sykių jau buvo įžymesnių publicistų aprašyta, iš kur Amerikoje „geltonoji“ spauda atsirado ir kokias ji pasekmes atnešė. Pasirodo, kad niekas taip netvirkinama Amerikos visuomenės, niekas taip neišstampa visuomenės psichologijos, niekas taip neišmoka žmones meluoti ir savo melams lengvai intikėti, kaip tą padaro „geltonoji“ spauda.

Geltonosios laikraštijos tėvas Amerikoje yra: garsusis New Yorko „Journal“ ir kitų keletu dienraščių (Bostone, Chicagoj, San Francisko) leidėjas—William Randolph Hearst ir našninkas Juozas Pulitzer, buvusi „Worldo“ leidėjas. Keletas metų atgal vienas iš geriausių Amerikos publicistų, Lincoln Stevens, aprašė „Lippincot“ žurnale Hearsto ir Pulitzerio biografijas. Tarp ko kito, pranašo balsu kritikoje sušuko: „Tai dideli žmonės! Didelė prieš juos stovi ateitis! Bet... pakol šitokia laikraštija eis augstyn, patol Amerikos morališkas gyvenimas kris žemyn!...“

Taip-pat anais metais, rašydamas apie Ameriką, rusų prof. Jordanskis pasakė: „Mes, rusai, neturime laisvos spaudos. Bet mes nekaitinsime savo akis prieš visą pasaulį: mes turime „Russkoje Znamia“, turime savo Dubrovina, Puriškevičių ir kitus juodašimties žiedus; bet mes neturime tokio baisaus spuogo, to karbunkulo edančio visuomenės dorą ir protą, to syfilio rujančio dvasiškąją liaudies sveikatą, — mes neturime „geltonosios“ spaudos... O kitas įžymus rusų demokratas P. Struve, žurnale „Russkoje Bogatstvo“ apie amerikonių spaudą pasakė: „Mes čia kovoja su despotizmu. Bet jeigu aš būčiau amerikonių, tai mano pirmiausia kova būtų

su tėnykste geltonąja spauda, kuri Amerikos piliečiams daro didžiausią gėdą.“

Tokia nuomonė apie geltonąją spaudą yra ir Amerikos visuomenėje. Geltonosios laikraščius, kaip „Journal“, „World“ ir kitus jų pamėgdžiotus visi išjuokia, visi jiems netiki, bet gi visi... juos skaito. Važiok kiauuriai rytines valstijas ir vakarus, pirmiausiai ant traukinių, ant tramvajų ir ant gatvių pamatysi Hearsto laikraščius. Kodel juos taip skaito? Tai jau žmonių neišaiškinama psichologija... Antgalvyje pamatysi sprindinėmis raidėmis: „Užmuše!“, „Nušovė!“ „500,000 žmonių pražuvo!“, „Ekspliozija!“, „Baisus gaisras!“, „Baisus išgėdimas!“, „Negirdėta piktadėjystė!“ ir tam panašius. Žmogus jau iš kitos pusės žatves niato patraukiaučius sensacijinius parašus, skubina perka laikraštį. Tiesa, kad jis retai randa teisybę: kur skambino užmušta, ten buvo peštuko peštukui perausi užduota; nušovimo visai nebuvo, tik pašauta medžioklėje koja; vietoj 500,000 išmuštų armėnų, ant rytojaus išsiaiškino būta jų susipliekta su turkais ir po keletą žmonių abeji neteko; gaisras vėl tik paprastas gaisras, o kartais pasirodo, kad gaisro visai nebūta ir laikraštis ant rytojaus žinią atšaukia (nors ir tą retai padaro, o jeigu ir padaro, tai indeda 8-point dvi eilutes tarpe apgarsinimų, kur retas teranda...).

Tai viena sensacijų pusė. Didesnė dalis geltonosios spaudos pašvesta neva kritikavimui valdžios ir šiaip jau visuomeniškų veikėjų. Čia kartais ir gerai padaro. Bet valdžią ir veikėjų darbus kritikuoja kiekvienas laikraštis. Todėl geltonieji laikraščiai persistato save jau didesniais žmonių geradėjais ir įveda naują toną—jie savo kritiką miešia vulgariais pravardžiamais, koliojimais ypatų, sensacijiniais knisinėjimais po žmonių privatinį gyvenimą. Žodžiai: sukėius, nieksas, gaudagrašys, vagis, plėšikas, bjaurybė, etc. taip ir kyšo kiekviename sakinyje ir prie kiekvieno paminėjimo ypatos vardo. Kuris valdininkas, nors teisingas žmogus būt, nesuspėjo ar nenorėjo dolerių guzuliais tokį geltonraštį nulenkinti, tas gali tikėtis, kad jo visi vieši darbai bus trukdomi, jo ypata niekinama. Vis tai daroma

bus „žmonių gerovei“. O jei koks valdininkas, būdamas pirmo sorto graudagrašys, užpirks tokį laikraštį ir dalsins su juo visuomenės piningais, tokis bus giriamas ir gerbjamas. Būna ir tokių kurjejų, kaip va su Hearstu: vakar gyvė kokį urėdninką, o šiandien jį perstato baisiausia bjaurybė. Arba atbulai: iškoliotą, išniekintą, staigu pradėjo girti. Kaip ta stebūklinga ir staigi permaina įvyksta, tai ne daugeliui tėra žinoma ir suprantama. Taip va buvo „Journalo“ taktika linkui New Yorko gubernatoriaus Hughes, dabar Dixo ir majoro Gaynor (šis pastarasis turbūt daugiausiai perėjo geltonraščių gyrimo ir peikimo periodą...).

Tokia tai geltonraščių fizionomija. Bet kokia jų intekmė? Intekmė labai didelė! Žmogus iš prigimimo myli girdėti indomybės ir myli peikti kitus (mės kalbame apie tamsuosius visuomenės sluogsnius). Ir šitą jie geltonraščiuose randa. Baisus antgalviai patraukia jų domą, o nešvarios kolionės kaip tik atsako jų instinktui — viską peikti. Kasdien skaitydami koliones susistato žiaurių žodžių žodyną ir jį vartoja. Turbūt nėra kitos tokios šalies ant svieto, kur taip sparčiai daugintusi baisiausios mies tuose piktadėjystės, ir tokios šalies, kur taip augtu išlavintas keikūnų žodynas, kaip Amerikoje, kurios miesteliuose išivyravo geltonoji spauda. Iš to jau gema ir geltonoji mintis. Ištikro, kuo Amerika žiaurume elgėsių skiriasi XX-ame amžiuje, nuo tamsiųjų viduramžių? IX-ame amžiuje Irlandijoje mokiniai nužudė savo mokytoją, Joną Skotą, kad jis bemokindamas juos religijos pertoli nuėjo. XX-ame amžiuje Amerikos darbininkų vadovai siūlosi užnerti už kaklo virvę savo buvusiam vadovui McNamarui, kad tasai peruoliai vedė kovą su kapitalizmu! Čia prie liaudies elgėsių sušūrktinimo ir jos proto sugrubinimo daugeliu, o gal daugiausiu — prisideda geltonoji spauda. Ištikro, anot Struve, ji daro Amerikai gėdą. Ji yra karbunkulas. Gali būt, kad šitas karbunkulas išdygo iš nelabai sveikų Amerikos gyvenimo sąlygų. Bet geltonoji spau-

da mažiau pagelbsti kovai už geresnes sąlygas, o daugiau žmonių proto ir energijos suėda. Tą parodo tūkstančiai faktų, tą tvirtina ir visa amerikonių, o ir viso pasaulio, rimtesnėji spauda ir mokinti, giliai gyvenimą pažįsta žmonės.

Mums tiek apeina Amerikos geltonoji spauda, kiek ji suspėjo ir ant lietuvių intekmę padaryti. O ji padarė. Paimkim bile vieną iš mūsų laikraščių, ir tuojaus patėmisime geltonosios spaudos dvasių. Gal tik vieni, kurie patį stipresni dvasioje, labiau atsilaiko prieš jos kenksmingą intekmę. Bet užtai kiti yra grynai vertimai Hearsto „Journalo“, „American“ ir „Examinerio“. Pradėta net jo redakcijinius straipsnius versti, pradėta jo piešinius reprodukuoti. Seniau tik „Saulė“ geltonybę nešė. Šiandien hearstizmas pasivergė jau keletą laikraščių. O ką besakyt apie mūsų korespondentus: didesnė pusė, kurie skaito anglų dienraščių, rašo korespondencijas tikrai hearstiskas. Mums rodo, kad labai teisingai syki „Tėvynė“ pastebėjo feljetone, kad mūsų geltonybė, mūsų koliojimūsi žodynas, — pradėjus nuo „buržuazų“, „sukėių“, „juodašimčių“, etc. auga su pastebėtina greitybe, kad vargiai su tuo augimu suspės išeiti encyklopediškas žodynas...

PERŽVALGA.

// Dar prie mūsų jubilėjų. p. V. S. Jokubynas kitoje vietoj primena visuomenei, jog perėtais metais tapo praleisti paminėjimai 25 metų sukaktuvių pasimirus dideliu mūsų liaudies mlytojai, Jonui Juškevičiui, buv. Kazaniaus universitatės profesoriui. Ištiesų mės nedėkingi savo veikėjų atminčiai ir pagailėtina nerangūs. Mažai yra žmonių tiek dirbusių, kaip dirbo broliai Juškevičiai del savo vientaučių, ir dar tokiose sunkiose lietuvių spaudos sąlygose! Delto p. V. S. J. primena, kad nors šiemet referatais ar prakalbomis paminėtume kaip a. a. Joną Juškevičių, taip ir tą gadybę, kurioje jis del lietuvių darbavosi.

Prie to p. V. S. J. primena, ypač Tėv. Myl. Dr.-ei, jog šiemet sueina 15 metų šitos draugijos gyvavimo, — nes norints ji inkūrta 1896, taigi datos jubilėjus pripuolu pernai, bet faktiškai 15 metų, pilnai sukakusių, yra šiemet. Todėl šiemet ir reiktų padaryti apvaikšiojimus, plačiai

referatuose ir kalbose išaiškinant nevien TMD. historiją, bet apiešiant ir visą anų metų lietuvių gyvenimą, kuris privertė ir šitą mūsų draugiją įsikurti.

// Judina kooperacijų klausimą. „Tėv.“ N2, p. Z. Jank. dailiai paragina mūsų jaunuomenę, kuri baigia mokyklose pramonijos kursas, kad nesėdėtų rankas sunėrę, nepamestų savo profesijos, bet užsiimtų organizavimu kooperativiškų draugijų. Jų nauoda labai didelė. Sako: „Man dirbus suvirš 2 metu ant kooperacijos dirvos, pasirodė, jog ji yra vienatinis (bent šiandien) lietuvių darbininkų kelias prie laimingesnio būvio“.

Malonu būtų, kad šitas balsas nuolatos girdėtūsi kaip laikraščiuose, taip ir tarpe veiklesnių lietuvių. Kooperacijos, tai vienas iš gražiausių ir naudingiausių užsiėmimų kaip mūsų veikėjams, taip ir visuomenei, kuri turi mokintis demokratiškumo.

// Vokiečiai bijosi lietuviškų vardų. „Birutės“ N11 randame gana juokingą, o po draug ir ženklyvą pranešimą, kaip vokiečių valdžia Prūsuoje baidosi lietuviškų vardų. Buvo taip. Gyvenančiam Tilžėje mūsų vientaučiui J. Vanagaičiui, Dievas davė dvynūčius — berniuką ir mergaitę. Nutarė jisai juos pakrikštyti „Vytautu“ ir „Milda“. Nuėjus užrašyt į kningas, urėdninkas ko nepatrūko iš nusistebėjimo: kaip tai galima krikštyti nevokiškais vardais! Tas pats buvo, kada nu eita ir pas vyskupę: tasai iš visos širdies prikalbinėjo krikštyti paprastais krikščioniškais ir vokiškais vardais; kuo gi esą negeras Otto, Fritz, Karl, Gustav arba kiti? Bet netokio būta Vanagaičio: jis užsispyrė krikštyti, kuo jis nori, ir noroms-noroms turėjo vokiečiai susitaikyti kaip su „Vytautu“, taip ir su „Milda“.

// Kaip vyskupui rūpi lietuvi. „Viltis“ rašo, jog Seinų vyskupas A. Karosas užsigėidęs perkelti vyskupo buveinę, konsistoriją ir seminariją iš Seinų į Lomžą, t. y. į Lenkiją. Tam tikslui jau pradėjęs ir su valdžia derėtis. Keistas lietuvis, vysk. Karosas! Jis nenumano, kad šitų trijų įstaigų perkėlimas Lenkijon atitrauks nemažai svarbos vienam Lietuvos miestui. Kiekviena įstaiga padaro savo pramonę, apyvartą, ir tuomi šalies piningai pasilieka ant vietos. Kam puldyti Seinus ir išvežti lietuviškus rublius lenkams? Bet vyskupui matyt mažai miela lietuviška sermėga!...

// Vertimai ir literatūros naujienos. Jau buvo minėta, kad „Tėvynėje“ pasigarsino verėią lietuvių kalbon Boccaccio „Dekameroną“. Dabar „T.“ N2 prane-

ša, jog pati „Tėvynė“ mananti išleisti vaikams pilną rankių Aisopo Pasakų su ilustracijomis. Tai pirmutinis didokas veikalas mūsų vaikų literatūroje.

Naujas laikraštis. Kaune nuo Naujų Metų pradėsiąs eiti naujas savaitinis „Lietuvos Apžvalga“, kurį rėdysias kun. Juozas Dobužinskas. (Turiniu būsiąs panašus „Vienybei“ — klerikaliskas.)

Dar nauji laikraščiai. „Birutė“ N12 praneša, jog D. Lietuvoj dar žadą pasirodyti nauji laikraščiai „Vaivorykstė“ ir „Kelias“.

// „Žiburį“ uždarė. Rašo „Viltis“ N147: „Del vidaus reikalų ministerijos protesto senatas panaikino nesena gautą leidimą inkurti trims katalikų draugijoms Peterburge užtai, 1) kad tarp kitko jų tikslas buvęs steigti mokyklas ir 2) kad jų nariais tegalėję būti vien katalikai. Taip-pat senatas uždarė Suvalkų gubernijos lietuvių švietimo „Žiburis“ draugiją“.

Tokiu būdu matosi, jog valdžia nepraleidžia nei klerikaliskų drų. Si paskutinė Lietuvoje švietimo draugija uždaryta.

// Gaisras redakcijoje. „Žvaigždė“ N2 (Philadelphijoje), praneša, jog prieš Trijų Karalių šventę buvusi užsidedusi jos redakcija. Sudegė kaip kurie laikai kun. Miluko ir abelnai nuostolio padaryta apie \$500.

// Iš S. L. A. veikimų. „Tėv.“ rašo, jog New Britaine 14 d. sausio buvo kviestas kalbėti „T.“ redaktorius Račkauskas ir kun. Žebrys. Tai S. L. A. agitacijai. Pittsburge buvo prakalbos, kur prisirašė 6 nauji nariai. Visur pradeda kilti veiklumas tarpe S. L. A.

IŠ VISUR.

× Paryžius. Deputatų rūmas parlamente, 312 prieš 140 balsų atmetė reikalavimą socialisto Kollio, kad būtų vėl priimti ant gelžkelių prašalintieji už streikus darbininkai.

× Indusai prieš persų betvarkę. Londonan praneša iš Indijų, kad tėnykste valdžia nebegalinti kęsti betvarkės pietinėje Persijoje, taigi ant Indijų rubėžians. Indusai ruošia karišką ekspediciją bausti persų banditus. Tik reikia, kad indusų patronas Anglija ant šito pritartų.

× Galicija ginasi nuo šnipų. Čechų ir abelnai slavų vadovas Kramarž, pasirodė su Galicijos lenkų delegatais austrų parlamente, kur kreipėsi į valdžią, kad suturėtų šnipų veiklumą. Anot Kramaržo, Galicijoje esą pilna šnipų. Daugiausiai esą

šnių rusų, bet nemažai jų ir serbų ir italų. Ir vis tai, kad trūkdami lenkų tautos kultūrai.

× Nuodijimai prieglaudose. Berline per keles savaites neturėtų prieglaudose pradėti labai dažnai mirt žmonės. Pagaliaus tik per vieną dieną susirgo net 132 ir numirė 60 žmonių. Daktarai patyrė, kad prieglaudose žmonės užnuodijama. Dalykas pasiekė net žinią kaizerio Viliaus, kuris pareikalavo nuo vidaus ministerio atsakymo. Bet ikišiolei dar nesuakta, kas tokis nevidonas marino pavargėlius.

× Pasigavo. Paryžiuje areštuotas rusas advokatas A. Moisiejev, kurio jau kelinti metai rusų valdžia įjėškojo. Mat Moisiejevas paėmęs iš Poltavos valstiečių bankos 200,000 ir išaikvojęs. Dabar jis prisiegavoja, kad išleides piningus politikos reikalams. Tačiau susekta, kad jis juos tiesiog pralošė kazyromis.

× Ministerių susivažiavimas. Ateinančiame liepos mėn. rengiama Londone susivažiavimas visų šalių vidaus ministerių, pasitarimui apie žmonių švietimą.

× Francijos kabineto suirutė. Sensacija iššaukė atidengimas, jog Paryžiuje ilgas laikas buvo susidariusi franko-vokiečių politikierių grupė, kuri savo tikslui ir bizniui išnaudodavo kaip Vokietijos, taip ir Francijos politiką. Pasigandavo jie iš ministerių visas politiškas paslaptis. Žinot net ką jie buvo sau pasijaukinti? O gi patį Francijos premjerą Caillaux! Pakilo skandalas. Caillaux'o ministerija, kaip bokštas, su triukšmu sugriuvo.

× Anglija nebetenka anglies. Anglija budavoja dreadnautu po dreadnautui, krūpėdama karės su Vokietija, ir nepajuto, kaip pritrūko laivams kuro. Dabar sako Anglija steliuosianti daugybę anglių Amerikoje.

× Vokiečių socialistų laimėjimai. Iš Berlio rašo, kad per pirmuosius rinkimus į reichstagą vokiečių socialistų partija laimėjo daugiau iki 20 atstovų. Jiems padeda ir klerikalai, nors popėžius buvo uždraudęs. Mat vokiečių socialistai religijos neužkabina: jie kovoja su liberalais ir kitais konservatais. Dabar socialistai turėsia parlamente iki 90 sėdynių.

× Vėl grėsia Seina. Paryžiuje upė sueina vėl pradėjo kilt. Tiesa, da vanduo 12 colių nesiekia iki žymės ano pasibaisėtino 1910 m. tvano, kuris pamerkė visą Paryžių, vienok jau pradėta apkasinti ir apmūryti pakraščius.

× Nuskindino 7 laivus. Pirmutinę svarbą pergale italai gavo ant turkų. Kaip praneša žinios, italų skraiduolių eskadra užklupusi turkus 7 d. sausio Raudonoje Jūroje, ir po ilgo mūšio nuskandinus septynis turkų kanuolinius laivus. Tik čia nedidelė italiams garbė, nes šitie turkų laivai grįžo namo, išbuvę Suez kanale pasislėpę. Kadangi juos Egipto valdžia nuginklavo, tai lengva buvo italams beginklius nuskandinti.

× Prastai amerikams Persijoje. Atstaičius persų valdžiai amerikona Shusterį nuo finansų prižiūrėtojo, visi finansai buvo laikinai pavesti kitam amerikoniui Cairns. Dabar per rusų ir anglų užsispyrimą Persija priėmė Shusterio vieton belgietį Mornard, kuris tuojaus pakisio Amerikai kulni, pirmiausiai atsakęs visiems buvusiams su Shusteriu amerikonus algos išmokėjimą ir sulaužęs jų padarytus kontraktus. Regis, kad amerikoni šauksis net į Washingtoną.

× Amerikos vaikas Chinijon. Iš Manilos, nuo filipiniškų salų,

išplaukė 15-tos infanterijos batalijonas į Šiaurinę Chiniją, apsergėjimui amerikoniškų reikalų. Tai pirmas amerikonių įsikūsimas į Chinijos suirutę. Pamatysime gal ir daugiau ko.

× 400 mandžų išmušė. Kuldzoje, chinų Turkestane, sukilo valdžios vaikas ir ėmė plėšti, deginti mokyklas. Gaisruose žuvę 57 vaikai. Prie to esą išmušta 400 mandžų.

Chinuose padėjimas vis blogas tebėra. Valdžios kareiviai, bemašydami revoliuciją, sako žūdo net tuos ramius chiniečius, kurie pagal naujos tvarkos liepimą nusikirpo kasas. O Tien-Tsin mieste kareiviai nulupo gyvam kailį oficeriui, kuris kurstė kareivius prisidėti prie revoliucijos! Taigi matomai chinų nauja respublika da neužgesino suiručių gaisro.

Iš Rusijos.

× Stolypiną šaukia į teismą. Į senatą Peterburgan parėjo aktyvas skundas: Varšavos buv. poliesterio, barono Frederikso sūnus pajieško iš premiero Stolypino albumo. Tam albume buvę labai reti ir indomūs paveiksai, veikėjų iš lenkų sukilimo. Albumą Stolypinas ėmęs nuo Frederikso ir konfiskavęs. Dabar gi Stolypino nėra — jis po pasimatymo su Bogrovo revolveriu numirė. Nežinia, kur dingo ir tas svarbus albumas. Todel Frederiksas reikalauja 25,000 rublių atlyginimo iš Stolypino šeimos. Senatas tam pritaria.

× Istremia. Vidaus ministerijos liepimu iš Peterburgo istremta literatas Bogdanovas. Išvaro jį į Vologdos gub. ant 2 metų.

× Arbatninkų seimas. Maskvoje susivažiavo visų didžiųjų arbatos firmų atstovai. Jie nutarė pajieškoti iš chinų valdžios didelės sumos piningų, už nuostolius, kokius rusų pirkliai turėjo Chinijoje per pastaruosius sumišimus. Pasirodo, kad suma viršijanti net už visą čienių Hankovo miestą!

× Išgėdintojas mergaičių. Astrachaniuje patrauktas teisman šventikas (popas) Strakov, kurį apkaltino už išgėdinimą jaunų mergaičių. Valdžia jį teis kaipo kriminalistą, vyskupus už bausmę iškėlė šv. Strokovą į kaimą, kur yra stebūklingas paveikslas ir renkasi tūkstančiai maldininkų.

× Čečencus nubaudė. Iš Persijos atbėgo Vladikavkazan maištininkų vadas Zelim-Chanas ir pasislėpė čečencų kaime. Užtai valdžia uždėjo ant kaimo pirmiaus 100,000 rub., o dabar 14,000 rb. bausmės.

× Anarchistai. Tiflize suėmė anarchistų-komunistų kuopą, kuri siuntinėjusi turtuoliams laiškus, reikalaujama piningų. Kuopoje esą ir moterų.

× Dvasiškijs su sąjungiečiais. Kievo dvasiškių vyriausybė išsiuntinėjo cirkuliarus, kuriuose liepama šventikams eiti išvieno su „tikrųjų rusų“ sąjunga, kad lengviau būtų kovoti su socialdemokratais, kurie vėl rengiasis sukelti kaimuose agrariškus sumišimus.

× Prieš amerikonių mašinas. Tambovos gubernijos žemiečių su sirinkime nutarė nedaleisti amerikoniškų mašinų ant būsiančių turgų, kuriuose bus užsteliuojamos mašinos. Tuomi keršijama Amerikai už pertraukimą su Rusija sandoros.

× Tėvynainiškos karės jubilėjus. Šiemet 26 d. rugpjūčio sukaks lygiai 100 metų nuo taip va-

dinamos „Tėvynainiškos karės“ (otečestvennaja voina), kur buvo paveiktas baisusis francūzų Napoleonas. Dabar caras užtvirtino projektą, kaip reikės apvaikšioti tas jubilėjus. Pirmiausios iškilmės atsisbus ant Borodinos lauko, kurį procesijos apvaikšios ir apnešios stebūklingą Motinos Dievo „Odigitrija“ ikoną. Pasukui iškilmes perkels į Maskvą. Paminklui to jubilėjaus bus išleisti aukso medaliai: caro Aleksandro I, kng. Kutuzovo, Bagrationo ir gr. Barklai-de-Tolli.

× Už sugundymą pravoslavų. Maskvoje apsk. teisman patraukta protestonų evangelikų misijonieriai už patraukimą pravoslavų savo tikėjimą. Trumpu laiku evangelikai sugundė 15 žmonių. Pašaukta galybė liudininkų.

× Už pogromą. Mariupolyje atnaujinta byla apie buvusį čia kadai žydų pogromą. Skundžiama policija, kuri pogrome dalyvavo.

× Nubaudė už kareiviją. Kievos karės teismas pasmerkė tris artileristus, visus po 3 metus kalėjimo, už atsisakymą eit į kareiviškus mokinius (učebnyj sbor). Tie vyrukai teisinosi, kad jie esą tolstojiečiai ir jie savo persitikrinime priešingi kareivijai.

× Žmogus-žvėris. Iš Tambovo rašo apie pasibaisėtina žmogaus žvėriškumą. Tulas miesčionis Vasiljev, laiku barnės, prarėžė savo neščiai žmonai pilvą ir į gabalėlius sukapojo kūdikėlį.

× Baduoliams. Poltavo ir Permės gubernijų tarybos paskyrė po 100,000 rub. šelpimui baduolių, kurie kenčia po 18-ka gubernijų. Ikišiolei surinkta jau iki 400,000 rublių.

× Nubaustas nekaltas. Bucevo, social-revoliucionierių organas „Budušnost“ (einąs Paryžiuje) rašo: „1906 m. Ekaterinoslavoje buvo nužudytas gen.-gubernatorius Želvakovskis. Užtai karės teismas pasmerkė pakorimui intariamą teroristą Rappoportą, 15 metų. Bet tikrasis kaltininkas dabar yra Paryžiuje ir priklauso prie social-revoliucionierių.“ Jis tai šiuomi ir praneša, kad Rappoportas nekaltai buvo pasmerktas.

Iš Lietuvos.

× VILNIUS. „Ruta“. Gruodžio 17 d., rengta Koncertas, Vilniaus muzikalinės mokyklos mokiniamis dalyvaujant. Beto dainos choro ir p. Vitto. O gruodžio 18 d., pirmą kartą Vilniuje vaidinta L. Geros 3 veiksmų „Kerštas“.

× D-ras Grinius jau paleistas iš kalėjimo. Byla jo da nepasibaigė. Gruodžio 7 d. ji perduota Varšavos gen.-gubernatoriui.

× RAMYGALA, Pan. pav. Čia neseniai atkėlė jauną kuningą. Matyt darbštus bus kuningėlis. Iš sakyklos ragina žmones prieš apšvietimo ir blaivybės. Liepja žmonėms kuodavgiamsiai isirašinėti laikraščius. Nebara — už skaitymą „Lietuvos Ukininko“ ir „Lietuvos Žinių“. Gerbjamajam kuningėliui tariam širdingą ačiū už raginimą prieš šviesos.

× PAKŪŠTIS, Šiaulių pav. „Stebūklingas“ gydytojas. Lapkričio 21 d. pasigarsino mūsų miestelyje koks tai stebūklingas gydytojas. Jisai pasigyres būk išgydys į tris dienas visokias ligas. Mūsų žmonėms to tik ir reikėjo. Tuoj neregia, luoš, akimis, nosimis, ausimis, kojomis sergantį, moterį su moteriškomis ligomis pra-

dėjo plaukti pas tą „daktarą“. Ir per tris dienas daktaro duris neuždarė. Jis gydė maldomis, vandeniu ir t. t. Bet praslinko trys dienos ir niekas iš jo ligonių neišgijo. Tada „daktaras“ pratęsė terminą lig 9 dienų. Bet praėjo ir devynios dienos ir vėl niekas neišgijo. Ligoniai pradėjo murmėti, apskundė „daktarą“ antstoliui. Gruodžio 1 d. Papielėn pribuvo antstolis, bet „daktaro“ jau nerado, — tik šiltas patalas belikęs. Kaip spėja, jis surinko apie 400 rb. per tas 9 dienas. Daktaras tas jau apysenis žmogus su žila barzda.

× Namiškis.

× KRAKIAI, Kauno gub. Girtuoklystės pasekmės. Pereitą savaitę du ūkininku iš Meroniškių kaimo buvo miestelyje ir truputį „irėžė“. Begrįždami namo susiginčiojo ir „susipešė“. Savaitei praslinkus vienas iš ūkininkų mirė, o antrąjį pasodino į šaltąją. Mirusiojo liko žmona, dukterė ir žentas, o pasodintasai kalėjime paliko apie 6 mažų vaikų ir žmoną. Beto šį pavasarį reikia keltis vienasėdžiais. Kiek tai vargo matys paliktieji, o vis per degtinę.

× Kaimynas.

× PUŠALOTAS, Panev. pav. Lapkričio 22 d. buvo viršaičio rinkimai. Išrinkta S. Strelčiūnas, o senasis paliktas kandidatu. Nors išrinktasai, rodos, nieko sau vaikas, tečiaus iš pirmos dienos pradėjo žengti „senomis pėdomis“, nes dėnuodamas už išrinkimą vaišino smuklės rinkikus iki popusiaunakėiui. Juk galima buvo tinkamesniu būdu atsiderkuoti, o tuos keliolika rublių, kad nepasirodžius „šikštuoliu“, galima buvo sunaudoti geresniam tikslui... Matyti, mūsų ponai da nenori suprasti, kad be „karčiamos-magaryčių“ galima būtų kas nors atlikti.

× Nerinkėjas.

× ALYTA, Trakų pav. Jau keli metai atgalios kaip Alytos parapijos valstiečiai pasiskirstė vienasėdžiais. Paliko tik du sodžiai nepasidalinę, bet ir tie žada pasidalinti. Žmonės jau anksčiau pasidalinę dabar labai girias, kad dang yra geriau gyventi, negu sodžiuje. Kurie pirma turėjo 4 karves, dabar turi 2, bet daug didesnę naudą turi iš 2, negu pirma iš 4. Dirbti toli nereikia eiti ir vagystės sumažėjo.

× Hol—Flet.

× PANEVĖŽYS. Lapkričio 27 d. įvyko „Aido“ draugijos nepaprastai visuotinas susirinkimas. Nutarta padidinti knygyną ir įsteigti nuosavus namus.

× VABALNINKAS, Pan. pav. Mokyklos. Yra čia dvi mokyklės — berniukų ir merginų. Pirmojoj mokina lietuvius, antrojoj rusė, atvykusi, rodos, iš Irkucko. Į mergaičių mokyklą žmonės savo mergaites labai nemoriai leidžia. „Kas iš jos per nauda“, sako.

× Petras.

(„Lietuvos Ukininkas“).

× VILNIUS. Montvilo gatvė. Pagerbimui pernai mirusio didelio savo filantropo atminties, vilniečiai buvo norėję jo vardu praminti vieną naujai tiesiamą gatvę Lukiškyje. Šiomis dienomis nuo tos gatvės kertės policija nukabino lentelę, kurioje stovėjo parašas: „Montvilo gatvė“. Kaip girdėti klausimas tas nebuvo dar miesto tarybos išrištas ir todelei taip atsitiko.

× Iš latvių gyvenimo. Dar apie Juozą Vitolį. Lapkričio 25 d. Rygos latviai susilaukė pirmė iškilmingai didžiausį savo tautos dainininką-kompozitorių Juozą Vitolį, kurs po 25 m. pragyventų Peterburge (buvo konservatorijos profesorium) visai sugrižo

gimtinėn. Tarp įvairių-įvairiausių dovanų, kurias jubiliatui sudėjo tautiečiai, viena jų verta pažymėjimo: latviai nupirko ir padovanojo jam nemažą žemės plotą netoli tos vietos, kur Vitolis yra gimęs ir kur mets iš meto praleisdavo vakacijas.

— Lapkričio 27 d. mirė Cehsės miestelyje vienas žymesnių latvių pedagogų ir patriotų, filologas K. Miller'as, publicistikoje ir raštijoje žinomas po pseudonimu Sarinu Karlis.

× Iš latvių social-demokratų gyvenimo. Iš latvių soc.-demokratų periodinės literatūros matyti, kad jų tarpe įsibruko nesutikimas ir skaldimasis. Partija gyvuoja labai sunkiose sąlygose. Stoka rimtesnių veikėjų, kuriais kadaisiai visa organizacija rėmėsi ir kuriuos nuplėvė reakcijos bangos, — atsiliepė visame partijos gyvenime. Taip-pat ir Amerikos lat. soc. demokratų tarpe didžiausis nesusipratimas, jau ir ten jie susiskaldė į kelias partijas, kurių kiekviena veikia savaip ir kovoja tarp savęs visokiais įvairiais, net asmeniškais būdais. Soc.-dem. organas „Strahdneeks“ (darbininkas) Osolo leidžiamas, kovoja vien su įvairiomis ten esančiomis soc.-demokratų kuopomis ir pamatiniam ideos klausimui nebe-palieka laikraštyje nei vienos skilties.

× Latvių prof. Endzelinš laikys sausio mėnesį kelias paskaitas apie latvių, lietuvių ir kitų senobinių kalbų ypatybes. Paskaitas rengia Vilniaus latvių draugija. Bus jos „Rutos“ būste ir kad padaryti jas labiau prieinamas Vilniaus visuomenei, skaitoma bus dviejose kalbose — latvių ir rusų. („Lietuvos Žinios“).

× Naujas rusų dienraštis. Vilniaus miestelėnas Izraėlis Eljašbergas gavo leidimą leisti ir redaguoti Vilniuje dienraštį rusų kalba vardu „Vileniec“ (Vilnietis).

× Del lenkų kalbos. Aną syk rašėme, kad Vilniaus realinės mokyklos vyriausybė remdamos 1905 m. įstatų uždraudusi mokiniams kalbėti mokykloje lenkiškai. Dabar, lenkams tėvams netikinus mokyklos direktorių, kad vėlesniaisiais įstatais tasai uždraudimas buvęs panaikintas, direktorius leido vėl kalbėti lenkiškai.

× Vilniuje uždraudė kinematografą. Vyriausybė uždarė dviem savaitėm kinematografą „Iluzija“, kam be jos leidimo buvo paskyręs žydų mokykloms nuošimti nuo vaidinimų.

× KAUNAS. Pašalpa nukentėjusiems kareiviams. Kauniškis skyrius draugijos nukentėjusiems kareiviams ir jų šeimynoms šelpti davė šiais metais pašalpos 188 rublius šiems lietuviams: Juoz. Mackeičiui, Jievai Vaičiūkienei, Bagenskienei, And. Kraliui, Elžbietai Šiaučiuonienei, Juoz. Jotautui, Kazim. Šemeniui, Vinc. Gaveikai, Petru Kalpokui, Jonui Mažeikiui, Simui Pilypavičiui ir Ant. Stašaičiui.

× Matininkai. 1912 m. Kauno gub. žemės tvarkomosios komisijos matininkų skaičius padangėsią iki 200 žmonių; šiais metais Kauno gubernijoje dirbė 150 matininkų.

× Žemaičių vyskupija. Dvasiškių teismo nusprendimu, kaip praneša „Vien.“, iš kuningo Jono Jakuškos atimtos kuningo teisės penkeriems metams. Praėjus tam laikui, jisai galėsias prašyti vyskupo, kad tas teisės sugrąžintų.

× Seinų vyskupija. Kun. Šeškevičius iš Slavikų perkeltas į Seinus, kun. Pesys iš Pajevonio į Slavikus, kun. Juozaitis iš Sasnavos į Pajevonį, kun. Luckus iš

Vištyčio į Sasnavą, kun. Žemaitis paskirtas Teolino klebonu.

× Stolypino palikimas. Peterburgo apygardos teismas patvirtino šiomis dienomis Stolypino testamentą, kuriuo jisai visus savo 4 dvarus perdavė savo žmonai.

× Del Vyborgo atsisaukimo. Vyborgo „Belvedero“ viešbučio savininkas gavo iš Peterburgo įsakymą tuojaus išimti įmūrytą sienon atminimo lentą su parašu toje salėje, kur 1-sios Dūmos atstovai taisė žinomąjį Vyborgo atsisaukimą.

× „Lit. Ruš“ — dienraštis. Leidžiamas Kauno stačiatikių brolijos savaitinis laikraštis „Litovskaja Ruš“ — apsisukė nuo Naujų metų virsias dienraščiu.

× SUVALKAI, Seinų vyskupas Karosas padavė Suvalkų gubernatoriui prašymą, kad leistų perkelti vyskupo apsigyvenimo vietą su konsistorija ir seminarija iš Seinų į Lomžą. Was ist das? — klausia prie tos žinios „Vilties“ redakcija. Vienas.

× Literatūros žinios. Prof. E. Volteris laikraštyje „Živaja Starina“ 1911 m. bibliografijos skyriuje paminėjo Lietuvių Mokslo Draugijos organą „Lietuvių Tautą“, plačiai išdėstė Draugijos tikslą, jos nuopelnus ir jos naudingumą apskritai mokslui. Tam pačiam to laikraščio No. yra to paties autoriaus trumpa Kalvaičio Lietuvizskų vardų klėtėles kritika.

× Panevėžys. Atėjus laikui naujokų imti, vieni, turėdami piningų, nieko negalvodami mauna į Ameriką, kiti, be piningų, eina tarnauti. Prieš išvažiuojant naujokai pasigeria, lauzo tvoras, mušasi, šūkauja, pešasi, pavirsta į dievai žino ką.

× TRAUPIŠ, Ukmergės apskr. Pas mus žmonės labai važiuoja į Ameriką: važiuoja bežemiai, važiuoja mažazemiai, važiuoja ir tokie, kurie turi žemės net po 20 dešimtinų; palieka vaikus, pačias, ūkį ir važiuoja. Bet ne taip jau yra gera toj Amerikoje, kaip žmonės kalba. Štai ką rašo pačiai vienas mūsų parapijos žmogus, nuvažiavęs į Ameriką ir paragavęs jos pyragų: „Brangi žmonele! jei galėčiau, tai tuojaun grįščiau, bet neturiu piningų... jei nori, kad parvažiuočiau, tai atsiųsk 200 rub.; jei ne — tai grįšiu, kaip jūrės ledu bus... Tik dabar aš pasimokinau, tik dabar mokėčiau branginti savo žemės sklypelį“.

× Labai retai kuris, parvažiavęs, pasigeria ūkį arba net nusiperka žemės. Dažniausiai koks plikas išvažiuoja, toks plikas ir parvažiuoja. Esti dar blogiau: kitas piningus išmėto ir Amerikos nepamato. Šiomis dienomis Klaibūnų sodžiaus 3 žmonės, dvi moteris, vienas vyras, buvo pasirėngę važiuoti į Ameriką; jie surado kokį ten pigų agentą, kuris pareikalavo iš anksto iš jų po 150 rb. Tė užmokėjo. Agentas jiems liepė važiuoti į Kauną ir laukti tris dienas. Žmoneliai nuvažiavę laukė 3 dienas, paskui 5, bet agento nesulaukė. Taip verkdami ir parvažiavo namo. Kad mūsų žmonės būtų šviesesni, skaitytų laikraščius, tai gal nesiduoūt pigiai apgandinėti. Beto, mūsų parapijoj yra šundaktarių, kurie irgi neblogoi verčiasi „gydymu“ — vis del žmonių tam sumo. Nebejaunas.

× ŠEŠUOLIAI, Viln. gub. Baraišių kaime gruodžio 3 d. Širvintų antstolis vienoje pirkelėje rado 7 vaikus, 5 liet. maldakninges, 2 liet. elementorius, 2 lenk. maldakningi, ir manydamas, kad esanti slapta mokykla, sustatė protokolą be liudininkų pasirašymo ir išsivežė tas kningeles su savim. Mokytoju anstolis paskaitęs vieną tarnavusį kariumenę žmogų.

Nei suolų, nei stalo toj pirkelėj anstolis nerado. Žmonės labai gailisi tų kningelių, sakydami: „Naujų neturime iš ko nusipirkti! Ar gi jau grįžtų senieji laikai, kad mėsą jau nebegalime turėti nei maldakningių, nei vaikų mokyti poterių?“. **Žmogus.**

(„Viltis“.)

IŠ LATVIJOS.

Mariavitai atvažiuo į Rygą. Gruodžio 6 d., 9-tą valandą vakare, atvažiuo mariavitų kuningas Antanas Tulaba į Rygą ir apsigyveno Mintaujos šašiejau gatvė No. 45, būsto No. 30. Pamaldas ir pamokslus laiko pėnyčioje 8 val. vakaro ir subatoje 10 val. ryto. Pasikalbėjimai nuo 9 ligi 12 val. dieną ir nuo 5 ligi 10 val. vakare.

Atvažiuo.

(„Rygos Naujienos“.)

LAISKAI IŠ LIETUVOS.

ANTOŠAVAS (Panevėžio ap.). Mūsų miestelis — nedidelis; jis stovi gana gražioje vietoje, ant kranto Pivasos upės. Jokių draugijų čionai dar nebuvo; bet dabar jau girdėtis. Sugrįžęs kuningas Lialis čion greitai laiku jau rengia atidaryti „Saulės“ draugijos skyrių ir tuojau dar šią žiemą intaisyti vaikams mokyklas. O jos čionai labai reikalingos. Toliaus rengiasi intaisyti vartotojų draugiją, vietinėje mūro karčemoje. Čion būtų jau geras pelnas; nes toli miestai.

G. Mažeikaitis.

VABALNINKAS (Panevėžio ap.). Vabalninkų žinios džiugina skaitytojus, nes vabalninkiečiai smarkiai žengia pirmyn. Bažnyčioje puikus choras gieda. Yra apščiiai draugijų. Siemet rengiasi intaisyti pieninę (su sviestu verstis). Aplinkiniai sodžiai skirstosi viensėdžiuos; neišskirsčiusių jau maža bepalko. Jau yra keletas pavyzdžių ūkių. Laikraščius žmonės noriai skaito ir apšvietime neapsnūde. Tik čion nėra Vartotojų Draugijos; o ji čion labai reikalinga, nes žydai sodiečius labai išnaudoja.

Tai tokios naujienos apie vabalninkiečius.

G. Mažeikaitis.

GELAZIAI (Panevėžio apskr.). Gelazių miestelis — nedidelis; bet yra čion jau Vartotojų draugija; žmonės iš jos labai džiugiasi, kad neberekės pas žydėlius eiti. Yra monopolis, todėl girtuoklystė dar labai prasplatinusi; tiek gerai, kad monopolis dabar nedėdieniais uždarytas.

Čion neseniai Gakūnų kaimo Petrauskui pavogė porą arklių. Bet P. nuėjė, kad vogime dalyvavo jo bernas (samdytas); taigi Petrauskas sugirdė visą gorių degtinės, ir tas pasigėręs prisizino, kad jis arklius padavė su kaimynu Augustu Sereika. Davė žinią policijai, kuri juodu suėmė, ir šie išdavė dar visą eilę vagilių. Todėl daugelis jų nebematys savo krašto ir kaimiečiams gal neberekės taip bijotis, kad jų arklių neišvestų.

G. Mažeikaitis.

Dobrovalės val., Suvalkų gub. — Mūsų valsčiaus raštinė nėra kaime, bet atskirai nuo kaimų, sau viena trioba; prie jos randasi garsių žydo Leizerio karčema, pagal upę Nemuną. Žmonėms su visokiais reikalais, reikia eiti keles mylias į vieną kraštą valsčiaus — prie Nemuno.

Isikūrus parapijai bažnyčiai Lėkėčiuose (nes Lėkėčiai viduryje valsčiaus) tapo pernešta ir mokslainė prie bažnyčios; kad palengvinti žmonių reikalus, t. y. kad kiekvienas atėjęs bažny-

čion ant dievmaldystės galėtų pasiimti savo laikraščius, laiškus ir kitokius mažus reikalėlius atlikti, tapo sumanyta ir raštinę perkelti prie bažnyčios — į vidurį valsčiaus.

Nors sumanymas labai geras ir naudingas del visų, vienok mūsų krašte dar pilna visokių priešų žydbernių. Viršminėtos karčemos savininkas Leizeris, matydamas sau pavojų, pradėjo įieškoti šalininkų, vaisindamas degtine visus savo artimuosius ir patį „poną“ val. raštininką P. Lazauską, kuris matomai ir pasižadėjo žydai pabernaut. Del pernešimo val. raštinės šiomis dienomis buvo valsčiaus sueiga. P. Lazauskas (raštininkas) pasigriebęs valstiečių surašo kningas, inėjo į savo kambariuką ir užsiraikines manė neduoti surašų kningų ir išskirstyti sueigą. Valsčiaus vaitas p. Adolfas Petrikas, pritardamas geram val. sumanymui, geidė sueigą atlikti ir reikalavo nuo rašt. kningų; negaunant, pradėjo kambario duris verst; tik tada „ponas“ Lazauskas atidavė kningą. Sueiga nubalsavo 163 balsais. Baigiantis sueigai išlindo iš savo kambario ir „ponas“ raštininkas, išsirpęs, kaip rašė, ir tarė: „kas čia do sehodas, tik burdakas“. Vaitas atsakė: „nerėkauk ir sueigos burdaku nevadink!“ „Ponas“ raštininkas stūmė į sieną vaitą taip smarkiai, kad net carų paveiksłai sudrebėjo ir kotik nesukulė. Vaitas surašė protokolą ir prirašė 40 liudininkų, o žydberniai P. Puida ir Arkušauskas nuvažiuo į Vladislavovą pas viršininką apskūsti vaitą, kad būk Lazauską neprileidęs prie kningų.

Darė tyrinėjimus žandarų viršininkas. Dabar laukiam parvažiuojant pav. viršininko. Žiūrėsim, kuom tas razbajus nusibaigs. Visi spėja, kad žydberniai inkiš načalninkui kokią šimtinę ir viskas taip užsibaigs.

Dabrovališkis.

Iš Amerikos.

Carnegie nieko nesibijo. Kaip žinoma, valdžios komisija (Stanley Committee) šianedėl griežtai prispyrė plieno trustus. Tarpe kitų plieno magnatų, paimta narių ir garsusis „plieno karalius“ Carnegie. Senokas ramiai stoji Washingtone prieš tardytojus, pasisakė, kad jis turi plieno pramonės indėjes savo kapitalo \$200,000,000 ir nieko nesibijąs. Netik jis, bet ir kiti jo bendrai plienininkai valdą Amerikos plieną ir nesibiją jokių lenktynių. Jeigu ir sulaužytų, tai šitos galybės iš jų neišplėšia. Carnegie manąs, kad socialistai teisingai daro sakydami, jog trustų negalima išnaikinti. Jisai pataria, kad valdžia juos tik prižiūrėtų. Tai ir viskas, ką Carnegie pasakė.

Burnsa išteisinio. Indianapolis, Ind. — Federalis teismas išteisinio detektivų generalą Burnsa, kuris buvo skundžiamas už netiesotą išvogimą John'o McNamara, dabar pasmerkojo dynamičiaus. Teismas pasakė: „Tuomi Burns labai didžiai pasitarnavo Amerikai.“

Vat ir nešmeižkit! Philadelphia, Pa. tapo areštuoti dienraščio „Press“ redaktorius S. Wells, reporteris Walker ir leidėjų bendrovės prezidentas B. Wells. Juos skundžia už bjaurų įžeidimą išrinktojo mieste viršininko Ryan. **Nenori su vyrais sėdėt.** Seattle, Wash. ingavus moterims lygias teises, tapo išrinkta moteris Bl. Doddridge į prisiekusiųjų teisėjų jury. Teisiama vienas žmog-

žudys. Viskas buvo gerai. Bet po pirmojo posėdžio p-ni D. atsakė iš jury, nes nenorinti su vyrais viename ruime sėdėt.

Patrako del amžinosios mašinos. Rowyton, Conn. pasimirė tūlas G. A. Wilson. Jį rado šaltame kambaryj, be maisto, be draugų. O banke turėjo kelis šimtus tūkstančių dolerių. Buvęs sumišęs prote begalvodamas apie išradimą „perpetuum mobile“ (amžinai judančios mašinos).

Roosveltas lyg ir prisizada. Pulk. Roosvelt šianedėl aiškiai pasiskelbė, jog „jeigu žmonės norės, tai jis neprošalį kandidatuot siemet ant prezidento“. Kur gi nenorės? Pirmutinis prašeko milijonierius Carnegie, kad Roosveltas sveikiausias akis turis į trustus.

Kuningėlis mirčiai. Boston, Mass. tapo pasmerktas nužudymui kuningas C. Riecheson, kuris ananedėl geroju prisizino, jog nunuodijo savo buvusią mylėtinę Avis Linnel. Baumė paskirta išpildyti 19 d. gegužio. Jį turbūt pasodins elektrikos kedėn.

Demokratų konvencija. Washington. — Demokratų partijos vadovai čia susirinkę nutarė laikyti savo visuotinę konvenciją 25 d. berželio. Regis, tai bus Baltimorėje, Md. Čia jie įvardys ir savo partijos kandidatą ant prezidento.

Beprotystė didinasi. Washington. — Cenzo bjūras praneša, jog 1910 m. Amerikoje buvę rasta 187,454 bepročiai. Nuo 1904 m. pasidinęs praporcijonališkai bepročių skaičius ant 37,303, arba ant 25%. Vienoje tik New Yorko valstijoje, ant 100,000 asmenų, buvę rasta 343 bepročių. Tačiau tai dar ne visos Amerikos bepročiai, nes rinkta žinios tiktai iš 372 ligonbūčių ir beprotnamių. Gal pusė tokių įstaigų liko neperžiūrėta, o kiek yra palaidų bepročių!

Sudeginti McNamarų dokumentai. Los Angeles, Cal. — Grand Jury, kuri tebeveda dynamitų tyrinėjimus, susekė, jog tapę sudeginti dokumentai, kuriuos McNamarų advokatai surinkę. Tikėtasi buvo rasti daugelis siūlių prie kitų dynamiečių.

500 kareivių Chinijon. Iš politiskų ratelių išteka žinios, jog 500 amerikoniškų kareivių, kuriuos iš Manilos išsiunčia Mongolijon, siunčiama esą su tikslu, kad nedaleisti Chinijos išdaliniimo. Kaip dabar Chinija stovi, tai žada subirėti į daug dalių, kurias pasigaus kitos šalys. Ameriką ir gityko savo dalies nepraleisti.

McNamara sako — beprotys. Tiltadirbju unijos prezidentas Ryan „Bridgemen's Magazine“ viešai apskelbė, kad, jo nuomone, John McNamara esąs pakvailęs. Jau ir seniau unijoje buvę patėmyta, kad jis perdaug ir beprotiškai kovojęs su kapitalistais.

Deportavo Rusijon. Washington. — Vaizbos sekretorius Nagel paliepė deportuoti Rusijon tūlą Andre de Gurovski, pasivadinusį grafu ir jau 27 metus išgyvenusį Amerikoje, ties Lynchburg, Va. Jis dar Genevoje (Šveicarijoje) papildęs kokią tēn nemoraliską piktadėjįstę.

Kaip darbo išvengt.

— Ko tamsta tokioje darbyme-tėj taip tankiai bėgate bažnyčion? — paklausė kaimynka, pasitikus davatkėlę.

— Vajė, vajė, kaip tamstelė neišmintingai kalbate! Darbas nenubėgs, o kasgi vieną dievulį atlankys? Apleido jį žmonelės... **Amuras.**

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Sausio 3 d. Apšvietos Dr-stė metiniame susirinkime nutarė išrašyti naujų kningų į savo kningyną už \$10. Taip gi perrinko valdybą, kurion pateko gana regis darbščios ypatos; viltis, kad bus dr-tei ant sveikatos.

Nedėlioj, sausio 7 d. Liet. Ukė-sų Nep. Klubas apvaikščiojo savo 15-metinio gyvavimo sukaktuves, p. Skritulskio salėj. Kiekvienas narys galėjo atsivesti moteri, numylėtinę, etc. Buvo ko užkasti ir išsigerti. Per vakarienę pasakyta keliolika prakalbų, arba linkejimų, sudainuota kelios dainos, deklamacijos, monologas, etc. Už vis geriausiai p. Gerdau-skas papasakojo klubo historiją, nuo užsidėjimo iki šiandienai.

Kadangi kai-kurios vietos vertos paminėjimo, todėl aš čion jas pažymėsiu. „Lietuvių Obivatė-lių Klubas“ (taip tada vadinos) susitvėrė vos tik iš kelių ypatų; nupirkus kningas ir kit-ka, liko si išde 20 centų! Nors tie ramūs „obivatėliai“ nieko blogo nedarė, bet klebonas tada juos labai persekiojęs, užtai, kad jie nevertė nieko išpažinties eiti. Inirto ir fanatikai: vadindavo klubą „arklių draugyste“ arba „arkliniais“.

Nežiūrint to, klubo nariai matyt buvo geri katalikai; nors juos klebonas ir persekiojo, protokoluose randama, kad draugystė negražiai elgenčiuosius bažnyčioje draugus išbraukdavo. Išbraukė vieną už tai, kad bažnyčioj laikraštį skaitęs, antrą, kad inėjo į bažnyčią su cigaru. Matyt, tada klubas prastai gyvavo, politika neužiimdavo. Tik persekiojimams aptilus, pasididino ir narių skaičius; buvo surašyti įsta tai ir nusiųsti į „Vien. Liet.“, kur išvertė ir atspausdino angliškai ir lietuviškai, kuriuos su mažu priedeliu da ir šiandien draugystė vartoja.

Perskaičius klubo historiją, dar papasakojo vienas klubo už-dėtojų — p. Kukauskis: kada jie tvėrė klubą, niekados nemįslino, kad jų darbas atneštų tokią naudą, kokią dabar atneša. Mės, sako, mįslinom, kad ot sutversime klubą, tai ot bus cigarų pilnos kišenės, „fundų“, etc. Bet, kad su-eiti, pasitarti, kad balsuotum už gerą žmogų, kaip dabar darome, — nebuvo nei kalbos.

J. Skritulskas, kaip pirmasis klubo pirmininkas, išreiškė pasigėrėjimą, kad čion vakarieni-tiek svečių susirinko; podraug pastebėjo: sako, tarp mūsų new-britaniečių dar vis neišdilo viens ant kito žvairavimai, kuriuos nuo šio sykio pašalinkim iš savo tarpo ir gyvenkim gražiai, etc. Dar keletą žodžių pasakė p. Nevulis, kuris priminė sunkiasias klubo dienas. Sako: parengėm pirmą balių, suėjom visi (buvo jau apie 30 draugų); viens nuėjo prie drapanų, kiti prie alaus dirbti, salėje likome tik keli; nors mergos suėjo visos (mat tada, kaip p. N. sakė, buvo viso lietuviškų mergų apie... dvi!), bet visgi buvo mažai, — mat kiti ignoravo „arklių“ balių. Sykį, sako, einu su draugu; šuva bėgdamas užsigavo koją į elektros pri-leistą rėlę ir likosi užmuštas; mano draugas su panieka į mane sako: „tai jūs draugas — eik pasi-ink!“ Iš visų kalbų pasirodė, kad klubo pragyventa sunkių dienų; bet dirstelėjus dabar, kada klubas narių turi arti 200, turto į \$3000 suviršum, kiekvienas kalbėtojas su džiaugsmu nurodė užmiršti sunkią praeitį. Klubas turi indėjes į \$2000 su viršum į

draugysčių sąryši, svetainės statymui. Suminėjus, kad svetainės sklepas jau pradėtas kasti, visi skardžiai nuplojom katutes.

BAYONE, N. J.

Darbai pas mus suvis prastai eina, ir sunku gauti.

Sausio 9 d. pasimirė jauna lietuvaitė, Pečiulis. Indomi mirties priežastis. Mat ji pagimdė pusiau nepanašų kūdikiiui kūdikį be nosies, be lūpųčių ir danti-nių smegenų, — žodžiu — buvo išgamukas. Vargšė motina kada tik į kūdikį pažiūrėdavo, visa apsipildavo ašaromis. Taip iš sielvartos ir pasimirė, o kūdikis vienok tebe gyvena.

Tą pačią dieną pašauktas lietuvis fotografistas, A. Strupas, katras nutraukė nabašninkės paveikslą ir pagrižęs namo... atrado savo studijos tik anglis su peleanais! Taip, kad kur buvo fotografisto A. Strupo fotografinė, tēn dabar veik nieko neliko. Buvo truputį apsergėta.

Bayonietis.

GRAND RAPIDS, MICH.

Naujų Metų dieną Šv. Jurgio salėje TMD. 58 kuopa turėjo prelekeiją. Skaitė J. Stankus, ant tēmos: „Paleistuvystė seniau ir dabar“. Taip gi trumpai kalbėjo p. Leonas Braškis: ką mokslas nuveikė ir ragino lietuvius, kaip galinti šviestis, idant išventgi skurdo. Paskui F. Belinis skaitė TMD. historiją, iš kningutės. K. Pašluosta deklamavo J. Vaičiūčio eiles; Dinevičiūtė dainavo solo: „Vasaros rožės“ ir TMD. kuopos vyrų choras: „Mės sveikinas kiekvieną“ ir „Lietuvos dievai“; ant galo, visiems asistojus, dainavo Lietuvos hymną „Lietuva, tėvynė mūsų“. Tuo ir užsibaigė vakaras.

Šiose dienose įžymi lietuvi, poni Latvėnienė apšvedė su J. Selentu; jos sūnus Antanas dirba krasos skyriuje ir mokytojauna vakarinėje mokykloj.

Per kalėdas du broliai Stankai, prisigėrę, norėjo nušauti viens kitą; iškilus peštynėms, likosi pašaukta policija. Paukštukai praputėję belangėje, užsimokėjo nemažą baumę.

Ir vėl netekome lietuviško barz daskučio: p. J. Olekas pardavė savo šapą angliui, o pats išvažiavo svečiuosna į Pensylvaniją.

p. P. Ginkus, 79 W. Bridge st. užsidėjo kriaučių šapą; daro naujus ant užsakymų, čystija ir parvuoja.

Sausio 27 dieną, subatoj, atsibus paskutinė diena registravimo; kas nori ateinantį pavasarį balsuoti miesto viršininkus, būtinai turi užsiregistruoti 27 d. sausio; kitaip nebus prileidžiami prie balsavimo. Šioje valstijoje leidžia balsuot ir su pirmaisiais poperiais.

Užėjo labai dideli šalčiai; čie-la savaitė kai šla. **J. Garnupis.**

WATERBURY, CONN.

Jau buvo rašyta, kad gruodžio 27 d. Teatr. Dr-ja „Aidas“ vaidino „Aukso dievačius“. Čia pridėsim smulkmenas.

Lošimas gerai nusisekė, išėmus kelias nezymias klaidas. Lošėjai sąžiniškai atliko roles ir viską lošikai atliko beveik labai gražiai; gražiai ir švariai prirengta scenerijos bei apsitaisymas. Linksmas mums waterburiečiams, kad mūsų jaunimas kaskart žengia pirmyn. Linkėtina ir „Aidui“, kad toliaus nenustotų darbuotis, rengdami gražius, lietuviškus vakarėlius, koncertus ir tt.

Čia paminėt reikia negerą elgimąsi mūsų apšviestiesnių lietuvių. Apie tą patį laiką kaip tyčia (o gal ir tyčia!) lietuviai Nemuras

su Marcinkevičium parengė savo „shows“ su krutomaisiais paveikslais ir... dalinimu publikai cukerkų. Taip ir vietinėš parapijose parengė savo „teatrą“ — mūčio Kristų ant paveikslėlių. Tas nusitarimas publiką atitraukia nuo geresnių teatrų. Ir čia susirinko tik apie 300. — Kada mēs dirbsime išvieno?

Dubysos Sūnus.

LAWRENCE, MASS.

Nors pastaruoju laiku „V. L.“ iš šio miesto buvo nemažai rašyta šio bei to apie lietuvius, bet visgi dar buvo neparodyta apskri-tas lietuvių gyvenimas ir stovis. Aš šiuo atvėju šį tą pabrėšiu. — Lietuvių čionai skaitoma į 3 suvirš tūkstančius. Daugiausia yra merginų, taip kad, paveizdan, pas vedusią šeimyną ant „burdo“ būna du-tris vyrai, o merginų penkios-septynios. Lietuviai bais nešvariai gyvena. O pertat, kad merginos-moteris tamsūnėlės. Nieko daugiau nežino, kaip tik apšėninti, vaikais apskrauti ir nešvarumoje gyventi. Apsišvietimo draugysčių moteris neturi. O pertat sunku joms susipažinti su geresniuoju gyvenimu, švarumu, dailuma. Vyrų kad ir randasi keletas geresnių, gabesnių, kurie galėtų daug merginoms ir moterims pagelbėti apšvietime, bet ir tie įvairių partijų-partijėlių, savų individuumų įsitikinti tyli ir taip tylumoje savo dievulį garbina. Rodos čion laikraščiu jau užtektinai skaitoma, pavd.: „V. Liet.“ apie 50 egz., „Lietuvos“ apie 30, „Kataliko“ apie 25; „Liet. Ūkininko“ 10 egz., „Vilties“ 6; po egz. „Draugijos“ ir „Šaltinio“ (apart klebonijos, kurioje, manau, gal randasi). „Daugio“ 10 egz., „Tarkos“ 40 egz., „Laisvės“ 16, „Draugo“ apie 100, „Keleivio“ ir gi apie tiek pat, „Tėvynės“ 30 egz. Kiti žmonės, apyjauni vyrukai kai minėtini: Jatuzis, Strumskis, Kirdėjus, Ruseckas, Pekarskis, Čiras ir keletas senesniųjų (A. Ramanaukas) skaito visus lietuviškus laikraščius. Bet kodėl jie nedirba nieko visuomenėje, sunku pasakyt. Gal kad jie esti persekiojami kitų tamsiųjų mūsų brolių, ar ko kito. Te pasiaiškina. Mēs, kurie norime mokyties ir tyrinėti šį svietą lauksime nuo jų gero, pamokinančio žodžio. Ir gal neapsivilsi-me.

Klebonauja čionai kun. Jusaitis; žmogus gana geras, blaivus ir niekad nekeikia pirmieviškųjų laikraščiu. Da gi nekviētė nei kapucino-tėvo Kazimiero. Bet kad jis iš sakyklos mokytu žmones doros, kultūringumo, švarumo, etc. ir gi nesigirdėti. Pertat suvargus ir parapija. Vargonininkas turi gerus norus: sutaisė ir mokina chorą, kaip bažnytini, taip ir pasaulinį. Kad netas tik jo didelis klerikalizmas ir mylėjimas alkoholio — būtų daug didesnė nauda meno-dailės srityje. Velytina jam atidžiau ir sumaniau sekti žmonių progresą ir darbuotis savo srityje.

Yra čionai draugysčių šioikių: Lietuvos Sūny, Aušros Vartų, Šv. Laurino, S. L. A. kuopa (pirmiaus buvo dvi, bet ačiu mūsų socialistams, būtent P. Jatulevičiui, P. Čirui ir kitiems pasiliko tik viena ir mažutė — su 30-čia sąnarių iš kelerių šimtų), T. M. D. kuopa (ši pastaruoju laiku tik ir pradėjo darbuotis tarp lietuvių rengdama vakarus, paskaitas, etc.), moterų Šv. Onos, ir dar kelerios nezymios ir maž sąnarių teturinčios. Visos draugystės galėtų gerai gyvuoti, kad tik lietuviai rūpintųs savais reikalais, savų gyvenimu. Bet to valsto pas juos nėra. Užtat ir vargsta.

Dirbtuvės vien tik audimų. Mokestis už darbą nevienoda. Dauguma (paprasieji darbininkai) uždirba tik nuo 6 iki 8 dol. į savaitę. Audėjai ir verpėjai nuo 9 iki 24 dol. Bet lietuvių, kurie uždirbtų virš 20 dol. yra maža. Jie tik neseniai ir pradėjo mokytis austi. — Lietuvių biznierių yra apie 10. Vienas turi laivakorčių ir piningų siuntimo agentūrą (sykiu ir pačtos skyrių), taipgi ir nemažą krautuvę kolonijalių daiktų. Kiti užlaiko mėšinyčias, duonos keptuves, sales ir tt. Gerai užsilaiko kooperacijos krautuvę (valgomųjų daiktų).

Tiek apie apskritąjį lietuvių gyvenimą.

„Laisvės“ 1 num. šių metų (sausio 2-ros dienos) matomai redakcija savuose „Spaudos balsuose“ sukeverzojo, kad „Amerikos lietuviai su tautišku netoli eina, kad čia lietuviai jau tobulesni, daugiau protaujanti ir daugiau skaitanti***, kad Amerikos lietuvių laikraščiai daugiausia skaitytojų turi tie, kuriuose nesimato tautišku“ ir tt. Duodama vėjo ir „V. L.“ už nenaikinimą tautybės ir neįvykinimą tarptautišku (sic!). Bet pažūrėkime į naudą tų laikraščių, kurie neremia tautybės ir lietuvių reikalais nebesirūpiną.

Lawrenceje, tiesa, tarptautiškai „Keleivis“ daugiau turi skaitytojų neg kiti laikraščiai (už tat, kad čion „Keleivis“ agentus siunčia kas mėnesis, vienas net J. Kuršas, čion ir apsigyvenęs), bet kokią naudą jis suteikė ar suteikia. Nei jokios. Žmonės, kurie tik „Keleiviu“ maitinasi purvuose tik gyvena: bemoksliai, nuskuorę, nevalyvi. „Keleivis“ Lawrence'je skaito tie žmonės, kurie eina kasmedelį į bažnyčią ir klupčia dievnamdybę praleidžia. „Keleivio“ pasekėjai yra tie patys katalikai tamsūnėliai. Ir įsitikinę esu, kad iš to laikraščio žmonės niekad neapsisvies.

Kas kita yra, kas skaito **Vienybę Lietuvninkų**. Tie žmonės kitaip gyvena, nors tą patį darbą dirba, ką ir keleivininkai. O kad V. L. mažiau skaitytojų turi, pasak „Laisvės“ neg kiti laikraščiai (o už „Laisvės“ vis daugiau turi), tai čionai gal reikėtų pakalinti leidėjus. Reikėtų ir jiems siųsti agentus į lietuvių apgyventas kolonijas, platinti „V. L.“ Ir tokiu būdu vienutinė tik „V. L.“ galėtų atnešti lietuviams kultūrą, geresnį gyvenimą ir duonos kėsnį. Jonas K.—s.

CHICAGO, ILL.

Žvilgsnis į lietuvių darbus Chicagoje 1911 mete. Pradėjus rašyti apie šitą didmiestį, nežinia už kurio galo griebtis, nes čia yra daugybė minėtinų dalykų, atsitinkančių kasdieną. Gaila, kad apie šitą Amerikos lietuvių sostą pilę taip mažai sulyginamai yra rašoma. Net Chicago lietuviškuose laikraščiuose, kuriems vertėtų labiau vietiniais dalykais interesotis, randame labai skystas žinias apie šito miesto lietuvišką gyvenimą (matyt nerašote!... Red.)

Šį kartą su „Vien. Liet.“ skaitytojais pasikalbėsiu apie tai, kas nuveikta Chicago lietuvių, per 1911 metus. Pirmiausia tik žymesnius darbus.

Pradžioje pereitų metų nevienas būdavo džiugiasi bemanydamas, kad jau-jau neužilgo rodėsi, Chicago lietuvių turės savo svetainę ir nereikės daugiau mokėti svetimtaučiams dideles randas už savo paslinksinimo vakarus. Jau buvo ir lotai nupirkti, o

draugystės buvo prisižadėję tuojaus pradėti piningus skolinti, namo pastatymui. Bet gaila to viso! Komitetuose pateko žmonės nevisai atsakanti tam dalykui, o viršuje jų visų, lyg tyčia liko išrinktas žmogus, apie kurį kalba, kad jam lietuviystė rūpi tiek, kiek smūklininkui platinimas blaivybės. Ir žlugo beveik viskas. Rankpiningiai už lotus užmokėti prapuolė, draugystės atsisakė duot piningus; bent pakol nebus sutvarkytas dalykas. Tokiu būdu ir kabo tos svetainės planas tarp dangaus ir žemės. Tai bandytas, bet kol kas nenuveiktas darbas.

Kitas žymesnis iš eilės dalykas, — tai užbaigimas ir pašventimas Šv. Kazimiero vienuolyno. Šitas darbas atliktas per pasidarbavimą visų Amerikos liet. kuningų, ypatingai kun. Staniukyno. Didelė — jeigu ne didesnė — dalis piningų, sudėta Chicago lietuvių. Jeigu teisybė, tai tik viena žemė šito vienuolyno verta suvirš šimtą tūkstančių dolerių! O kur tie dideli mūrai ir su savo klioštoriais? Darbas milžiniškas. Matome, kad ir lietuviai gali sudėti daug piningų, jeigu tik nori. Kad tai šventa dvasė inkvėptų mums gerus norus ir sulig Tautiško Namu Vilniuje!...

Iš eilės buvo „svečiai nebuveliai“. Šitame dalyke, kaip ir daugelyje kitų, Chicago lietuvių gali pasigirti pilnai laimėję prižą: Jie sudėjo apie \$5,000 „Saulės“ mokykloms. Sudėjo jie tuos penkius tūkstančius dol. apšvietimui savo brolių Lietuvoje. Tautizimai „Keleivio“ ir „Kovos“ visai nesulaikė Chicago lietuvių nuo aukų. Atbulai, gal dar daugiau prie jų pastūmė, nes tų laikraščių ir jų sėbrų užsilaikymas dar labiau rodė apgailėtinas pasekmes stokos mokyklų ir apšvietos. Už šitą duosnią auką jums, chiegiečiai, gal ateityje bus pasakyta tinkamas ačiu...

Ketvirtas, — tai kito svečio, p. Vanagaičio, taip gi širdingas priėmimas. Nors chiegiečiai buvo dar neužmirę apie „Saulės“ mokyklą, kada išgirdo apie reikalingumą „Birutės“ remti, tai vienok ir čia chiegiečiai neužspaudė nei kišenės nei širdies ir sutiko svečią atvromis širdimis, ir rodos p. Vanagaitis nesigailėjo, atsilankęs Chicagoje: skaitlius „Birutės“ skaitytojų Chicagoje nemažas.

Penktas, — tai įvykdytas Chicago Lietuviškų Tautiškų kapinių. Kiek šitas darbas yra puikus, tiek jis yra ir pastebėtinas. Formališkai jis prasidėjo tik nuo liepos mėnesio ir ant Naujų Metų sudėta lietuvių tautiečių (čia neprisiadėjo nei socialistai nei bažnytiniai) suvirš \$6000. Nupirka 21 akras žemės, gražioje vietoj, kur kalneliai apaugę senais ir tankiai lapuotais aržuolais,—turtum, kad Lietuvos gojelis. Tai dar vienas žymus Chicago lietuvių darbas. Dabar nors bus kur amžinai lietuviui ilsėtis ant grynai lietuviškų kapinių, kur nereikės bijotis, kad tai ir po savo mirties prigulėsi arių vyskupui!...

Dar paminėtinas gražus pasidarbavimas dr-tės „Birutės“: ji pastatė ant scenos savo pastangomis daug naudingų veikalų, iš kurių šie paminėtini: melodrama „Birutė“, operetė „Kaminakrėtis“, opera „Šienapjūtė“, opera „Faust“ ir daug kitų mažesnių veikalų. Gaila, kad jos vadovas užmiršo parvažiuot po vakacijų, o būtų dar daug galėjusi nuveikti.

Septintas ir paskutinis iš žymesnių darbų, — tai susivienijimas Chicago lietuvių pašalpinų

draugystę į vieną sąjungą; apie šito susivienijimo tikslus „V. L.“ skaitytojai turės progą išgirsti vėliau. Įstodama draugystė moka nuo kiekvieno nario po 5c. ir po 1c. į mėnesį tautiškų centų, iš kurių bus remiama emigracijos įstaiga, sušelpimas biednų, našlių, darbo sujieškojimui bjūras, juristiškos pašalpos bjūras, apšvietos bjūras, pilietybės bjūras ir bjūras įsteigimui tautiško namo Chicagoj. Šiton sąjungon priguli jau 15 draugystių, o darbas pradėtas tik nuo 4 d. liepos, kada lietuviai gražiai atsižymėjo visų tautų apvaikšiojime. Matytis, kad šita organizacija mėgėsi padėti pamatą tautiškam lietuvių kilimui Chicagoj; todėl yra tikimasi, kad toji Chicago L. draugystių Sąjunga nuveiks kur-kas daugiau ateinančių metų, iki tam laikui ingijusi organizuotas spēkas. Todėl chiegiečiai,— šė mano geriausias Naujametinis velijimas: atsistoję stipriai, atsiraite tinginystės rankoves ir nusišpjojė į delnus, griebkimės su energija už darbo mūsų lietuvių labui. Tegul šitais metais Chicago nuveikia daug ir savo, ir savo brolių, visų lietuvių, naudai!— Chicagoietis.

SALEM, MASS.

Šalčini užėjus, pasitaisė čia kai-kurie ir darbai. Lietuviai čia daugiausiai dirba skūros ir čėverykų fabrikuose. Pirmuose uždirba nuo \$9 ligi \$13 į savaitę, — mokantį darbus uždirba ir daugiau; o prie čėverykų gauna nuo \$9 lig \$20 į savaitę. Tik bėda, kad mūsų lietuvių, katrie daugiau uždirba, tai jau didžiansi ega „panie“; mat čia nėra lietuvių merginų, tai turi glaustis prie lenkių, o apšvedęs su lenke, tai jau nesiskaito lietuviu, dingsta po lenkišku sejonu. Tokios poros vaikučiai nieko nesupranta lietuviškai.

Saleme nėra jokio lietuviško biznieriaus; tik kai-kurie turi savo namukus pasipirkę ir keletas vaikinų šiaip turi susitaupe skatiko. Jei tik lietuvių atsiras, tai galima būtų sulaukyti Salem lietuvių dalį nuo sulenkėjimo.

Vietinė Šv. Petro ir Povilo dr-stė buvo kaip ir numirusi, bet ačiu komiteto pasidarbavimui, buvo surengta 15 d. gruodžio prakalbos; tai prisirašė keli nauji nariai, ir mitinge 11 d. sausio žadėjo visi seni nariai pagrįžti; tik reikalauja, kad būtų tūli konstitucijos skirsniai atmainyti arba išmesti; girdėtis, kad bus tai padaryta. F. E.

PATERSON, N. J.

Kaip buvo rašyta Patersone išdygo lietuviška parapija, kuri turi jau ir kuningą, Daugį, neseniai atvažiavusį iš Lietuvos. Nesurinkus piningų bažnyčiai, nusisamdė pas airius salę — Enter Nones Hall. Čia ir meldžiasi. Teko būti ant pamaldų. Pamaldos kaip pamaldos, bet pamokslas, tai da lietuvių kuningų gadynės. Išpradžių kartojo mylėt artimą, o ant pabaigos neprigulinčius parapijon ir drangystes išvadino gyvuliais. Delto Patersone dabar višokios kalbos, net gėda į laikraščių rašyt.

Naujai parapijai davė vardą Š. Kazimiero, užtai, kad to vardo draugystė prisižadėjo duot \$800 ant bažnyčios. Kaip reikia, tūli draugystės sąnariai ir užprotestavo už tokį aikvojimą draugystės turto. Nobažnieji neužsileido. Tai šitie pasisamdė advokatą McGinnis, ir išėmė ant dr-tės išdo drausmę (injunction). Tada nobažnieji skubinosi nors į ban-

kus pasiimti piningų, bet nei viename negavo, viename net pagrasė juos areštu.

Dabar apie nieką ir nekalbama, kaip tik apie drausmę, ir kokią rodą duoti su tais bedieviais.

Patersonas visame pasaulyje garsus savo šilkų išdirbystėmis ir... anarchistais. Bet dabar šių veikimo negirdėt. Nors kai-kada ir taip gauna bile kas anarchisto vardą. Štai pora savaičių atgal lenkų kun. P. Knappek areštavo du lenkų: S. Šut ir Dobrošelsky, užtai, kad jie apkalbėję kuningą už kokią ten meilę. Policijai įskundė būk tie du vyrų bažnyčioje vartoję „nečystą“ kalbą, ir del pabaisinimo pridėjo, būk jie ir Rusijoje kalėjimus išlaužė. Todėl vyrukas pasodino po 30 d. į šaltąją. Nėgana to, kuningas dar pareikalavo, kad juos deportuotų Rusijon. Bet paėmus advokatą, likosi paleisti, ir dabar bus jau teismas su kun. Knappek Grand Jury; advokatas žada net policijos rekorderį ir teisėją apskūsti už apšmeizimą savo klientų. Anglų laikraščiai tą atšaukė ir visą bėdą sumetė ant kuningo ir Record offiso.

L. M. Tačionis.

SEATTLE, WASH.

Gruodžio 27 d. atsibuvo lietuviškas pokilis su perstatymu, dainomis ir deklamacijomis; viskas gerai nusisekė, o ypač perstatymas „Marytė Vargonininko Dukte“.

Ačiu tiems draugams ir draugėms, katrie padėjo šį darbą atlikti.

Atgal kokie metai čia lietuvių buvo galima sakyti užmirę; dabar gi atvyko keletas jaunų vyrų, katrie ragina viengėnius prie dorų ir naudingų darbų. Tad ir apšvietimas jau kyla.

Čia gyvuoja D-tė D. L. K. Gedomino; gerai pasituri, aukauja tautos reikalams.

Jonas Morcūnas.

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Nedėlioj 30 d. gruodžio Keeney's Teatre, waterburiečiai sulošė čionai „Pabaigtuves“. Vietiniai ir iš apylinkės apšėiai susirinko, — manau suvirš 400. Bet kad teatro salėj gal bus apie 1500 sėdynių, tad išrodė žmonių reta. Nors lėšų prisidarė, bet regis netik apsimokėjo, bet ir pelno liko.

Waterburiečiai, kiek matyt, neblogoi prasilavinę; sunkias roles, k. v. Teklės, Klaros, ir Felikso — gana artistiška atlikta. Pabaigus teatrą buvo koncertas, dainavo maišytas choras, vedamas rodosi J. S. Praselaičio; sudainavo apie tris dainas gana puikiai. pp. Bagdanavičiai pagrojo ant klernatų duetą „Swiss Boy“. Dainavo O. Laskevičienė „Kame Irklut“. Bet iš dainų, kokios buvo, tai bene geriausiai sudainuota „Leonara sudiev“ iš operos, — Marė Krikščiūniūtė; ta mergaitė turi balsą, kokių tarpe lietuvių mažai galima rasti. Dar papasakojo P. Petrauskas monologą „Žiuvulis“. Žmonės gana prisijuokė. Kaip rodosi newbrtainiečiai užganėdinti tuo perstatymu.

WILKES BARRE, PA.

Gruodžio 31 d. buvo čia surengta L. S. S. rajono prakalba. Kalbėjo Bagočius iš Bostono (jis čia laikys visą eilę prakalbų po apylinkę). Publikos buvo vos apie 75 žmonės, nors čia gyvena į 3000 lietuvių. Kalba buvo agitativiška apie socializmą; todėl nėra ką apie tai ir rašyti.

Po prakalbų nekuriė iš inteli-

gentų suėjo po No. 487 New Grant st. ir užbaigė senus metus su dainomis, gražiais pašnekėšiais, skambinimu piano per p. Padolskiutę ir linksminosi iki 12 val., kuomet užkankė brekerių švilpynės Naujiems Metams.

Strauss.

DETROIT, MICH.

Paskutinę subatą pereitų metų vietinis Liet. Piliėčių Klubas sulošė pirmutinį Detroito lietuvių išmuktą teatrą „Amerika partyje“, po vadovyste K. Urbaičio.

Neblogiausiai nusisekė, nors kai-koks aktorius pasilsėdamas lošė savo rolę. Po teatru buvo balius. Tik, gal kai pirmame teatre, lyg užkėrėtai: nelaimė sekė po nelaimės — tai muzikantų strūnos trūko, du kartu buvo lempos užgesė, tai vėl iš čėkrumio prapuolė dvi skrybelės ir vienas overkotas, už ką klubas turi užmokėt. Ant galo pasirodė ir muštynės. Buvo atsinešęs po svernu geležį kokis ten A. Š. — geras ištautėlis ir nemokantis rašto, kuris atgal metal užšovė žmogų salūne ir sėdėjo visą metą kalėjime ir vos už \$1200 išai-pirko. Tai gi jį bemetant laukan kilo muštynės ir daugelis raudonai susidažė. Gėda lietuviams už vieną kitą tokių, kurie pamiršta, kad turi būt lietuvių broliai ir dori žmonės. P. Kapslis.

WATERBURY, CONN.

Galvė vakarinėn mokyklon lietuvių mokytoją, p. K. Lukošiu, lietuvių labai džiaugėsi, kad gerai mokino, nes apart angliškų lekcijų mokina mandagumo, tėvynės meilės, etc., žodžiu sakant, mokina žmoniškumo. Ligšiol buvo gerai. Bet štai netikėta nelaimė. Mat p. Lukošius savo spaus-tuvėje išspausdino lietuvių liuteronų kun. Drignaičiui jo kningutę „Reformacija“. Štai 7 d. sausio nedėlioje, mūsų klebonas kun. P. Saurusaitis iššaukia iš ambonos, kad niekas su Lukošium nedalyvautų; nes anot kun. P. S. su juo draugaudamas, liksi užkrėstas baisiaja liga—bedievybe; sako: „žinau kelis tokius, kurie ligi nėjo mokyklon, buvo karšti katalikai, o dabar pradėjo atšalti nuo tikėjimo“. Šitą turbūt pats gerb. klebonas iš savo galvos pasakė — nesiteiravęs mokinų; nes kaip mėš (kurie einam į mokyklą) žinome, tai mūsų mokytojas nieko blogo prieš tikėjimą nemokina. Ir kas dabar daryti — kuningas liepja neiti pas lietuvių mokytoją, o nuo anglų sunku kas beismokti, ypač neseniai atvažiavusiems iš Lietuvos. Bene gerb. klebonas pats mokys!!

Skaidu darosi girdėti tokius agitavimus prieš mokslą iš ambonos, ypač nuo kun. P. S., kuris kiek labiau apšvietęs.

Oras pas mus dabar labai šaltas. 30 d. gruodžio pasnigo. Sniegas girgžda kasdieną.

Grinorius.

Teatruose, kaip žinoma, yra užlaikomi „klakeriai“, kurie vaidinant po kiekvieno veiksmo turi ploti delnais ir duot pavyzdį publikai, kad ir ji plotų, nors blogiausiai būtų sulošta. Bet viename New Yorko teatre taip buvo blogai lošiama, kad teatro direktorius liepė šiaip pranešti visiems salėje esantiems „klakeriams“: — Del meilės Dievo po šitai scenai neplokite! Neišbudinkite kritikų, kurie nuo laikraščių atėję ramiai sau miega!..

Mačys.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Centro Vald. adresai:

Pirmininkas: V. Daukšys, 137 N. 13th St., Philadelphia, Pa.
Jo pagalbininkas: J. Kazakevičius, 103 N. Main str., Pittston, Pa.
Raštininkas: A. J. Zemantauskas, 789 Bank str., Waterbury, Conn.
Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank str., Waterbury, Conn.
Kningius: J. Simanavičius, 331 Barnes str., Plymouth, Pa.
Literat. Komitetas: J. Laukis, 3001 Farrell st., Chicago, Ill., V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave., Rockford, Ill. J. Gabrys, 11 rue Sommerard, Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai nariai, raštus T. M. D. reikaluose siųskite T. M. D. Lit. Kom. nariui-redaktoriui, šiuo adresu: V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave., Rockford, Ill.

TURIME KĄ VEIKTI, TIK VEIKIM.

Nors buvo raginta ir prašyta kuopas ir narius TMD., idant parodytų daugiau gyvumo, reiškia, kad pasidarbuotų draugijos labui ir savo besidarbavimus pagarsintų organe, idant tuomi patraukti didesnį skaitlių darbštesniųjų narių ir kuopų, prie darbo. Bet ant tų prašymų ir raginimų atsiliepė vos dvi kuopos: 52 iš Rochester, N. Y. ir 129 iš Cedar Point, Ill. Beto dar per. numeryje tilpo pranešimas iš 3 kuopos, iš Brooklyn, N. Y. Bet šis pastarasis pranešimas iš kuopos gražiųjų besidarbavimų draugijos labui, yra pranešimu ne kuopos oficiališkai, tik privatiškai tos kuopos nario.

Šiaip daugiau nieko nesigirdi ir nesimato, jei neminėti privatiškų korespondencijų laikraščiuose, kur matyt paminėta TMD. kuopos, skaitliuje kitų draugijų.

Nors anais metais, kuomet buvo su pasišventimu darbuotasi išleidimu Kudirkos raštų, uolėnės kuopos buvo pasižymėję savąja užduočia — kasmetai, prieš Naujus Metus, parengti vakarus tautiškiems atminimams. Tokie pasižadėjimai gana buvo gražūs ir malonūs, bet neilgai jie gyvavo. Pačios kuopos, kurios šį sumanytą buvo pakėlusios, vienais metais surengė vakarą paminėjimui Jauniaus, antrais metais, Vaičaičio, o jau šiais metais nieko nesigirdi. Nesigirdi nei kitose kuopose nieko, kas parodo, kad mėš tautiškoje dirvoje dirbti aptingome.

Jeigu jau tingėjome pereitais metais, tai bent su pradžia šių metų atbuskime ir pradėkime darbuotis, idant pasirodyti, jog esame mylėtojai savo Tėvynės, savo tautos.

Laiko dar turime iki pavasariui, tai nors nuo Naujų Metų imkimės prie rengimo vakarų paminėjimui savo Tėvynės veikėjų ar šiaip svarbesniųjų atsitikimų, pažymėtų istorijoje. Juk ir įstatymuose TMD., skyriuje II., paragrafe 3, yra užbriežta — daryti tautos ir tautiečių atminimui apvaikšiojimus.

Šiais metais mus geriausiai pritiktų daryt apvaikšiojimus kaipo Jubilėjaus metus atmenant 15 metų gyvavimo Tėvynės Mylėtojų Draugystės. Juk kiekvienam matoma, jog ši draugija kaip užsimezgė taip ir šiandien gyvuoja su tuom patim tikslu — platinti apšvietą tarpe lietuvių. Apvaikšiojimus šiam Jubilėjui surengti yra gana lengva, tik rengėjams reikia atkreipti atidžią, su kokių tikslu rengiama apvaikšiojimas. Tad ir reikėtų pasikviesti kalbėtojus ar parūpinti referatus iš tokių žmonių, kuriems gerai žinoma TMD. istorija ir jos tikslas. O tokių žmonių pas mus šiandien yra nemaža, nes daugiausiai dar yra gyvais ir patįs šios draugijos

steigėjai ir pirmieji auklėtojai, kaip ve: T. Astramskas (Philadelphijoje), J. Kazakevičius (Pittstone), J. Raulinaitis (Bostone), F. Mikolainis (Thorp'e, Wis.), M. J. Damijonaitis (Chicago), A. B. Strimaitis (New York), V. Pūkas (Chicago) ir daug kitų, kurie yra šios draugijos tvėrėjais ir auklėtojais; todėl su jų pagalba būtų lengva surengti iškilmingus vakarus TMD. Jubilėjaus. Tik, dėl Dievo malonės, reiktų vengti betikalių kalbėtojų, kurie į niekus paverčia panašius rengimus, bekalbėdami apie tokius dalykus, kurie neturi jokio ryšio su apvaikšiojimo vakaru.

Apart šio Jubilėjaus, šiais metais mums pritiktų surengti vakarus paminėjimui vardo Jono Juškevičiaus, kuriam mirus skaitome šiais metais 25 metus. Velionis Juškevičius yra vienas pirmųjų veikėjų, kurie siekė užkurti mus tautoje šviesos žiburėli, idant tuomi apšviesti savo brolius lietuvius, o jo darbas ir triūsas nebuvo be vertės (kitoje vietoj paduodu pluoštelį žinių apie velionį Joną Juškevičių).

Anais sykiams, p. Zemaitijos Vaikas priminė mums Jubilėjų Antano Baranausko. Tad reiktų tik pasižymėti, o primintume sau greitai, jog turime ką veikti, tik veikim.

Taipgi reikia pasakyti, kad rengimai Jubilėjaus vakarų, priduotų sveikatos pačiai draugijai, nes daugybė naujų narių prisirašytų. Atmename juk gana gerai, kaip ši draugija paaugo laikuose Kudirkos Jubilėjaus.

Taigi, turime ką veikti, tik veikime. V. S. Jokubynas.

JONAS JUŠKEVIČIUS.

1815 † 1886.

(Paminėjimo brūkšnelis.)

1911 metais, 11 d. gegužio, sukako 25 metai nuo mirimo Jono Juškevičiaus, kurs pasilieka eilėje veikėjų lietuvių dirvoje ir gaivintojų lietuviškosios tautos. Kadangi velionis Juškevičius atminimui niekas dar ikišiol nedarė ir, kadangi jau šimtmečio bertainis metų nuo jo mirimo, pabriežiu pluoštelį žinių apie velionio gyvenimą.

Kningoje „Lietuviški raštai ir Raštinkai“ randama šios žinios apie gyvenimą velionio Juškevičiaus:

„Lietuvos mokslininkai niekad neužmirš vardą savo nenuoalsaus darbininko Jono Juškevičiaus, tikro brolio ir stropaus pagelbininko kun. Antano.

Jonas Juškevičius gimė 8 d. birželio, 1815 m., iš neturtingų tėvų, žemaitiškų bajorų, Žasėnų parapijoje, Telsių paviete. Po jo gimimui tėvai tuojau persikėlė į Dovėtus, Kauno pavietan. Čia Jonas mokinosi kaimo mokykloje, vėliaus pas kuningus bernardinus Dotnave; iš ten nuvyko Kražių gimnazijon. 1840 metais, Jonas pateko į Charkovo universitatę, kurioje 1844 m. pabaigė istoriškai-filologiską skyrių ir tapo paskirtu už mokytoją prie gimnazijų ir kariškų mokyklų Mohileve, Novgorode, Peterburge, Nižnij-Novgorode, Ekaterinburge (1871—1874 m.) ir Kazaniuje.

Jis, mat visą savo amžių blaškėsi toli nuo savo tėvynės, kentėdamas už tai, kad buvo lietuvis.

1885 m. Jonas pasitraukė nuo tarnystos, norėdamas pasidarbuoti ypatingai savo tautos labui. O ir šiaip jis jau buvo pašventęs visą savo laiką ir dalį turto, lietuvių tautos ideai.

Jonas, kaip buvęs mokytojam

pedagogikos ir diaktikos, išleido kningutę **Apie pamokininimą geografijos** (1851—1858 m.); rašė apie pedagogiskus dalykus „Ruskių Invalid“ (1856—1860 m.). Už tuos savo raštus Jonas gavo pagyrą nuo kuratoriaus arba mokslo globėjo, ir vyriausybė 1863—64 m. jam pavedė drauge su komisija, pertaisyti kareiviškas mokyklas.

Jau apie 1852 m., Jonas užsiėmė lietuviškąja kalba, po intekme akademiko Sreznievskio, iš pradžių, kaip mylėtojas jos, vėliaus jau po mokslo intekme ir galiaus užsiėmė jau teorija kalbos.

1857 m. Jonas atspausdino savo raštą kaslink A. Schleicherio „Mokintuvė lietuviškos kalbos“. 1861 m. Jonas išleido lietuviškoje kalboje atspausdintą kningelę „Kalbos lietuviško liežuviu ir lietuviškas strataszymas arba ortografija“.

Šioje kningelėje, ant 56 lakšto, velionis Jonas rašė: **Dabar tiktaiz asz jums minawojtu, tikras lietuvi, jog nereikia užmirszat kalba; nes kiekvienam žmogui prigimta kalba turi but melinga ir brangi. Prie to dar musu kalba yra taip gaudi, walinga ir bagota, taip didžiai ori liežuwiu moksle ir reikalinga del pažinimo tikro budo musu senowes ir weikalu musu prabocziu; o ir bute kasdienu, be sawo kalbos negali apsieit. Isz sziu prieaszcziu neturi niekint savo kalbos, welydamas szneket ir skaityt kokieju noriats kitoj kalboje, bile tik ne sawo“.**

Nuo 1852 m. Jonas beveik kas metai lankėsi Lietuvoje ir lavinosi lietuviškos kalbos. Daugiausiai naudos jis turėdavo iš pasikalbėjimų su savo broliu kun. Antanu, kuriuodu susieidami, vienas kitą ragindavo dirbti Lietuvos labui, be nuilsimo.

1862 metais, Jonas vedė sau už žmoną Feliciją Liutkevičiūtę. Nuo to laiko jis pradėjo rūpintis išleidimu raštų savo brolio, bet mokslo draugijos tuomet dar nepažinojo vertės tų raštų, todėl tik 1867 metais, Peterburgo Mokslo Akademija sutiko atspausdinti mažą rankių, susidedant iš 33 dainų, ir tai atspausdintų sutiko tik graždanka (rusiškoms raidėmis). Toje kningelėje Jonas aiškino, kaip jis taikė graždanką prie lietuviškosios kalbos. Atspausdinus tą kningelę, lietuviai kur tik ją sugriebė, degino deli to, kad neapkentė graždankos.

1876 m. Jonui pasisekė sueiti pažintį su profesorium Boudouin de Courtenay, Kazaniuje, tad jiedu išmėdė universitatės leidimą atspausdinti likusias dainas. Universitatė sutiko leisti tik kaštains pačių leidėjų; bet ir čia buvo dar priešginiavimų už latiniškas raides. Po keturių metų tapo atspausdinta tris tomai „Lietuviškos dainos, užrašytos per Antaną Juszkevicziu“. Tuose trijuose tomuose tilpo 1569 dainos ir raudos.

Toliaus Jonas padėjo darbuotis savo broliui Antanui, perrašinėjant Antano raštus, rengiamus spaudon ir 1880 m. tapo atspausdinta labai svarbi kningelė „Svodbine reda Veluonyeziu lietuwiu, surasztyta per Antaną Juszkevicziu“, labai naudinga etnografijai, mytologijai ir leksikologijai.

1883 m., Jonui nesigalint triūsos, sveikatos nei skatiko, tapo atspausdinta Peterburge, „Lietuviškos svodbines dainos, užrašytos per Antaną Juszkevicziu ir išspausdintos per Jona Juszkevicziu“.

Mirus kun. Antanui, Jonas taisė Antano surinktą žodyną, versdamas jį rusų kalbon ir pertaisydamas lenkiškąjį vertimą. Žodyno spaudinimas prasidėjo tik 1884 metuose ir ėjo labai pamažėli, nes korektos taisymas reikalavo daug atidžios. Galiaus Joną užpuolė šiltinė. Bet stiprios dvasios vyras vis dar ligai lengvai nepasidavė ir kiek galėdamas dirbo prie žodyno.

1885 m., 18 d. spalio, Jonas apsilpo širdilgės nutvertas, prie to dar kojos taip sutino, kad paeit nebuvo galima; tuomi laiku prie žodyno taisymo daug jam padėjo jo žmona ir duktė.

Galiaus, Jonas susilaukęs 11 d. gegužių, 1886 metuose, numirė sėdėdamas kedėje. Paskutiniu jo troškimu buvo tai tas, kad vaikai galėtų pamatyti pabaigtą darbą savo tėvo ir dėdės.

Joną Juškevičių, taip kaip ir jo broli Antaną, dengia svetima, Kazanias žemė, tolima nuo jų dviejų numylėtojo Panemunio“. Taigi, kaip matome, velionis Jonas Juškevičius buvo labai darbštus vyras, sulyginant su tais laikais, kuriuose jis gyveno, pertai vertas paminėjimo.

V. S. Jokubynas.

IS LIETUVISKŲ SODYBŲ HISTORIJOS.

Newark, N. J. Šis miestas yra netoli nuo New Yorko; į patį centrą galima privažiuoti į 18 minučių; tokia lengva komunikacija su dideliu miestu labai paranki vaizbai.

20 metų atgal Newarkas skaitė 200,000 gyventojų. Dabar jau skaitoma 350,000. Tokis gyventojų augimas sutvėrė didžiausią pramonę ir turtus. Reikia manyt, kad Newarkas vis didinsis, nes tapo portavu (uostiniu) miestu.

Lietuvių pradžia Newarko. Apie 30 metų atgal buvo pirmaisiais lietuviais: Norkus ir Bliumas, abudu iš Suvalkų gub. 22 metai atgal jau susijungė 31 lietuvių. 1891 pradėjome organizuoti draugiją.

Lietuvių stovyks dabar. Nuosavus namus turi 40 lietuvių. Paminėsiu pavardes tik tų, kurių turtas viršija 10 tūkstančių dol.: A. Masionis vertas \$30 tūks.; turi ūkė šale Newarko. Parapija Šv. Traicės; bažnytinis turtas neša į 29 tūks. dol. V. Ambrozevičius vertas 27 tūkst. dol. Turi didelę čėverykų krautuvę ir laivakorėjų agentūrą, 2 loenus namus. A. K. Svytra, vertas 11 tūks. dol.; turi spaustuvę ir ločną namą. P. Kliokys (Kluk), vertas 10 tūks. dol.; turi 4 namus.

Vertelgos (biznieriai): 31 laiko karčemas, 8 mėsinyčios (sykiu ir grosernias), 3 rūbsiuviai, 2 spaustuvininkai (drukoriai), 2 darbo prirodomieji bjūrai, 1 lemondado išdirbėjas, 1 duonkepys, 1 barzdaskutys, 1 fotografistas, 1 graborius, 1 ledus pardavoja, 1 anglis, 1 turi audinių ir šiaip smulkių daiktų krautuvę, 1 muzikališkų instrumentų krautuvę, 1 čėverykų krautuvę sykiu ir laivakorėjų agentūrą. Viso sykiu 56 vertelgos.

Profesionalai: 1 daktaras, 1 profesorka, 2 kuningai.

Pirmas lietuvis Newarko tapo dasyk išrinktas už teisėją (Justice of the Peace) — V. Ambrozevičius.

Nauji vertelgos reikalingi: 1) drapanų, žiponų krautuvė, 2) kambiarių išrėdimo, kaip tai

staly, lovy, ir tt., 3) restaurantas, 4) aptiekorius, 5) sudynų krautuvė, 6) marškinių ir šiaip visokių audinių, 7) moterų apsirėngimų (Milinery), 8) laikrodžių ir žiedų krautuvė. Žinoma, turi būti gabūs vyrai.

Draugijos, jų nariai ir turtas:

1) Šv. Jurgio Dr-stė, uždėta 21 lapkričio 1891 m. Narių turi 164, turto \$7000, turi savo ločną salę vertės 17,000 tūks. dol. (dar neišmokėta). Yra tai pirma draugija visoje New Jersey valstijoje. Tikslas — pašalpa ligoj.

2) Palangos Juzės Dr-stė, uždėta 13 sausio, 1895; narių turi 325, turto \$4000. „P. J.“ pradžioje buvo teatrališka, pastatė 4 teatrus: 2 Newarke, 1 Elizabethe ir 1 New Yorke. Buvo tai pirmi lietuviški teatrai atlošti viršminėtuose miestuose. 3) Lietuviškas Nepriugulmingas Pol. Klubas; narių turi 70, turto 1,200 dol. Tikslas — pašalpa ligoj. Politika ir dvasė — į kur vėjas pučia. 4) Šv. Juozapo Dr-stė; narių turi 70, turto \$9.80. Tikslas — pašalpa ligoj. 5) Lietuvių Jaunuomenės Katalikų Pol. Klubas; narių turi 131, turto \$600. Tikslas — pašalpa ligoj. 6) Šv. Kazimiero Karėvių Dr-stė; narių turi 27, turto 300 dol. Tikslas — mokintis maršnot ir pašalpa ligoj. 7) Šv. Mikolo Dr-stė; narių 80, turto 250 dol. Tikslas — pašalpa ligoj. 8) Šv. Uršulės Moterų Dr-stė; narių turi 50, turto \$250. Tikslas — pašalpa ligoj. 9) Lietuvių Laisvės Pašalpos Draugija; narių 56, turto \$200. 10) D. L. K. Vytauto Dr-stė; narių turi 38, turto \$175.

11) Šv. Jono Dr-stė; narių 45, turto \$125. Tikslas — pašalpa ligoj. 12) Šv. Petro ir Povilo Dr-stė; narių apie 50, turto 78. Tikslas — pašalpa ligoj. 13) Žiburėlio Draugija; narių 56, turto ant 200 dol. kningyną. Tikslas — rengti teatrus ir diskusijas. 14) Lietuvių Nuosavybės Paskolos Draugija. Turto turi \$4,300. 15) Blaivybės Draugija; narių 30. Tikslas — būti blaivais. 16) Šv. Cecilijos choras; narių 31. Tikslas giedoti bažnyčioje ir kaip kada sudainuot. 17) Šv. Marijos Tarnaičių Dr-stė; narių 25. Tikslas — sekti Paneleš Šv. 18) Saldziausios Širdies Viešpaties Jėzaus Kristaus Dr-stė; priklauso vyrai ir moters. Tikslas — atarasti dangų po mirėliai. 19) Muzikantų Orkestra iš 6 narių. 20) Lietuvių Demokratų Pol. Klubas; narių yra 100. Apšvietoj atsižymėjo — gavo lietuvių mokytoją į miesto vakarinę mokyklą.

Kuopos yra 6: S. L. A. yra dvi, narių turi 50; T. M. D. dvi kuopos, narių turi 45. L. S. S. 11-ta kuopa, narių turi 21; turto — turi kningyną vertės 50 dol. L. S. R. K. A. kuopa, narių turi 120. Turime lietuviškas kningas miesto „Public Library“, jau bus 12 metų. Parūpino M. A.

Virš aprašytos draugijos turi vieną tikslą — pašalpa ligoniams, o sveikus — paliekama Dievo malonei. Tiek galiu pasakyti, — visos po šventais vardais yra klerikališkos; likusios neva laisvos, bet nieku neatsižymi darbais. 20 draugijų ir 6 kuopos turi narių 1583; turto \$15,080 dol. Yra gana daug, ką priklauso tie patys į keles draugijas.

Viso Newarke lietuvių 3671. Šale Newarke, už Passaic upės yra Harrison ir Kearny, N. J. Čion skaitoma į 800 lietuvių; 14 turi nuosavus namus, 6 karčemas, 1 duonkepė ir apie 3 krautuves. Yra 2 draugijos: Ringando ir Lietuvos Sūnų. Tikslas abiejų — pašalpa ligoj. Yra S. L. A. kuopa, L. S. S. kuopa ir gie-

dorių choras.

Paeiliui yra dar šie miesteliai: Arlington: 4 lietuviai turi po sklypą žemės su triobomis; Kingsland ir Hackensack, N. J. Lietuvių randasi apie 35; Orange — East, West yra lietuvių 115; vienas turi nuosavus namus ir skrybėlių šapą, 1 laiko karčemą.

Bloomfield, N. J. bus lietuvių į 40, turi nuosavus namus 2; Montclair, Verona, Caldwell, Summit, N. J. — sykiu bus į 100 lietuvių.

Mot. Ambrozevičius.

IS DRAUGIJŲ GYVENIMO.

New York, N. Y. Nors trumpai čionai papiešim, kas buvo pereitais metais nuveikta gana veiklios vietinės draugijėlės — **Lietuvių Ukėšų Politikos Klubo**, kurian susispietusių yra mūsų viengečių vos 138 asmenų.

Gruodžio mėn. 1910 m. narių turėjo 90; turto gi \$630.58. Nuo pirmos sausio 1911 m. iki 1 d. sausio 1912 m. štai kokie buvo klubo žingsniai: naujų narių prisirašė 71. Prašalino klubas 32 ypatas, delei tūl pareigų neišpildymo. Gerame stovyj narių turi 138.

Metinis klubo inplaukimas sekantis: nauji nariai sumokėjo už įstojimą \$90. Mėnesinių sudėjo \$565. Smulkių inplaukimų \$84. 40. Liko pelno nuo metinio baliaus \$55.72. Viso kartu \$798.81.

Klubas metų laiku išmokėjo šiaip: Ligos pašalpoms \$195.81. Vienas narys ligoje tapo pašelpstas neišbuvęs atsakanti laiką klube, bet draugiškai — \$10. Posmertinės išmokėta nepilnam nariui \$50. Delegatui į II. Pašalp. Dr. Šar. susivaziavimą \$25. Įstojimas į Sus. Paš. Dr. \$1. Chicago rūbsiuvių streikieriams \$10. Emigracijos šelpimo reikalams \$21. Už vėliavą klubui \$27. Apvaikšiojime 1 d. gegužės \$6. Už svetainę susirinkimams \$50. Smulkių išmokėjimų \$30. Viso išmokėta \$420.71.

Priaugo metų bėgiu klubo turtas ant \$431. Abelnas klubo turtas siekia į \$1,011.59. (Kiek per metus piliečių padarė klubas, nepasisekė patirti.)

Ligonijų per metus buvo 18 ypatų. Mirė vienas (užmušė gatvekaris).

Apšvietos dirvoj klubas darbuosi šiaip. Dū kartu tapo surengtos prakalbos (per kurias prisirašė 47 nariai). Rengė taip-pat viešas paskaitas. Paskaitų buvo surengta 10 kartų. Kiekviena paskaita buvo pajvairuota su dainelėmis, deklamacijomis, judančiais paveikslėliais (rodydavo p. A. T. Račiūnas). Prelektorais buvo „Liaudies Mokyklos“ nariai. Lėkeijoms išleista viršaus \$70 (kuriuos klausovai sumokėjo už įėją), ir žmonės noriai lankėsi). Taipgi klubas turi įrengęs vakarinę mokyklėlę, kurios už laikymas vienos žimos sezonu lėšuoja per \$100. (Mokyklėlė gyvuoja antri metai.)

Pasilinkimimo vakarai buvo surengti du: vienas klubo metinis, antras — mokyklėlės naudai, kuris davė \$100 pelno. Turėjo vasaros laiku vieną išvaziavimą į girią, ir atsibuvo surengta viena draugiška vakarienė. Tai toks vienų metų klubo pasitriūsimas. Tai mažo mūsų viengečių būrelio pažengimas ir metų laiko istorijos lapelis. Būtų žingeidu, ypač mūsų būsintiems istorikams, kad kiekviena mūsų

draugijėlė, kas metas panašias peržvalgėles viešai paskelbtų. Mēs turim daugybę įvairių draugijų, net su šimtais narių ir su tūkstančiais kapitalo. Ir kiekviena mūsų draugija turi savo įstatymuose „apšvietą platinti“. Taigi nesibijokim pasirodyti viešai, ką veikėm, ir ką nuveikėm? Nes rasis žmonės, kurie mūsų metų laiko peržvalgas perskaitė ir patėmiję ką veikiamą, ar neveiktą, netobula, suteiks mums pamokinimus, patarimus. Ir mēs žingsnis po žingsnio, augščiau pakilsim kultūriškai. Taigi nebijokim ir pasirodykim savais darbais vienikiems! J. M. Danielius.

ATSISAUKIMAS Į LIETUVIŲ DRAUGIJAS CHICAGOJE IR PRIEMIESČIUOSE.

Gerbjamieji: —

Nuo senai visi gerai užjaučiame būtiną reikalą mūsų susipratimo aprūpinimui įvairių tautos reikalų; bet pakol nebuvo jokio centro, pakol nebuvo jokio ryšio lietuvių draugijų tarpe, toksai susipratimas vis ir vis negalėjo įvykti. Bet dabar pasitaikė progą susiartinimui Chicagos lietuvių draugijoms: — užpėretais metais su virš trisdešimts lietuvių draugijų Chicagoje susidėjo rengimui puikaus apvaikšiojimo ketvirtos dienos liepos (Fourth July), ir tokiu būdu padarė pirmą žingsnį bendram veikimui.

Pereitais metais, atlikus reikalus minėtojo apvaikšiojimo, dalyvavusiųjų draugijų atstovai, atjausdami reikalą nuolatinio bendro veikimo įvairiuose lietuvių reikaluose, nutarė sutverti pastovią vietinę organizaciją, susidedančią iš visų vietinių draugijų, ir tos priežasties deli tapo inkurta **Chicagos Lietuvių Draugijų Sanjunga**. Dabar jau visi formaliskumai inkūrimo minėtos organizacijos yra atlikti: išimta čarteris, išrinkta Centralinė Valdyba, paskirti įvairūs komitetai, pagarsintas įstatų projektas, parūpintos įvairių komitetų veikimui taisyklės — palieka vien prisidėjimas visų draugijų ir pradėjimas darbo.

Suprasdami, jog pakol sumanymai Sąjungos nepaaiškės ir darbai neapsireikš, negalima reikalauti didelio draugijų intikėjimo į tą naują dar organizaciją, ir negalima rinkti mokestis, nors ir įžymiausiems tikslams. Sąjungos inkūrėjai nutarė rinkti nuo draugijų kiek galint mažiausias mokestis, kurios pagelbėtų vien įvykinti Sąjungą ir geresnį draugijų susipratimą, sutverti centrą ir pradėti šį-bei-tą veikti. Mokestis tad yra sekančios:

įžanginės po 5c. nuo kiekvieno nario.

mėnesinės po 1c. nu kiekvieno nario.

Įstojant į Sąjungą jokių ypatingų formaliskumų nėra. Reikia vien pranešti Sąjungos Sekretoriui draugijos vardą, skaitlių sąnarių, vardus ir adresus viršininkų, vietą ir laiką draugijos posėdžių, prisistūti paminėtas mokestis, ir išrinkti atstovus po 1 nuo kiekvienų 25 narių, ir draugija taps Sąjungos kuopa. Reikalinas blankas deklaracijai suteikia Sąjungos Sekretorius.

Tikslas Chicagos Lietuvių Draugijos Sąjungos yra — aprūpinti visų lietuvių gyvenimo reikalus. Pradėjimui gi darbo tapo parinkti vien šitie uždaviniai: įvykinti Komitetų: —

KAZYS PUIDA.

MIRGA.

Keturiaveiksmė istorijos drama.

Veikia:

Vytautas — žemaičių kunigaikštis.
Ona — jo žmona.
Mirga — jos tarnaitė.
Gimbutas — kunigaikščio Jogailos vietininkas, — Vytauto šalininkas.
Bilgėnas pilies prižiūrėtojas.
Prokša, Mostėvas: žmogžudžiai, Keistutį nužudė.
Visas veikimas Krėvos pilyje.
Laikas: 1382 metai.

VEIKSMAS I.

Mirga, Bilgėnas, Ona, Gimbutas.

Didelis, tamsus Krėvos pilies prieangis. Vienos durys iš kairės ir kitos pilies kambarius, tiesiai — ineinamosios. Pasienuose stovi suolai, iš dešinės ilga skobnis, iš abiejų pusių suolais apstatyta. Sienos drėgnos, šviesos maža prasimuša iš dviejų gilių langų užpakalinėje sienoje.

1.

MIRGA (uždangai pasikėlus, išeina iš kairės ir eina prie ineinamųjų durų; pradaro jas ir pusbalsiai šaukia). Bilgėne! — Bilgėne! — (Bilgėnas įeina). Na, kur taip užtrukai — sulaukti nebegalima.

BILGENAS. Ką-tik išsiuoniau Jogailos pasiuntinį.

MIRGA. Na, ir kas?

BILGENAS. Nieko... Nusibodo man laukti, o tu vis vieną dainelę dainuoji: — palauk, mano meiluži, dar palauk.

MIRGA. Pasakyk, kokios žinios iš Vilniaus — tai gal neilgai laukti tereikės.

BILGENAS. Perdaug nori žinoti — tai paslaptis.

MIRGA. Jei tas paslaptis, kas mudviejų laimę paskubinti gali, tai laukki dar.

BILGENAS. Galiu pasakyti, bet tai nieko nepagelbės.

MIRGA. Juo greičiau Vytautas žus, tuo greičiau aš būsiu laisva — ir takas mudviejų laimėn atviras!

BILGENAS. Už dviejų dienų jis turi žūti! — Taip Jogailos pasiuntinys įsakė.

MIRGA. O! kaip aš džiauguosi, kokia maloni žinia!... Bet man reikia visa žinoti — visa! — Tik tyliai kalbėkiva — kuningienė vos užsnuo.

BILGENAS. Mūsų valdovas Jogaila kartą užvestu keliu tolyn eina.

MIRGA. Aiškiau kalbėk.

BILGENAS. Kuningas Vytautas pasmerkėtas.

MIRGA. Taip... tikėjau... O juk Jogaila iškilmingai prižadėjo ir pačiam Vytautui, ir žemaičių dykūnams jo ilgai nekalėti, tik už statumą nubausti, gėda už gėdą atsimokėti.

BILGENAS. Man kas gali rūpėti? Įsakymus pildau. O valdovų prižadai visuomet melo pamušalą dėvi...

MIRGA. Daugiau kas?

BILGENAS. Už dviejų dienų atvyks žmogžudžiai.

MIRGA. (greitai galvodama). Už dviejų dienų?... Aha!... Toliau kas?

BILGENAS. Kuningienę Oną tą dieną paliepta išsiųsti Trakuosna...

MIRGA. ...kad nesipainiotų po kojų.

BILGENAS. Rytoj vakarą paskutinį kartą leista judviam su kuningu pasimatyti.

MIRGA. Rytoj vakarą... paskutinį kartą... BILGENAS. Nenorėčiau savo rankų prie to darbo pridėti — o klausyti reikia — pačiam galas gali būti...

MIRGA. Taip, taip, meiluži... klausyti reikia... — Žinai, Bilgėne, ant kuningų krauju apšlakstyti sienų, ant Lietuvos apgyvenėjų kapų mudu savo laimę sutversiva — tokią milžinišką laimę, kurios jokia žmogaus jėga sugriauti netesės...

BILGENAS. Nešauk taip.

MIRGA. Kodel ne! Apie tokiuos daiktus reikia taip balsiai šaukti, kad visi dievai išgirstų, kad pilių sienos suvirpėtų ir skardžiu aidu balsas skristų po visą šalį, kad visi žmonės žinotų, kaip kuningai ir jų valdiniai savo laimę tveria... Taip, taip, Bilgėne, mudviejų laimė kruvinais

Aušrinės lašais žibės... O dabar... dabar eik ir atsiusk man burtininką; kuningienė pabus ir norės burti, kokis likimas jos vyrą laukia... Eik, eik...

BILGENAS. Tuoj, tuoj — visa del tavęs padarysiu. (Stovi valandėlę ir žiūri gašliomis akimis į Mirgą; staiga ją apkabina). Del tavęs... del tavęs, mano mieloji, ir kitą Keistutį apsiimčiau nužudyti...

MIRGA. Net tiek daug padarytum — neesitikėjau. Tuo tarpu burtininko kuningienei reikia. Eik, eik greičiau.

BILGENAS (išeina). Tuoj senį atvarysiu.

2.

MIRGA (palydi jį ligi durų ir, jam išėjus, atsiremia sienon, lyg drebulio purtoma). Ūūū! — Tarytum pačios šlykščiausios pragaro dvasios būtų mane glamonėjusios!... Ne, ne! — jeigu vienam žmogum visus kipsus suvartytum — tai jis neįstengtų būti tokiuo — kaip šis... šis mano kruvinas sėbras... pačios nuodėmės meilužis... Bet jis toli nenužengs — kruvinams įsakymams aš kelią užkirsiu. — Kelsiu milijonų našta silpnais tarnaitės pečiais — ar valdovą Lietuvai duosiu — ar du nauju laužu užjėbsiu...

3.

ONA (duryse). Mirga, su kuo tu ten kalbiesi?

MIRGA (maino toną). Pati su savim. Krėvos pilis tokia maloni, kad žmogus pats su savimi turi kalbėtis.

ONA. O, kaip mielai pabėgčiau išsionai — bet jis čia, mano meilė ir gyvybė. Nenumanau, kaip jisai gelbėti... kad bent mane jo vieton pasodintų... Iš manęs jokios naudos nėra — o jis... jis toks stiprus, toks galingas ir Lietuvai taip reikalingas...

MIRGA. Nebeilgai, valdove, jau liksime čionai.

ONA. Kad tai taip būtų!

MIRGA. Valdove, Mirga niekuomet nieko nėra iš tavęs prašiusi. O jeigu dabar prašys, tai prašys iš tavęs del tavęs pačios ir del Lietuvos.

ONA. Ko-gi nori iš manęs?

MIRGA. Labai mažai.

ONA. Ką-gi gali bevaldė kuningienė tau duoti?

MIRGA. Prašysiu to, ką ji ir bevaldė būdama duoti galėtų.

ONA. Tai ko-gi nori?

MIRGA. Tavo vyro gyvybės.

ONA. Viešpatie galingasai! Kaip tai... kas tai yra...

MIRGA. Valdove, tu nuvargus, susilpnėjus ir tu — nieko nestengsi nuveikti, akių nuo tavęs sargai nenuleidžia...

ONA. Bet tai mano vyras...

MIRGA. Valdove, kuningas reikia kuogreičiausia išliuosuoti. Pavesk tą darbą man vienai, tiktai man vienai — leisk kuningo laisvę ir gyvybę pasirūpinti. Priesiekiu tau visais mūsų dievais — už trijų dienų kuningas bus laisvas...

ONA. Kaip-gi taip tau pavesti? — Ar-gi aš niekuo negaliu prie mano vyro išliuosavimo prisidėti? Ar-gi aš tokia silpna moteriškė, kad už savo vyro laisvę gyvybės neatidučiau?

MIRGA. Neabejoju, valdove. Bet su tavo gyvybe užges ir tavo vyro gyvybė. Juk pagalba jam reikalinga, tad leisk man gelbėti!

ONA. Kodel tu — tu viena turi... ar aš nieko nenuveiksiu — niekam mano pagalba netikus...

MIRGA. Ne jūs, bet mes jūsų vertę nusprendžiam. Gyvybę ar mirtį jums nešame, savosios nesigailėdami — sulyg jūsų darbų atsimokame.

ONA. Bet kodel be manęs tu nori veikti?

MIRGA. Dviese neparanku. Valdove, viską apsvarsčiau, nei valandos ilgiau laukti negalima.

ONA. Negązdink nuvargusios moteriškės... MIRGA. Valdove, jei nesutiksi, tavo vyras už trijų dienų žus, kaip ir Keistutis žuvo.

ONA. Netiesa!

MIRGA. Rytoj vakarą paskutinį kartą leista tau su kuningu pasimatyti, išryto išveža mudvi Trakuosna, poryt gi kuningas žus.

ONA. Viešpatie! Viešpatie!... Ką tu kalbi?!

(T. b.)

VISUOTINIOJI
Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisuskaitęs paraš

T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)..

(Tąsa.)

Prieš tą būdą, prieš drausmę turėti dvasiškiškai šlubinius vaikus vietoj nešlubinių ir prieš daug ko kito, pakilo Jonas Hussas, teologijos profesorius Pragos universitatėje. Hussą pasekė Čechijos profesorai ir studentai. Vokiečiai gi studentai (iš viso 5000) apledo Pragą; mat, kokios senovėje buvo studentų riaušės. Gaila, kad neužsiliko žinių ar jie, keliaudami iš Pragos, dainavo revoliucijos dainas, „Kovos“ išleistąsias, ar ne.

Kad panaikinus visas „negerybes“, prieš kurias pasikėlė Hussas, suaukta Konstancoje sueiga, arba seimas. Vietoj gerovės seimas išpat pradžiū atnešė negerovę: prie trijų popiežių atsirado dar ir ketvirtas. Tasai apsiereiškimas sukeldino „gerus protus“.

— Kaip tai?! — rėkė. — Iš kur tas ketvirtas atsirado? Čia tur būti kaltas koks žašinas, heretikas!

Nužiūrėta herezijoje Jonas Hussas iš Hussinco, ir mokytieji vyrai pasikvietė jį Konstancon. Imperatorius Zigmuntas suteikė Hussui apsaugos gromatą, kad kas Husso neužkabintų, ar nenuodėtų. Nieko negelbėjo ta gromata, kurią imperatorius tuoj panaikino, kaip tik gromatnešys — Hussas atsidūrė Konstancoje. Hussas ir jo raitai liko sudeginti. Hussą deginant ant malkinės, tūla sena bobelė, krikščionikosios doros vedama, kažkur pagriebusi nuodegulį pridėjo jį prie ugnies. Hussas prasijuokė ir pratarė amžinai atmintinūs žodžius: „O, sancta simplicitas!“ — kas ant mūsų „liežuviu“ reiškia: „O, šventoji nekaltybė!“

Husso sudeginimas buvo geras vaistas gadynės ligai pagydyti: nepaprastas popiežių derėjimas pasiliovė ir Romoje teliko vienas piemuo, kurio aviūnyčią blaškė hussitai.

Čechija, nekalto Husso mirties sujudinta, pasikėlė prieš vokiečius. Sukilimo vadovu buvo Jonas Žižka, nors senas, bet drąsus ir rūstus žmogus. Historija pasakoja, kad jis kiekviename mūšyje netekdavo vienos akies, o tokių mūšių buvusi daugybė. Led-ne-led Zigmuntui pavyko suvaldyti valiūkus čechus ir įvesti šiokią-tokią taiką Bohemijoje.

Liuksemburgų giminė išsibaigė ir ant sosto užsilipo Habsburgų atstovas — Fridrikis III. Buvo tai žmogus akyvas tuo, kad visai nesirūpino, kas dėjosio jo šalyje. Jam pilnai patiko ramus šeimyniškas gyvenimas ir geras stiklas „bavarsko“.

Jo ministeriai sakydavo jam:

— Viešpatie, čechai atsiskyrė nuo mus!..

— A? ką sakote? čechai?! Girdėjau, girdėjau!

— Vengrai apledo jus!

— Girdėjau, girdėjau, — murmėjo nerangus imperatorius. — Gal išgersite „bavarsko“? Galite atsinešt — antai kabo „dinerkė“...

— Viešpatie, Vokietija neteko...

— Klausykite, ar jūs nesiliausit man lindę į akis? Ir kas jums darbo su tais čechais ir vengrais? Pakaks! Išsigerkime, geriaus bus...

Fridrikio III sūnus, Maksimilianas I, buvo „pastarasis ricierius“. Be to jis buvo pirmos klasės piršlys: visus savo giminaičius gerai išpiršo. Jei jisai būtų užmanęs leisti laikraštį su „ženybiniais“ pajieškojimais, kuriuos nutarė nebetalpinti laikraštinnkų suvažiavimas Brooklyne, tai be abejonės mūsų laikraščiai su savo Spaudos Draugija tuoj nueitų į kapines, o pažangesnioji laikraštija — į krematorijas.

Jisai įrengė bjūrą (sulygink su Lietuvių Informacijiniu bjūru), kur buvo svarstomi įvairūs nesutikimai, kilę taip valdiškųjų provincijų. Iš pradžių, nors rendos už vietą tan bjūran niekas nereikalavo, vienok dalykai ėjo šuns keliais; laikui bėgant visa tai pasitaisė ir naudingesnėn pusėn ėmė krypti.

Italija.

Iš pirmian kalbėtos kalbos žinome, kur buvo Italija. Dabar pridėsime dar, kad Italija suskilo į daugelį mažųjų valstybių, kurių politiškas, arba valstybinis surėdymas, buvo tiek įvairus, kad galima daryti daleidimai, būk žmonija dariusi čia bandymus, kuris surėdymas yra geresnis ir tinkamesnis. Čia buvo ir monarchija, ir demokratiška respublika, ir aristokratiška respublika, ir net anarcristi ka kommuna. Delko, paveizdan, viename mieste įsikurdavo respublika, o kitame monarchija — niekas negalėjo pasakyti.

Milano miestas buvo aristokratiškoji respubli-

ka; miesto valdytojas, arba potestas, imperatoriaus vietininkas, likimo verčiamas turėjo pavirsti respublikonu. Vienok turtingos familijos kreivai žiūrėjo į respublikonišką valdžią ir laiks nuo laiko užgriebdavo valdžią ir savo rankas. Taip, tūlas jaunikaitis Francesko Sforza, labai dailus ant veido, nutarė patapti dynastijos pratėviu, kitaip sakant, užsimanė duoti pradžią naujai hereogų familijai. Tas sumanymas pasisekė šiam valiūkui, ir nuo to laiko ant istorijos puslapjū mės tankiai užeiname Sforzų vardus minint.

Toskanijoje atsižymėjo Florencija, kurioje respublika nuolatos keitė savo rūbus: vieną dieną ji buvo demokratiška, kitą — aristokratiška. Dvyliktame metšimtyje valstybės taryba buvo susidėju si iš atstovų nuo pirklybos ir amatų cechų. Mat ir miescionis buvo susilaukę užgavėnias. Bajorai elgėsi visai netikusiai, bet, pamatę savą klaidą, pradėjo elgties tikusiai ir ėmė žarstyti piningus į visas puses. Ši aplinkybė labai patiko žmonėms ir tūlas Mediči giminės sąnarys užmanė padaryti tą-patį, ką ir Sforza; kad tą tikslią pasiekti, pradėjo užtariauti mokslus ir meną. Menas labai žymiai atgimė, ir šiandien ainiai negali pasiliauti nepavydėję Medičiams jų gadynės.

Du svarbiausiu miestu šiaurinėje Italijoje: — Venecija ir Genoa, užlaikė pas save respublikas ir labiau reikalavo ainių, ne kaip pratėvių. Abelnai už taisyklę galima paimti šį apsiereiškimą: monarchijos remiasi pratėvais, o respublikos — ainiiais. O tose šalyse, kurios yra vadinamos konstitucijinė monarchija, abu tuodu dalyku sumaišo.

Niekas netikėtų, kad Atilla, apie kurį daug buvo kalbėta, padarė gerą šiaurinei Italijai. Vienok taip buvo. Gyventojai, Atillos užklupti, bėgo iš savo sėdybų į žemus smiltingus Adriatiko jūrių pakraščius, ir čia, laikams bėgant, susidarė tauta. Tą tautą valdė Vyriausioji Taryba. Kas norėjo patekti į vyriausią Tarybą, tas pirmiausia turėjo užsirašyti į Auksinę Kningą; o šion knigon užrašinėta tiktai Vyriausiosios Tarybos sąnariai. Miesto gatvių tvarkos niekas nedabojė, nesa Venecijoje gatvių visai nebuvo, buvo tik kanalai. Užtat uoliai dabota vidurinė tvarka, kitaip sakant, sergėta valstybė nuo naminių priešų; tą atlikdavo „Dešimties Taryba“, kuri, anot historikų, ir susidėjo iš dešimties seniūnų. Buvo tai slaptas teismas, turėjęs neapribotą valdžią. Žmogus, kuris nužiūrėta kaipo politiška neįstikimas asmuo, staiga dingdavo, yt akmuo vandenyje; jei kas tokio pradingėlio jieškotų, ar imtų apie jį klausinėti — pats patektų į nužiūrėtųjų skaitliū. Tatai niekas nejieškojo, nei nesiteiravo.

(T. b.)

G. SUDERMANN.

JONINES

KETURIŲ VEKSMŲ DRAMA

Iš vokiečių kalbos vertė

K. PUIDA.

(Tąsa.)

VOGELREITER.

Klausyk, tu lig pačių vestuvių čia liksi!
GEORG.

O kaip-gi kitaip?

VOGELREITER.

Ar-gi taip daroma? Kas gi matė?

TRŪDA (prašančiu balsu).

Tėveli!

GEORG.

Man vis vien. Galite, jeigu norite, mane išvartyti, bet tuomet aš nakvosiu pas Prechtelį, restauracijoje.

VOGELREITER.

Žinoma! O išryto prineši čion blusų.

KRISTINA.

Fe, Henrik!

VOGELREITER.

Teisybę sakau!

GEORG.

Atsiprašau. Vestuvės turėjo būti dvidešimtą dieną. Aš pasiluosavau devynioliktą! Tai pirmas mano atilsis naujoje tarnystėje; norėjan kaip reikiant jį išnaudoti. O vestuvės — fru-fru!

KRISTINA.

Georg! Juk kraitis nebuvo prirengtas!

GEORG.

Na, nors ir apskritai imant, kur-gi liepsite man pasidėti? Nuosavio kampo aš neturiu! Tęn Mari-kė šeimiminkauja. Aha, ar ji sugrįžo?

TRŪDA (linguoja galva).

KRISTINA.

Kodel taip staiga tavo veidas toks piktas pasidarė? Kame dalykass? Tu susipykai su Marike?

GEORG.

Nei nemaniau pykties. Aš stačiai negaliu matyti, kaip ji dirba del manęs. Jau būtų buvę geriau pačiam Karaliaučiuje likti.

TRŪDA.

Nusiramink, ji daro tą ne del tavo dailiųjų akečių, bet del mano.

GEORG.

Na, perdaug apie save manai!

KRISTINA.

O jos akys, Georg, ištikrųjų dailios.

GEORG.

Delto ji mano sužieduotinė!

VOGELREITER.

Na, ir tu nesididžiuok! Supranti?

GEORG.

Aš, dėdyte, nesididžiuoju! Aš tik sakau tą, kas yra.

VOGELREITER.

Na, užteks apie tą! Pasakyk geriau, kokių tikslu užklojai mano rašomąjį stalą išrašytu poperium?

GEORG.

Nesiskubink, dėde, išryto pykties. Nors truputį palauk!

VOGELREITER.

Ir kam tas reikalinga?

GEORG.

Tai mano balansas. Aš laisvas ir džiangiuos. Aš vienas galiu savo žmoną išmaitinti! Matai, kam dalykas.

VOGELREITER.

Na, o jeigu aš tau sakau, tu, užsispyrėli...

Scena V.

Tie patys — Marike (iš dešinės).

MARIKĖ.

Atsiprašau, tėveli! Labas rytas.

TRŪDA (užkibdama jai ant kaklo).

Marike, Marike!

MARIKĖ (bučiuodama ją).

Sveika, mažute. (Prieina prie Vogelreiter'o ir bučiuoja j ranką).

VOGELREITER.

Gerai nuvažiavai? Na-gi! Pakelk galvą! Kas gi tau? Aš tau sakau, pakelk galvą! Kas gi tai? Atsitiko kas šiandien su tavim?

MARIKĖ (nedrąsiai).

N-ne.

VOGELREITER (į Kristiną).

Tik tu pažvelg į ją! Visa pažaliavo, nei žmogų nepanaš!

KRISTINA.

Kas gi tau yra?

MARIKĖ.

Aš visiškai, mamyte, nemiegojau. Trūkyje visą laiką reikėjo sėdėti.

VOGELREITER.

Ar užbaigai kartą tu tuos prakeiktus reikalus?

MARIKĖ.

Dar kartą reikės... Atleisk, tėveli, naujasai pastoro pagelbininkas atėjo... jis tūn prie tvoros.

VOGELREITER.

Kas?

MARIKĖ.

Pastoro pagelbininkas.

VOGELREITER (į Trūdą).

Na, ko-gi tu taip kvailai juokiesi?

TRŪDA (tempja Marikę už sąjono ir vos susilaiko nesijuokdama).

Aš... ir... ir... nemanau... juokties.

VOGELREITER.

Ko jam reikia?

MARIKĖ.

Jis sako, kad jam nemalonu taip anksti ineiti į namą. Galbūt...

VOGELREITER.

Dar ką išsimanė! Te einie!

MARIKĖ.

Tuoj!

GEORG.

Sveika, Marike!

MARIKĖ.

Sveika, Georg! (išeina).

VOGELREITER.

Jeigu tu dirbsi niekus, tai, dar prieš ištekesiant, teks tau kampe pastovėti. Žiūrė!

TRŪDA.

Tėveli, mielas, gerasis! Man pačiai tokia gėda... aš daugiau nedarysiu. Bet tas taip juokina... juk jis įsisprogino į Marikę.

KRISTINA.

Sužieduotinei, mažute, nepritinka sakyti įsisprogino. Taip tik gymnazistės išsitaria. Na, galima pasakyti...

GEORG.

Inklimpo... (Trūda vėl juokias).

KRISTINA (grūmodama Georg'ui).

Na, dar tu!

(T. b.)

KANTAS.

Emanuelis Kantas gimė 22 d. balandžio 1724 metuose Karaliaučiuje. Apie Kanto tėvus mažai tėra kas žinoma ir tai daugiausia iš pasakojimų paties Kanto. Kanto diedukas buvo atėjunu, turbūt iš Škotijos, kuris buvo apsigyvenęs Tilžėje; jo tėvas ir gi skaitė save škotu ir visuomet škotiskai pasirašinėdavo: „Cant“ vietoje Kant; beet kad vokiečiai taip ir skaitydavo, tai jis raidė „C“ vėliaus ir pakeitė ant „K“. Motina gi Kanto buvo tikra vokiečių iš Reiterių šeimos. Kantas gimė ketvirtu kūdikiu šeimoje iš vienuolikos, bet jie visi išmirė kūdikystėje, tai biskp' paaugę, išskiriant tik vieną — Joną — Henriką; tas susilaukė senatvės ir mirė tik 8 metais pirmiau mūsų filosofo, Emanuelio, kuris ilgą dar laiką gyveno Mintaujoje, pildydamas protestoniškojo kuningo pareigas. Ir turbūt del šio po lietuviškus laikraščius buvo kilęs gandas, kad ar tik nepaeina Kantas iš lietuvių.

Jo tėvas buvo neturtingas ir užsiiminėdavo balnų dirbimu; jįsai priklausė prie religijinės sekos, kilusios tarpe protestonų, kuri vadinosi „Pietistų“ sekta. Bebūnant kūdikiu jis daug prisiklausė iš tėvų ir iš aplinkinių amatininkų, su kuriais tėvas draugavo, — apie pietiską moralybę ir religiją. Pietistai dar tuomet nebuvo nukrypę iš vėžių taip, kad pats Kantas, būdamas profesorium, dar atsiliepė: „Tegul žmonės kalba, ką nori, apie pietizmą; bet tie, kurie į šitą rimtai žiūri, yra labai pagarbus žmonės. Kaip tūn nebūtų, vienok Kantas pačioje kūdikystėje auklėjosi tarpe gryno pietizmo, kuris darė ant jo nemažą intekmę. Auklėjime būsinčio filosofo, suprantama, labai daug iš mažens prisidėjo motina; Kantas buvo silpno sudėjimo, už tai motina jį labai mylėjo ir slaugavo. Paprastai jį tankiai eidavo su juo pasivaikščioti, ir visuomet kūdikio atidžiai atkreipdavo į visokius aplink esančius dalykus, kuriuos dievota moteriškė aiškino savo su neliui citatomis iš biblijos. Šalyp to, motina reikalaujavo iš kūdikio net negalimo, — tai yra šventumo. Tėvas gi nuo visų reikalaujavo tik vieno: „darbo ir doros“. Ne pro šalį bus, jei mes privesime žodžius paties Kanto, kuriais jis atsiliepja apie savo motiną: „Aš niekuomet neužmiršiu savo motinos. Ji iškiepijo ir inauklėjo manyje doros diegus; ji atidengė mano širdį gamtos intekmei, ir jos pamokinimai darė nepaliaujančiai, išganingą intekmę per mano visą gyvenimą“.

Iš šito galime dasiprotėti, kad pamatus Kanto moralybės neturime jieškoti pas pirmtakūnus filosofus, bet toje apylinkėje, kuri buvo jį apsupusi kūdikystėje.

Tėvai, ypatingai motina, norėjo Kantą padaryti kuningu, ir delto tai leido mokintis Fridricho Kollegijon, kur mokytojavo Kantų šeimos pažįstamas pietistas kuningas, Šultze. Kantas įstojo mokyklon dar neturėdamas pilnai 10 metų. Mokykloje ant Kanto didžiausią intekmę darė Šultze ir Knutzenas, ypatingai Šultze su savo išpūdingais pamokslais.

Kanto jaunystė mums mažai tėra žinoma. Tik tiek, kad jis Fridricho Kollegijoje išbuvo arti 7 metų ir vidutiniškai mokėsi. Šioje mokykloje jis labai arti susidraugavo su kitais dviem kandidatais į kunigus: su Kunde ir Runkenu. Juos visus tris užinteresavo latinų kalbos mokytojas, ir todėl jie jautėsi, kaip ateities filologai; net ir savo vardus buvo perdarbė ant latiniškojo korpulio: Kundeus, Kantius ir Runkenius. Vienok iš jų trijų tik vienas Runkenas vėliau tapo filologu. Kantas gi pastojė filosofu, o Kunde suvisai atsiliko moksle. Kantas turėjo ir daugiau draugų mokykloje, bet nėra vietos čion juos išskaityti.

Mokykloje Kantas neturėjo jokio palinkimo prie filosofijos ir niekas negalėjo tikėtis, kad jis vėliaus pataps tokiu garsingu pasaulio filosofu. Apskritai imant, Kanto protas, kaipir Newtono, vidurinėje mokykloje vystėsi labai pamažu; prie to dar Kantas buvo didelis užomara. Būdavo atsitikimai, kad jis nežinodavo, kur kningas pasideda; arba atėidavo mokyklon suvisai be jų. Iš fzyiškos pusės ir gi buvo neagalotų, silpnu ir bailiu. Vidurinė mokykla Kantui nieko nedavė, o gal būt ir su laikė vystymąsi jo genialškumo. Bet už tai Karaliaučiaus universitatė jį dikčiai pastumėjo pirmyn. Karaliaučiaus universitatėje tuomet buvo didelės moksliškos spēkos. Iš profesorių, tai M. Knutzenas, filosofijos ir matematikos profesorius, labai užinteresavo Kantą. Ir kas yra skaitęs to profesoriaus ir Kanto veikalus, tas beabejop pastebėjo, kad jis turėjo ant Kanto didelę intekmę; jis tai buvo sužadėjęs Kantą — mesti filologiją, o užsiimti naturaliskąja ir morališkąja filosofija.

Universitatėje Kantas išbuvo penkis metus (1740 — 1745). Šis periodas buvo sunkiausias, žiūrė iš šeimyniškos pusės. Dar prieš įstojant universitatėn, jo motina mirė; po tam labai sumažėjo tėvo inplaukos, taip jog Kantas dažnai negalėdavo

net už lekcijas įsimokėt. Delto jam prisieidavo repetiruot kitus mokinius, kad tik kiek-nors užsipelnyti. Ant galo, 24 d. kovo 1746 metų, pasimirė ir tėvas. Dabar Kanto materialis padėjimas pasidarė tiesiog apverktinu. Laimė, kad jo tolimas dėdė, šiaučius Riehteris, jį dar šelpdavo, kuris jau matė jame genialškumą. Riehteris taip-pat savo lėšomis išleido ir pirmąjį Kanto veikalą: „Mintys apie teisingą apčienijimą gyvųjų gamtos spēkų“. Ir ar ne juokai: visi universitatės profesoriai ir studentai nepatėmijo tą, ką patėmijo paprasčiausis šiaučius! Todel kartais ir iš šiaučių nereikia juoktis...

Pirmutinio veikalo išėjimas nei kiek nepagerino Kanto materialj stovj: jam prisiejo kur-nors nuošaliai uždarbjaut. Nerasadamas ką-nors geresnio, jis užsiiminėdavo naminiu mokytoju įvairiuose namuose ir mokytojavo apie devynerius metus. Tuom laiku jis labai daug skaitydavo ir mokydavosi, iki ant galo 1755 metuose gavo Karaliaučiaus universitatėje profesorians katedrą; mat jis tą metą pristatė latinų kalboje traktatą: „Apie ugnį“, kad gauti magistro mokslišką laipsnį. Buvėsis jo mokytojas, fizikos profesorius Teske, apie traktatą pasakė: „tai veikalas angštesnis už visokį pagyrimą; aš pats kaip ką pasimokinau“. Už tai fakultatės jį vienbalsiai pripažino magistru. Pabaigoje tų pačių metų Kantas indavė universitatei, ir viešai apgynė, kitą veikalą: „Apie meafzyiškos pažinties principus“, už ką gavo filosofijos katedrą, kaip ir privatdocentas. Delto-pat jis parašė dar ir trečią traktatą: „Apie fzyiškąjį monadologiją“. Jo fzyiškuose traktatuose negalima nematyti vienos ištisos ideos — tai yra dynamizmo. Kantas tvirtina, kad susikabinimas ir miklumas, priklausio nuo tos miklios medžiagos, kuri yra šilumos ir ugnies priežasčia. Jis rašo: „Vilniuotas judėjimas šios medžiagos yra tuom, ką vadiname šiluma. Šilumos medžiaga ne kas kitas, kaip eteras“. Bet susilaikysime nuo peržvelgimo jo veikalų, — tas nėra mūsų galėje, o iš kitos pusės kad ir aprašytume, tai vis tiek skaitytojai iš kelių eilučių mažai ką žinos.

(Užbaiga seka.)

P. Norkus.

IŠ JONO SUTKAUS UŽRAŠŲ.

Jau dunkso tamsumas
Paversmės juodos...
Jijė — švėnts rimumas...
Dievuliau! kovoti ir kėsti
Tur-būt jau man lemta
Be jos paguodos.
Man lemta sopuliuos' skėsti!...

Tik Dieve! Jai šventą
Suteik ir ant žemės tą laimę:
Meilė šviesos! Prašalink nelaimę!
Marija! Savoju sparnu
Apsupk tą gėlele,
Te niekas tarp vėtrų sraunių
Užkenkt jai negali.

Marijampolė, „Varšavos Viešbutis“. 1905. V. 12.

Liudas Gira.

AŠ ŽADĖJAU SUTIKTI...

Aš žadėjau sutikti Naujuosius Metus
Linksmajam draugų būryje,
Šit jau laukiami žengė pro laiko vartus,
Tik draugų nesimato — kur jie?

Aš žadėjau sutikti Naujuosius Metus
Linksmiu veidu, drąsus ir stiprus —
Intikėjęs, jog vargas bent syki nurimo,
Jog draugai, tartum vienas, į darbą sukurs,
Jogei ašaros jųjų veidų nebrasos —
Taip žadėjau sutikti Naujuosius Metus
Bedainuodamas tarpe blaiavus mūs jaunimo
Skardžią dainą vilties ir drąsos...

Bet matau aš: vargų vėsulai po senovei
Siaučia-staugia aplinkui nė kiek nenurimę;
Nusiminę visi, dagi tu nesidrovi
Be vilties, be drąsos skurst, jaunime!

Ir nėra kas man būtų drąsiaisiais draugais,
Ir matau — mano dainos pūdymais nueis
Nė vienoje širdy nesukėlusios maišto...
Nė dainuot tat neverta, jei dainos pragaišta
Nepagimdžiusios niekur atobalsio-aido.
Jei klausyt net dainos—jos drąsa žmones baido...
(„Šviturys“)

KRITIŠKI PIEŠINIAI.

Ptamsio galybė (tėsimasi). Kaip visuose savo raštuose, taip ir šioje dramoje, Tolstojus pasilieka dailininku ir filosofu. Kaip dailininkas, jis labai giliai nupiešia žmogaus sielos slapybes, o kaip filosofas — visuomet indeda šitą mintį: niekuomet ant svieto nebus gerai, pakol žmonės nepasidarys geresni iš vidaus ir nepildys Dievo įsakymų. Įžymiausi Tolstojaus ypatybė, kad jis niekuomet nepastato žmogaus nedoru. Pas jį visuomet žmogus yra geras, tik sugadintas per šios gadynės negerą auklėjimą ir mokslą. Čia jis mums primena francūzų filosofą Russo ir šveicarų — Helvetių, kurie nurodinėjo — visą dabartinį mokslą ir auklėjimą suniekininti, o „grįžti prie gamtos“. Bet Tolstojus taip giliai nenori siekt: jam tas nereikalinga. Jis turi postulatą: pildyk Dievo įsakymus. Pas jį ir didžiausis piktadėjas neišrodo tokiu nedoru, kaip jį perstato francūzų rašytojai Hugo, Sue arba kokis-nors žmonių nuodėmių medžiotojas Conan Doyle. „Patamsio galybėje“ išeina rodos jau gana baisi drama. Bet ir čia, žmogus perskaitęs, neišsineša ant nieko neapykantos, tik pasigailėjimą, ant nupuolusių. Gal tame ir yra visas drungnus jausmas linkui Tolstojaus filosofijos.

Tėma šioje dramoje labai lengva. Turtingas ūkininkas Petras, pasimirus savo pirmajai pačiai, veda antrą moterį — Agotą. Jis turi dar nuo pirmos pačios dukterį Aleną. Visa nelaimė, kad jis ligotas ir kad pasisamdė berną Miką. Čia ir prasideda dramos užmazga. Nabagas ūkininkas eina vis silpnyn, o jo pati, silpna moteriškė, susideda su bernu. Mikas būtų neblogas vyras, bet turi silpnę prie moterų. Vieną merginą jau pirmiasu viliojo, dabar susidėjo su vedusia moterim, o vėliaus... susinešė ir su ūkininko dukteria Alena. Pažiūrėjus, atrodytu, kad Mikas — didelė bjaurybė. Bet Tolstojus jį ant galo padaro didelės dvasios žmogum...

Ūkininkas Petras jau arti mirties. Čia Tolstojus atveda „piktą dvasią“ ypatoje Miko motinos Antanienės. Antanienė šiaip nebloga moteriškė, bet jį turi išrokavimą: čia va Petras pasimirus, Petrienė liks našle; o kadangi jos Mikutis jau mylisi su Petriene, tai galės abudu apsivest ir jos sūnus iš kampininko berno pasilikis ūkininku. Todel ji kaip galėdama savo sūnaus meilei pataikauja. Bet šita meilė jau nuodėminga. Viena, kad Mikas buvo žadėjęs kitą merginą vest. Antra — negalima įsimylėt j moterį, kurios vyras dar tebėra gyvas. Tokias vietas Tolstojus visuomet aiškiai pabriežia: pirmoji nuodėmė prieš Dievo įsakymą: „Nesvetmoteriuok!“ veda prie kitų. Tolstojaus vietą čionai užima patsai Miko tėvas Antanas, kuris labai geras ir dievobaimingas žmogus; jįsai vienvalios nori suardyti savo pačios planus ir ištraukti iš šitų namų Miką. Tačiau tas jam nepasiseka. Antanienė apjaukusi meile prie savo sunelio, inkalba Petrienei „miltelius“ t. y. nuodus: tie milteliai labai geri, jie migdo, palengvina žmogui: „jei induosi žmogui, tai paskui ir kuol neprikels, taip smarkiai užmigs... duok išgert, tai nei neciptels, ir nieko nežymu“... Petrienė ginasi nuo to: „Oi, Dievuliau mano! O, nelaiminga mano galvelė!“ Bet silpnė vienos moteriškės, pergali silpnę kitos. Pati užsidegusi nuodėminga meile, Petrienė verkšlena: „Ar nebus tik iš to kokios nelaimės!“... bet miltelius visgi priima. Pasekmė išeina tokia, kad Petras greičiau pasimiršta ir Mikas su Petriene apsiveda. Viena nuodėmė tapo pridengta kita. Tolstojus nedaro didelių baisumų iš sykio. Pas jį negeri darbai išlengvo ritasi, ir jie kaip sniego kamuolys išlėto auga iš mažo didyn ir didyn. Tame ir yra jo genialiskās žmogaus sielos supratimas: jis nedaro žmogaus piktadėju iš sykio, bet jeigu kas nebesuturi išpradžių, tai labai žemai nukrinta, — nors ir vėl atsikelia...

Vargomatis.

(T. b.)

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Torielkaitė. Padeda ant stalo tuščia torelkiele, kiek yra žaidžiančių visi po vieną pirštą indeda j torielkaitę ir laiko, o vienas kalba šiuos žodžius: „Antis pantis, antis pantis“, — daug kartų kartoją. Bekalbėdamas su sykiu užsimanęs pasako: „antis!“ ir pučla. Tada visi turi kelti pirštus augštytyn; kurio liko nepakeltas, tas turi stiklą alaus išgerti. Ir vėl šis kalbą tą-patį, o šie pirštus laiko; kalbėdamas staigu pasako: „pantis!“ Tada turi nekelti pirštų, o katras pakelia, tai turi alaus stiklą gerti. Labai turi sergėti paskutinį žodį sakytojaus. Šį žaidimą prie gėrimų žaidžia. Bet galima ir fantais. A. Č.

Emigracijos, Pilietybės poperį, Sujiešojimas darbo, Prie-landos Namų, Teisių (Juridiškų patarimų) ir apšvietos. Sąjunga sutvirtėjus, manoma inkurti viešą knygyną, kuriame galima būtų gauti ne tik knygas, išleistas lietuviškoje kalboje, bet lyginai ir visokias naudingas knygas svetimos kalbose, ir skaitykla, kurioje rastųsi visi laikraščiai, leidžiami lietuviškoje kalboje ir geresni svetimos kalbose.

Pasekmingas įvykinimas tų visų ir daug kitų sumanymų priklauso nuo užuojautos ir parėmimo lietuvių draugijų, ir todėl šiūni sirdingai kviečiame kiekvieną lietuvių draugiją prisidėti prie to įžymaus darbo.

Su visais reikalais ir klausimais reikia kreiptis į Sąjungos Sekretorių, šiuo adresu:

J. J. Hertmanowicz,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Pasitikdami, jog kiekviena lietuvių draugija Chicagoje, jos priemiesčiuose ir artimiausiuose miesteliuose sekančiame savo susirinkime nutars prisidėti prie Sąjungos ir išrinkti savo atstovus, kurie dalyvautų Chicago Lietuvos Draugijų Susirinkimuose, pasilikame,
Su pagarba,
Chicago Lietuvos Dr. Centralinė Valdyba:

Joseph J. Ellas, Prez.
Frasas Butkus, Vice-Prez.
Ant. Žemaitis, II. Vice-Prez.
Mikas Dudas, III. Vice-Prez.
Ant. Gropsta, IV. Vice-Prez.
J. J. Hertmanowicz, Sekr.
Jonas Zudeika, Kasierius.
Ant. W. Radovskis, Kningius.
Direktoriai:
A. J. Bieržinski,
M. M. Zuoba,
Dr. A. L. Graičūnas,
F. P. Brachulis,
Juozapas Duobas,
Antanas Gurskis,
E. Norbutas.

P. S. Kitus lietuvių laikraščius meldžiame atkartoti šitą atsišaukimą.

SILKŲ AUDEJŲ ATIDŽIAI.

Pranešu visiems šilkų audėjams, kad nevažiūti į Paterson, N. J., nors agentai ir kalbinti — čia yra streikas ir 4 mėnesiai tęsiasi. O kitose šilkų audimas labai silpnai eina ir nepilną laiką dirba.

Streikan užtai išėjo, kad Henry Doherty Silk Co. dirbtuvėje, prie 700 audėjų įvedė 4 staklių sistemą: kur pirma dirbo du audėjai, dabar vienas turi atlikti tą darbą. Patersone to dar nebuvo girdėti, kad lietuvis būtų streiklaui priėmimo. Dabar sako, būk kas ten iš Philadelphia atvažavęs, dirba streiklaui, sutraukęs daugiau iš Pensylvanijos. Patersone niekad negalima streiklaui gauti.

P. S. Prašom visų lietuviškų laikraščių šį pranešimą perspauzdinti.
L. M. Tačionis,
51 Doremus str.

DARBININKŲ ATIDŽIAI!

Visiems viengenciams, kurie pasirenge kelianti į Lawrence, Mass. jieškodami darbų, patariame susilaikyti, nes čia iškilo dideli streikai, kuriuose jau buvo ir kraujo praliejimas. Beabejonės galite suprasti, kad darbas gauti

nei manyti negalima; žmonės pasirižo eiti į kruviną kovą, tad ir jūs nepagalvėkite, kurie būsite streiklaui ir stengsėtės nutraukti kėsnį duonos nuo jų lūpų.

Su guod. J. Kirdėjus.
12—I.—12. Lawrence, Mass.

New Yorko žinios.

¶ Didelis gaisras. Ant 120 Broadway 9 d. sausio New Yorkas matė nepaprastą gaisrą: tai degė didžiuliais Eitable Apsaugos (Insurance) kompanijos namas, viens iš tų, kurie giriasi esą nuo ugnies „gerai apsaugoti“. Pražuvo ugnyje 7-nios ypatos. Nuostolio padaryta apie \$15,000, 000.

¶ Prie lietuvių mokyklėlių. Liet. Ukėšų Klubas permainė savo vakarinėje mokyklėlėje mokytoją: Buvo iš „Jaunuomenės Krikščionių Draugijos“ — dabar paimta p-lė M. Račiūtė, kuriai mokės \$1.25 už vakarą. Mokykla randasi ant 515 Hudson str., Dabar yra priimama ir merginos. Pradės reguliariškai mokyti nuo 5 d. sausio.

¶ Tai automobiliai... National Highways Protective Ass'n praneša, jog per 1911 m. New York automobiliais ir kitokiais „mobiliais“ užmušta 423 asmenų, o prirenkta ir sužeista 930. Pernai ačiu Dievui buvo mažiau užmušta nes tik 376. Viskas mat auga.

¶ Lietuviškos paskaitos. Liet. Ukėšų Klubas antroji šiemet paskaita atsibus 21 d. sausio, nuo 5 val. vakare, klubo ruimuose; skaitys V. K. Račkauskas ant tėmos „Dievačių pavydumas“. Bus taip gi dainelių, deklamacijų paskambinta ant piano ir p. Račiūno krutomieji paveikslai.

Vietinės žinios.

— Šalčiai. Tai jau ištisas dvi savaites kamavo šalčiai šias apylinkes. Daedavo iki 8—9 laipsnių žemiau zero. 11 sausio iškilo vėtra, pūgos ir pustymai. Tą naktį mieste susidūrė daug tramvajų, o pakraščiais Atlanti ir ant upių susikūlė į viens kitą kelias laiveliai. Dabar sniego pridribo ir šalčiai listerėjo.

— Pasimirė lietuviai: 1) Jurgis Džioba, 36 metų, 121 Plymouth str., uždegimu plaučių; priklausė į šv. Antano dr-tę, kuri 3 d. sausio iškilmingai palaidojo ant šv. Traicės kapinių. 2) Alena Litvinienė, 33 metų, 202 John st., liga „sipsis“; paliko vyrą ir 3 metų berniuką; 4 d. sausio palaidota ant Kalvarijos kapinių. 3) Liudvikas Bulava, 45 metų, 319 Plymouth str. nuo pneumonios; 5 d. sausio pal. ant šv. Tr. kapinių. 4) Leonas Keturis, 10 mėn. 15 dienų, 556 Driggs ave., plaučių uždegimu. 5) Adelė De-gučūtė, 1 mėn. 10 dienų, 190 Eagle str. 6) Juozas Milišauskas, 1 mėn. 10 d. 116 N. 5th str., vidurine vočia. 7) Ona Jarulevičienė 76 Perry ave., mirė Katarinos ligonbuty, Maspeth.

Petras Butkus.

— Išsiėmė apšvedimo laisnius: 1) A. Kaunas, 124 Fifth ave. su A. Suvoniene, 149 So. Portland ave. 2) Alb. Velys, 10 United States str. su Selega Viendiržaitė iš ten-pat. 3) Jonas Valagis, 266—19th str. su Mare Naikiute iš ten-pat. 4) Antanas Labanaukas, 103 Berry str. su Barbora Vaitkiute iš ten-pat. 5) Antanas Vosylius, 120 Grand str. su Mare

Rildžiute, 84 So. 1st st.

— Iš laisvamųjų kuopos. Gir-dėjome, kad pereitą nedėdienį viet. laisvamųjų kuopa nutarė pasitrušti apie lietuviškas mokyklėles, kad kasnedėdien iš ryto lietuvių vaikams duoti lietuviškus pradinus kursus. Kalbėta buvo, jog inkursi ir muzikos kursus. Beto, kuopa prisidėjo prie emigracijos šelpimo. Taipgi nutarta parkviesti K. Šliupą su prakalba žionai ir apylinkėse.

— Iš chorų veikimo. Scenos Mylėtojų Choras, kurį dabar moki-na p. P. Bukšnaitis, nutaręs pa-statyti ant scenos „Pabaigtuves“ ir „Adomą su Jieva“. Taipgi pradės mokinis gaidų lekcijas. — „Mildos“ vyrų choras, vedamas p. L. Eremino, pereitą nedė-dienį turėjęs šiemet pirmą lekciją ir rengiasi išeiti su dainomis lietuvių vakarėliuos. — So. Brooklyno choras, kurį veda p. K. Strumskis, žadąs suvienytomis kelių vargonininkų spēkomis pa-statyti Brooklyne bene Sosnaus-kio kantatą.

Dabar Brooklyne yra šie 5 chorai: Scenos Mylėtojų — Bukš-naičio, „Mildos“ — Eremino, bažnytinis—Rakausko, So. Brooklyne — Strumskio, kitas So. Brooklyne — Eremino. Yra ir daugiau iš vardo gyvuojančių, tik tuom tarpu neveikia.

Lietuvaičių klubo vakarėlis. Naujas Lietuvaičių Klubas nutaręs ant 28 d. sausio surengti draugis-ką vakariene.

LAIŠKAI IN REDAKCIJA

Gerb. Redakcija!

Meldžiu patealpinti šį mano atsišaukimą į Brooklyn, N. Y. Draugysčių Imigracijos Komite-tą.

Aš kaip komitetas iš dr-stės Šv. Kazimiero, kuri rinko mane, kad susineščiau su minėtu komi-tetu, — bo mūsų dr-stė Šv. Kazimiero dar pereitą metą (1911) nutarė mokėti kiekvienas narys po 10c. ant metų ir žada šelpti at-eivystės fondą ir nori prisidėti prie komiteto veikimo.

Tame reikale aš rašiau laišką į komitetą, bet negavau jokio at-sakymo ir laiškas nesugrįžo. To-dėl atsišaukiu nors per laikraštį. Rasi sakau greičiau susinešime per laikraštį!..

Su pagarba, Komitetas Šv. Kazimiero Dr. Seranton-Throop, Pa.
Fr. Šuklys.

Neteisybė! „Keleivio“ N52, po antgalviu: „Šis-tas apie bau-džiavą „Aušrinės“ N5“, p. J. Londeckas rašo, ką jis patyręs žemaičių Kalvarijoj iš kumiečių gyvenimo. Kaip kas, gal ir tei-sybė; bet ant galo priminta apie kuningaikštienę Oginskienę, būk ji sėdinti krasėj ir kojas ištiesusi laikanti, o kiekvienas kumietis, bučiuoja jos kojas, vietoj rankų. Tas galėjo būti prie senosios ku-ningaikštienės kokios 50 metų at-gal. Prie šitos taip nėra buvę ir dabar nėra. Ji visame kame rū-pinasi biednus žmones visokiais būdais gelbėti; ima nuo biednų vaikus, augina, leidžia į moks-lą, apžiūri ligonis; kur tik biednas žmogus reikalauja kokios pagal-bos, ji visus užganėdina. Perei-tais metais, kaip nudėgė Rietavos miestas, visus Oginskienė apdova-nojo medžiaga, drabužiais ir net maistu; mat po tokios nelaimės visokių buvo, ir labai biednų li-ko; galėjo atsirasti ir tokių, kat-ras nuėjęs galėjo pulti ant kelių, prašydamas pagalbos; bet Ogin-skienė nelaiko kojas ištiesusi tam tik, kad visi kumiečiai eitų ir jos

kojas bučiuotų; to visai nebuvo. Abelnai ji rietaviškių yra laiko-ma kaipo biednų motina; nuo-pat savo atėjimo į Rietavą, ji to-kiais mielaširdingais darbais už-siima. Kiek ji gero yra padariu-si del biednų, aš čia daug vietos užimėia. Prie to ji ant savęs vy-resnio užveizėtojo neturi, todėl viską pati veikia ir mato. Žino-ma, ji valdo dvarą. Jeigu dvarai būtų nuo ponų atimti, tai reiktų kitaip kalbėti. Bet Lietuvoje yra daug ponų, kurie į liaudies reika-lus visai neatsiūri. Prie tokių kng. Oginskienė nepriklauso, ir reiktų jai atiduoti teisybę.

Gera žinantis

J. K. M. Rietaviškis.

DIRBKIME BE KERŠTO.

Daugelį sykių pastebėta iš lie-tuvių korespondentų dirvos labai pagailėtinas faktas. Kartais tik nusistebėt reikia, kaip mūsų ko-respondentams trūksta logikos ir teisybės. Žiūrėk, vienas kores-pondentas, ar iš to ar iš kito mies-to, surenka tikras iš lietuvių gy-venimo žinutes ir paduoda į laik-raštį. Patalpina. Kitas kores-pondentas nežiūrėdamas teisybės, tankiausiai del tuščio noro savo vardą parodyt, sako: aš tokius ponaičiukus galiu „sukritikuot“! Kad ir teisingai parašyta kores-pondencija, žiūrėk, jau „kritikuo-ja“. Sako, šiandien viskas re-miasi ant, kritikos. Gali būt. Tik ne ant tokios kaip pas mus!

Reiktų stengtis kiekvienam rašinėti naudingas žinutes, ku-ris gali suteikti žmogui šio-kį tokį pasimokinimą, o ne su to-kiais bergždžiais ir kerštingais darbais, užsiimti. Toks mūsų „kritikų“ darbas visai žmonijai gėdą daro! Žinoma, nekiekviena korespondencija yra teisinga. Da-bar labai inėjo madon korespon-dencijos. Daugelis vos tik savo pavardę pasirašo, o jau pleškina net į laikraščius. Tokie dažnai sustato kažin-kokias raides, o re-dakcijos neįskaitydamos ir be-taisydamos, padaro klaidas. Tie-sa, lavinimasi rašyt yra labai ge-ras dalykas; bet pirm visko rei-kia lavynties rašybos, o rašant ži-nias, reikia korespondentui pa-mąslyt, kad jis daro labai didelį ir praklinų darbą, — nes jis yra kurjeras-bėgūnas, kuris infor-muoja visuomenę iš lietuvių gy-venimo. Tuomet nereikės nei kritikuoti nei keršytis...
P. O. Kapickas.

LENKIJOS DALINAMAS.

Rusijoje kaip valdžia, taip ir didžiūma Vals. Dūmos gražiai su-sidainavo bent viename klausime — tai išdalinėjime užimtųjų val-stijų. Kaip valdžia, taip ir kra-štutinių — karštieji rusai tautie-čiai sutarė didinti „pamatinę Ru-siją“. O yra iš ko didinti: tai at-plėši gabalą iš vienos valstijos, tai iš kitos, — prijungsi po koki- nors priekislu prie Rusijos — ir puiku! Tokios valstijos dabar yra Finlandija ir Lenkija: pirmo-ji turi, nors jau suvaržytus ir su-laužytus, bet visgi savotiškus iš-tatymus; lenkuose gi nepripažin-ta dar Rusijos įstatymų X-asis tomas, — jie rėdosi Napoleono kodeksu, turi ypatingas savo tei-smų įrėdnes, etc. Kaipgi galima ramiai užkėsti tuos svetimus tei-sių gaivalus! Reikia tas valstijas pamažu išdalinti ir pridalinėti prie Rusijos. Nesenai buvo tokie pridalinimai tūl finišų parapi-jų iš Vyborgo gubernijos. Dabar

valdžia ir Dūma su finalis kiek ap-sidirbusi, griebėsi už Lenkijos. Šino kartu rusai eksportiruoja iš Siedleco ir Liublino guberni-jų tris pilnos pavietus: Bielską, Grubešovą ir Tomašovą, taipgi užgriebja dalis kitų aštuonių pa-vietų, iš kurių rengiasi sutverti Mažarusijoje naują grynai rusišką Cholmo guberniją su 896,000 dūsių.

Rusų karštieji tautiečiai pa-duoda ir pamatą. Cholmo apygar-dė kadaisiai priklausiusi rusų kniaziumi Jaroslavui Mudriam. Tiesa, kad metrašys Nestoras va-dinąs Cholmą „liachišku“ (len-kišku); bet Nestoras galėjęs... apsiriki. Kad Cholmas yra rusų kraštas, štai kur tikriausiai ešs davadas: dar 1491 m. Krakovoje buvę sloveniškai išspausdinta cer-kinės maldakningės: Cvietaja Triod', Postnaja Triod', Oktoich, Časoslov ir Psaltir'. Delei to da-bar ir reikią Cholmą expropriuo-ti nuo lenkų į Rusiją.

Kam rusams reikalinga naujai tvirti Cholmo guberniją? — klausia Dūmoje demokratai, dar-biečiai ir socialistai, kurie tam projektui prieišingi. Iš kur ims Rusija apie du milijonus rublių lė-šų del intaisymo naujos guberni-jos istaigų? — klausia pirmieviš-koji spauda. Ar bus išto kokia nauda cholmiečiams lenkams? — klausia blaivesnėji liaudis. At-sakymai tokie: Cholmo gubernija Rusijai nereikalinga. Piningų liekanų nėra; jei ir būtų, tai juk geriau sušelpti 20 milijonų ba-daujančių Juodmario gubernijose Cholmo gyventojai jokios naudos iš to neturės, nes persimaino tik administracija, o ne ekonomišką padėjimą. Pasilieka tik ta nau-da, kad bus užganėdinta politika valdžios karštųjų rusų tautiečių, kurie ilgai svajoja sulieti len-kus ir kitas tautas į „tikrą Rusi-ją“.

ESPERANTO.

Nesenai išėjo iš-po spaudos kninga, kurioje yra sutraukta Pirmojo Universalio Rasių Kon-greso (Londone) protokolai ir darbai. Kongrese, kaip žinome, įžymią rolę lošė atstovai įvairių Esperanto dirbtinės kalbos drau-gijų. Tarpe kongreso kitokių rezoliucijų, randasi rezolucija ir linkui Esperanto. Ji šitaip skam-ba: — „Pirmasis Universalis Ra-sių Kongresas, samprotaudamas, jogei šito Kongreso tikslas yra suartinti įvairias pasaulio rases ir tautas, idant geriau susiprasti ir bendrai darbuotis linkui išauk-lėjimo tobuliausios rūšies žmoni-ju, — pirmiausiai randa reikalin-gu kiekvienai tautai mokėti dvi kalbas: prigimtą ir visavietinę“. Po rezolucija pasirašo: H. La-fontaine iš Belgijos, A. Hermant iš p-ni S. de Boulogne iš Francijos, Pni Lucia Ames Mead ir Dr. W. E. Du Bois iš Amerikos, P-ni O. Zipernowska iš Vengrijos, F. Fleck iš Vokietijos, Hadzi Mirza Yahya iš Persijos, Dr. H. Dizunez iš Lenkijos, F. Moseheles ir O. Browning iš Anglijos, general Legitimo iš Hayti, Chedo Mieža-tavič iš Serbijos, R. Katkowsky iš Rusijos, prof. Krauterkraft iš Italijos, Dr. Syed A. Madžid iš Indijos.

Už geriausią visavietinę kal-bą kongresas pripažino ir priėmė Esperanto kalbą, kurią išrado Dr. Zamenhoff iš Varšavos (Lenkijo-je). Bus rekomenduojama į vi-so svieto mokyklas įvesti privers-tiną mokymą Esperanto kalbos, gramatikos ir rašymo. Kiekvie-nas žmogus ateityje būtinai turės

mokėti dvi kalbas: savo prigimtą-ją ir dirbtinę kalbą Esperanto, kuri yra pati per save neutral-bešališka, todėl kiekviena tauta be pavydo gali priimti. Beto ji yra gramatikos formoje ir žo-džių šaknyse labai arti prie Eu-ropos didžiųjų kalbų: italų, vo-kiečių, francūzų ir anglų.

Tarptautinė kalba, žinoma, nie-kados literatūros nesutvers. Ji bus tik visokiems susinešimams pasaulio komercijoje, kelionėse, diplomatijoje ir gali būt mokslų išguldinėjimas universitatėse ir žemesnėse mokyklose. Tikra-dailioji ir filosofinė-pasaulinė litera-tūra visuomet gimsta ir gims tik-tai iš tautų ir jų kalbų įvairumo. Todėl su priėmimu Esperanto, tautų kalbos dar labiau pasitobu-lins, nes daugiau laiko turės sa-va ja kalba užsimti; mat nebe-reiks mokinties daugelio kalbų. Tačiau, ar Esperanto pasiliks dar visavietine kalba, tai yra klausimas. Yra jau kitos nau-jai išrastos kalbos, kaip va: „Ido“ ir nesenai rusų Nesmieja-novo išrasta kalba „Viva“. Tos yra jau lengvesnės net už Espe-ranto.

ITALIJOS PADEJIMAS NAMIE IR KARĖJ.

Du mėnesiai suviršum praėjo nuo tos dienos, kaip italų laivai išbėgo į Afriką plėšikauti. Neti-kėtai užklupo Tripolį ir paėmė. Bet tuomi viskas ir užsibaigė. To-liau Tripolio italų „soldati“ nega-li nueiti, o net ir iš Tripolio bijo- iškisti nosies, nes čia tuojaus kur iš užkampjo — pašmūkt! būrys arabų ir begalabija italus kareivius. Italų laikraščiai rašo jau-trius straipsnius apie savo „sol-dati“ karingumą ir apie ara-bų „nuožumą“. Bet nieko tie straipsniai negelbsti: ara-bai neleidžia italų iš Tripolio iš-kelti toliau nei kojos. Paliko jiems tik atviras jures: „Jei no-rit, nešinkites, iš kur atėjot!“

Arabai nesigaili savo užpuoli-kių. Praneša apie pasibaisėtiną jų kerštą. Jie suėmė „soldati“ juos užkasa gyvus į žemę, tik gal-va palieka iš žemės iškišta. Euro-pos dienraščių korespondentai patvirtina žinias, kad daugelį su-griebtų mušiuose italų, arabai su-rėžė į gabalus. Daugelį prikale prie kryžių, prie to jų kūnus ne-žmoniška išberklavo-ismėsinėjo. Trūksta, sako, tik kanibalizmo (žmogėdystės) inirtusiams ara-bams, nes jų mahohetoniškas ko-deksas visa tatai leidžia su prie-šais daryti.

Nėra kas vienok daro. Arabai tik nuo priešų ginasi. Svetimos šalys Italijos neužtaria, nes ji pa-ti ilindo į arabų žemę, ir da kitų šalių nesiklausosi. Ypač tas ki-tas šalis ir pykina. Austrija, ita-lų kaimynka, tiesiog pakišė koją: ji uždraudė italų laivams ineiti į Ageos jures ir vajoties su tur-kais. Namie gi, Italijoje, socialis-tai ir karės priešai kursto liaudį prieš monarchiją, kuri pradėjo pražūtingą su Turkiją karę. Jau ir valdžios išdas pradeda išsekti. Gali prisietti bankrutas ir gali Ita-lijos monarchija skilti į dvi res-publikas: šiaurinę ir pietinę. Monarchijai dingus pasinaudotų Austrija ir popėžius: pirmoji ty-ko pasigriebti Venecija, prie ku-ris turi tūkstantį kartų didesnę teisę, negu italai prie Tripolio; o popėžius vėl gi prisigaudytų žu-vyčių sudrumstame vandenį.

Taip, Italija begaudydama pa-dangėje gulbes, gali namie pra-kišti visas žąsis, kurios senovėje išgelbėjo Romą.

K. Jasiukaitis.

ANT BULVARO.

Kiauras dienas augštelininkas aš guliu lovoj, žiūriū j juodą tašką ant lubų ir nieko nemanau. Ką daugiau gali daryti alkanas? Jau du mėnesiai maitinuos tik silke ir duona. Kuomet pasirodau krautuvėj, aš nieko nesakau ir drūta pardavėja manęs nebeklausia kas reikalinga — žino: ji paima marinuotą silkę, pakabina giliu šaukštu daug svogūnų, suvynioja į poperį, paduoda pusę duonos kepalą, aš pasakau ačiū, padedu trisdešimts centimų ir išeinu. Lig rytojau.

Viskas užstatyta lomberde: laikrodys, apsiaustas — daugiau turto aš neturiu. Viskas pravalgyta. Antra diena burnoj nei trupinio, geriu tik šaltą vandenį. Nejauciu, kuomet prasidėja diena, kuomet naktis, nebėra nei šviesos, nei tamsos, — taip, slenka laikas — pamažu, pamažu, nėra jam galo.

Atsikeliu iš lovos, prieinu prie lango, žiūriū išilgai gatvės — lempos jau sudegintos, krautuvės uždarytos, vadinasi, naktis.

Galva svaigsta, akyse tararuoja, visame kūne sunku. Užsidedu skrybelę, išeinu į gatvę. Lengviau pasidaro: pavargusi krūtinė geria gryną orą. Žengiu. Iš vienos pusės augšti namai ir iš kitos tokie-pat namai. Už uždarytų langenyčių girdėti pianino akordai, juokas, kitur tylu — čia turbūt jau miega. Ant kertės laikrodys ant sienos — rodo pusę vienuoliktos: neperdaug dar vėlu.

Kur eiti? Vistiek kur. Žengiu viena gatve, pasisuku kiton, dar gatvės. Šit ir bulvaras — ilgas, tiesus, į vieną pusę ir į kitą nesimato galo, tik gaziųjų lempų žiburiai švyturiuoja: jų daug, daug, toluoj jie susilieja į vieną liniją ir žūsta, tartum galais sulenda į žemę.

Gal dvidešimt minučių teėjau ir taip pavargau: kojos pinasi, svirdakuliuoju. Suolas. Atsisėdu. Augšti medžiai viršūnėmis ramsto dangų, nešlama jie — lapų neturi, tik šakos sutingusiai linguoja. Nežinia ruduo ar pavasaris — toks čia kvailas oras! Pro šalį pravažiuoja uždengtos katrietos, dumia automobiliai, kas juose — nesimato, turbūt žmonės važiuoja svečiuosna ar iš svečių, o gal grįžta namo, laimingai užbaigę savo reikalus. Eina vyrai, ir moters — poromis, susikabinę, linksmi čiaučka, juokiasi. Kas man darbo — teina, tevažiuoja! Ir jiems apie mane nėra darbo!

— Monsieur, ar neturi cigarečių? — girdžiu jauną moterišką balsą.

— Neturiu, — sakau ir pasuku galvą: šalymais, ant suolo, sėdi mergaitė, veido nematyti — plati skrybelė jį apdengia.

— Monsieur tikrai lauki „bonne amie“? — prasijuokia nepažįstamoji.

— Nieko nelaukiu, — šaltai atsakiau aš.

Sėdime, tylime ir nežiūrime vienas į kitą.

— Tamsta esi svetimtautis, iš akcento girdėti, — pertraukia tylią mergaitę.

— Taip.

— Iš kokio krašto?

Pasakiau iš kur. Vėl kalbos nėra.

— Apie ką tamsta dabar manai, gal apie tolimą savo kraštą?

— Rimtai klausia mergaitę, jos balse girdėti širdingas prijautimas.

Liūdna man darosi nuo tokio

klausimo, — aš nieko neatsakau, tik labiau ant akių užstraukiu skrybelę, rankas susikišu į rankoves ir žiūriū išilgai bulvaro: žiburiai, medžiai, namai, šašėliai.

Bulvaras tuštėja: automobilių, karietų, einančių jau mažai.

Laikas slenka.

Pradeda tikėti smulkus lietus; pakyla vėjas ir jaukia lašus. Šaltis lenda per drabužius, nemaloniai gnaibo kūną. Ar eiti? Kojos, yt sudaužytos, skauda, nesinoris keltis — sėdėsiu aš. Jaučiu — mergaitė atsargiai glaudžiasi prie manęs, šiltas jos kvapas paplūsta ant mano veido.

— Tau šalta... — tyliai taria mergaitė ir rankutėmis apkabina man kaklą — tokios mažos, lygios, gražios tos rankutės, aš gerai matau — sunėrė jas man pasmakrėj.

— Kas tavo širdij, tu toks liūdnas? — šnibžda nepažįstamoji, jos balsas pamažėli dreba.

Aš nieko neatsakau — tylime.

Mergaitė atneria rankas, vieną palieka ant kaklo, kita pasmaukia mano skrybelę ant pakaušio ir švelniai glosto kaktą — man kažin-kodel dar liūdniau pasidaro: aš be žodžių dėkoju tam svetimam ir taip artimam sutvėrimui.

— Kodel tu tyli? Pasakyk man viską — gal tau širdis skauda, ko liūdi? Gal tu alkanas esi, visai atsitinka, sakyk?

Sakau:

— Alkanas esu.

Mergaitė ranką inkša savo kišenėn, krapštinėja, riaušiasi, atrado kažin ką, ištraukia ir susilaikydama kiša man nikelinę monetą:

— Tiek teturiu, nemalonu man, imk, rasi ką nusipirksi, rasi...

Aš atsakau griežtai:

— Nereikia!

Jos rankutės nusvira ant kelių, matyti, jai labai nesmagu — mano šiurkštumas užgavo mergaitę. Ji palenkia galvą, žiūri man akysna ir nedrąsiai sako:

— Tu užsiširdijai?

— Ne.

Dabar aš aiškiausiai matau jos smulkų veidą, šviesias akis. Jau — ir dvidešimties metų nebus.

Kur aš ją pirmiau sutikau? Nusilpnėjusi — galva nebeatmena.

Žiūriū įsispyręs — primenu: ilgas valandas aš išstovėdavau prieš Rubenso paveikslą — „Le couronnement de la Vierge“ — tėtį yra du angeliukai: jų akys tokios skaisčios, dieviškos, tokie nekalti jie — tiesa, tat ir ne žemės sutvėrimai! Žiūriū nepažįstamą ir rodos, kad matau tuos angelus, — ji visai dar kūdikis, kuris nuodėmės nežino. Netikiu savo akims.

Klausiu aš jos:

— Tu prostitutė esi?

Mergaitės atsakymas šaltas:

— Taip!

Žiūrime vienas į kitą — laikas skubinas, skubinas... Ir lūpos mūsų susitinka pasibučiavime: nebėra nei dangaus, nei žemės, nei bado — viskas žūsta, yra tik pabučiavimas ilgas, kaip amžinastis, karštas, kaip pietų saulė!

Mergaitė ūmai atitraukia lūpas ir taria:

— Eikime, tu persalsi.

Paima mane už rankos, einame. Ant gatvės kertės aš atsiveikinu.

Ji kažin ką nori sakyti, bet laukia, tartum žodžių nesuranda. Valandėlę tyli ir sako:

— Tu kambarį turi?

— Turiu.

— Gerai. Dabar aš tavęs vieno daikto melsiu — ar išpildysi?

— Sakyk.

— Ryto tu, taip apie vienuolik-

tą iš ryto, ateik ton vieton, kur sėdėjom...

— Kam?

— Gal man pasiseks... Gal... šią naktį aš dar gausiu... Ateik, brangus! Būsime turtingi, pasidalsime...

— Ne!

— E, koks tu! Prižadėk, ateik, ar ateisi, prižadi? — maldauja mergaitė, jos giliose akyse daug kūdikiškos užuojautos — mano prieštaravimas jai kartus.

— Ateisiu, — sakau aš.

— Žiūrėk! — ir linksmi ji pagrasina man piršteliu. — Dabar skubėk namo, visai sugargėjai!

Mergaitė bučiuoja mane paskutinį kartą. Skiriamės ir einam kas sau. Aš savo širdij nežuos turtą: ji susildė mane, paguodė...

Ginndamasi nuo vėjo pasistatau apykaklę; rankas kišu į kišenes — užčiuopju pinigą; ištraukiu — dešimts centimų... Paskutinį savo sutaupymą ji man atidavė — kuomet įleido kišenėn, nepajutau.

Praėjo naktis. Vėl rytas. Gal man tik taip rodos: gal nėra nei tamsos, nei šviesos. Atsikeliu iš lovos, žiūriū į gatvę: žmonės juda — vieni eina vienan galan, kiti kitan, matyti, jie savo reikalus turi, — vadinasi, diena. Aš reikalų neturiu.

Bulvaras? Ne, neisiu!

Gulu augštelininkas į lovą, žiūriū į lubas: tėtį nieko nėra, tik taškas juoduoja. Ir nieko nemanau. Retkarčiais akyse švisteli jos paveikslas, aš noriu jį sulaikyti — jis žūsta, kaip žaibas! Laikas vakar slinko pamažu ir šiandien slenka pamažu, be galo jis, — bausis laikas be minčių!

Gulu, nemanau. Ką daugiau gali daryti alkanas?

LIETUVOS NAKTIS.

Mėnuželis plaukia, eina

Vis nuo rytų vakaruose,

Nakti rami, tyli daina, —

Kur skambėjo pirm laukuose.

Ūkas pilkes baltai veda,

Tie šašėliai lyg slankioja, —

Gūdum balsu rėk' pelėda,

Tai kaip šuva kaukia, loja.

Žmonės vargai saldžiai miega

Darbo dieną nusivargę,

O upelis plaukia-bėga,

Jo pakraščiai putoms margi.

8—XI—11.

Adolf Matusevičius.

ATOALSIS 60-TŲ J. BASANAVIČIAUS SUKAKTUVIŲ KITA-
TAUČIŲ SPAUDOJ.

Paryžiaus laikraštij „Les Droits de l'Homme“ N57 tilpo J. Gabrio straipsnis „La renaissance nationale de la Lithuanie“ (Tautiškas Lietuvos atgimimas). Paduosime kelias ištraukas iš to straipsnio:

„Lietuva švenčia dabartės, — pastebi nuo savęs redakcija — 60 tas sukaktuves gimimo savo tautiško didvyrio Jono Basanavičiaus. Tai jisai, kuris pirm 28 metų prikėlė Lietuvą iš miego, jisai priminė garbę protėvių, jisai yra pirmas žadintojas tautos atgimimo.

„Mēs, — sako redakcija, — pašvėsime keletą eilių šiam didžiam patriotui, kuris turėjo drąsą apskelbti, jog ir jo tauta turi teisę gyvuoti. Jis išgelbėjo nuo išnykimo tautą, kurią norėjo praryti slavų ir germanų jūra. Jis gelbė-

damas savo tautą nuo išnykimo tuomi pat tarnavo visos žmonijos labui“.

Toliau seka p. J. Gabrio straipsnis, kuriame jisai išguldė Dr. Jono Basanavičiaus nuopelnus lietuvių tautai. Jisai pažymi didelį Jono Basanavičiaus nuopelną lietuvių tautai „Auszros“ įsteigimu, išleidimu lietuvių pasakų ir sušaukimu pirmo lietuvių Seimo Vilniuje laisvės metu. Šis senelis, sako p. J. G., antru kart atsi-
stoję tautos prikažje. Tūkstančiai lietuvių susirinko Jo šaukiam“...

Pagaliaus p. J. G. primena nuopelnus Dr. J. Basanavičiaus įsteigiant „Mokslu Draugiją“, „Lietuvių Tautą“ ir prisidedant prie ekonominio Lietuvos pakėlimo.

„Šis didis Lietuvių Tautietis buvo vsuomet pasišventęs savę tautos labui, — baigia savo straipsnį p. J. Gabrys, — visas jo gyvenimas gali būti pavyzdžiu neįs-
tančio darbo labui savo tėvynės, kurią jisai mokėjo visuomet taip drąsiai užstoti“.

P. B.

DA APIE LEO J. GECHŲ.

„V. L.“ 49 N p. Prigautasis aiškiai nurodė tūlas neteisingas reklamas, ypač apie vieną Leo J. Getchų, iš Vancouver, Wash. ir jo apgarsinimus. Matyti, kad jisai ne iš vieno ištraukė ne centais, bet doleriais.

Keletą mėnesių atgal, perskaitęs apgarsinimą su pasiūlymu 12 atvirukių ir 6 auksuotų spilkų vertės tik už 9c., nusiunčiau 9c. Getchui — apie 16 d. rugpjūčio; jis man, tiesa, 12 atvirukių prisiuntė ir laišką, reikalaujamas da 25c. geram paauksavimui tų spilkų. Nusiunčiau da 25c. Nesulaukdamas spilkų, pasiunčiau laišką, klausdamas, delko nepri-
siunčia. Gavau atsakymą, būk per 45 dienas nebuvęs namie, bet tuojaus pasiūsiąs. Vėl nesulaukdamas, rašiau kitą laišką. Bet tiek ir temačiau tas spilkas.

Čia, žinoma, laikraščiu negalima taip didžiai kaltinti. Bet geriaus būtų, kad pati visuomenė tokiems apgarsinimams netikėtų ir nepirktų katės maiše; tada ir jie, negalėdami žmonių prigauti, pradės teisingai elgties.

Antras Prigautas.

DIDELIS APVAIKŠČIOJIMAS
KRUVINOJO NEDĖLDIENIO!

Paminėjimui žuvusiųjų darbo žmonių, kurie prispausti vargo ir bado tjo pas carą melsti malonės, bet vieton malonės caras paliepė juos sušaudyt. Brooklyno ir New Yorko lietuviškos draugystės suvienytomis spėkomis parengia tą apvaikščiojimą, kuris atsisbu nedėlio, 21 Sausio (Jan.), 1912 m.

Tautiško Namų svetainėje, 101—103 Grand str., Brooklyn, N. Y. Prasišė 2-rą val. po pietų. — Bus prakalbos ir deklamacijos. Kalbės garsūs kalbėtojai vietiniai ir iš kitur pribuvę, taipgi deklamuos mažos mergaitės gražias eilute.

Kviečiam visus atsilankyti

Komitetas.

PATAISYMAS.

Per. num. „V. L.“ — peržvalgoje pasidarė apmaudinga klaida, kuri nebeišaiškina nieko apie Brazilijos latvius. Pustl. 2, skil-

tyje 1, Skirsnelyj „Latviai Brazilijoje“ meldžiame skaityti šitaip:

„Rygos Garsas“ praneša, jog nemaža latvių išeivių esą susidarę Pietinėje Amerikoje, būtent Brazilijoje, kur jie pagaliaus įsikūrę ir latvišką laikraštį „Beedrotais“, pradėjusį eiti nuo 1 d. spalnio ir tt.

JUOKELIAI.

Herkules ir kaimietis.

Senovės graikai pasakodavo tokią baikelę.

Važiavo kaimietis ir inklimpo purvynėn. Mušė jis mušė savo kumelšę, o vežimas nei iš vietos.

Ir sušuko kaimietis, pakėlęs akis į dievaitį Herkules:

— Tu esi galingas. Tau nieko nereiškia man padėt... Pagelbėki gi!

Ir vat iš dausų jisai išgirdo balsą:

— Aš tau pagelbėsiu, bet išpildyk ką liepsiu.

— Sakyk gi!

— Nuvalyk purvus nuo ratų, išimk dabar akmenį iš-po tekinio, užlygink prasūką.

Kaimietis viską padarė, ką liepė Herkules.

— Na, dabar ir aš tau pagelbėsiu, — tarė Herkules. — Imk vadeles ir suragink arklį.

Kaimietis paėmė vadeles, riktelėjo ant kumelšės ir lengvai išsiritė vežimas.

— Vat ir dėkui! — šūktelėjo kaimietis.

— Vat ir kvailys! — atsakė Herkules.

Kvita.

Vienas lietuviškas redaktorius, taip smarkiai čiausti; kad net laikraštis atneša skaitytojams slidžias čiaudėjimo žymes. Kitas viešas veikia taip pamylėjo sufragizmą, kad dvyliką savo seserų išmainė ant vienos sufragistės. Tą matydamas vienas geros širdies redaktorius, palingavo galva ir pasakė:

— Ak, kaip mums da trūksta mandagumo! Mačys.

NAUJI RAŠTAI.

Kaip paslikti Amerikos piliečių. Išleido Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas, Brooklyn, N. Y.

1911. Pustl. 86. Grečium anglišką ir lietuvišką tekstas. (Žr. paminėjimą per „V. L.“ num. vietinėse žiniose). Kaina 25 centai. Galima gauti L. A. P. Klube: 372 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Tėvynės Dainos. Tautiečių naudai išleido „Birutė“.

Tilžėje, 1911. Psl. 65. Paaukautos garbei tvirtu tautiečio Kristupo Urėdaičio. Vardan „Birutės“ pasirašo įžengiamoje prakalbėlėje — Jonas Vanagaitis. Sutaisė dainas p. A. Niemanas, kanteris iš Tilžės. Sutaisyta 4 balsų mišriam chorui, yra ir 3 balsais, kuriuos galima dainuoti ir vyrams. Viso labo 69 dainos.

Amerikos lietuvių kalendorius, 1912 metams. (Pirmi metai). Sutaisė ir išleido J. Ilgudas. Chicago, Ill. Pustl. 96. Kaina 25c.

Išėjo: „Aidas“ už sausį 1912. Psl. 20.

Ar yra tai Reumatizmas?

Neuralgija? Sutinimas? Sopėjimas! Sustingimas? Ar skauda jums krutinę ar nugarą? Gal kaklas sustingęs ir skauda? Nuo to yra gyduolė

Severos Gothardiszkas Aliejus

(SEVERA'S GOTHARD OIL).

Jei tą aliejų intrynns į skaudamasias vietas, skausmal greitai pasillauja ir muskulams sugrąžinama pilna sveikata.

Kaina 50 centų bonkai.

ISZGELBETAS!

„Mūsų vaikuts sirgo sunkiu kosuliu, kuris jį kankino per istisus tris mėnesius ir buvo pavojingas jo sveikatai. Mums patarta duoti jam Severos Balsamą plaučiams. Pradėjome duoti ir ve jo kosulys greitai pasiliovė ir mūsų mažulėlis tapo iszgelbetas.“

SEVEROS
BALSAMAS
PLAUCZIAMS

(SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS).

geriausiai ir pasekmingiausiai gydo tokias ligas, kaip kosulį, užkima, slogas ir įvairias gerklės bei plaučių ligas.

Kaina 25c ir 50c. bonkai.

Reikia kas-nors daryti!

Sukietėje vidurini ir nesveikos kepenys gimdo tankial galvos skaudėjimą, apetito stoką, užimą galvoj, pageltimą odos, išbėrimus ir svaros žudymą. Taip negalima palikti. Reikia kas nors daryti.

Severos Pigulkos nuo Kepenu.

(SEVERA'S LIVER PILS).

prašalina visus tuos nesmagumus sustiprina virškinimą ir sugrąžina visą natūrališką stovį, nenusilpninant žmogaus organizmo.

Kaina 25c.

Reikalauk Severos Gyduolių Aptiekose.

Neimk jokių kitokių. Naujas Severos Lietuviškas Kalendorius 1912 metams duodamas dyka. Dėl daktariškų patarimų rašykite!

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

ISKAITYTOJUS.

Šiomis dienomis išsiuntinėjome skaitytojams pranešimus, kurių prenumeratos laikas už „Vienybę Lietuvninkų“ užsibaigė. Visi, kurie gavote malonėkite veikia atnaujinti prenumeratą. Nesulaukę gi atnaujinimo sulaikysime laikraštį, nes viena, kad krasos įstatymai draudžia siuntinėti neužsimokėjusiems, antra, tokius skaitytojus nebereikės bereikalo įrašyti į kningas.

„Vien. Liet.“ dabar yra išsiplatinusi po visus kraštus, visur turi savo korespondentus, paduoda iš visur naujausias ir teisingiausias žinias. Sandarbininkauja geriausi rašytojai ir mokslo vyrai. Todėl kiekvienas lietuvis privalėtų skaityti ir platinti šį laikraštį.

Leidėjai.

tiesa, kad ir jų agentai šitą būdą prieš kitus laikraščius vartoja. Bet jų netikusiais darbais nereikia sėkti. Jeigu mes kitų blogus darbus peikiame, tai ir patys tokių darbų nedarykim. Pasistatykim save augščiau jų ir jie niekadoms neįveiks mums kenkti.

J. Mačiuliu, Joniškis:— Gali būt, kad tai cenzūros, o gal ir valstiaus tarnų kibeliai. Laikraštis kitur į Lietuvą reguliariai nuveina.

J. Slitskis:— Keistai ar ne keistai atrodo, — ką padarysi! Visų pirmu siuntėte mums o ne T. M. D. redaktoriui: tik jis šios organizacijos raštus tvarko. Toliaus — nebuvo laiko perrašyt. O iš rankraščių zeceriai neįskaito. Rašykite biskį stambiau ir aiškiau. V. Lapelii:— Ačiū. Bet prašytume rašymo techniskąją formą „nemadrinti“, nes atbulas raštai nepaprastai sunkus statymui, o perrašymui neturime laiko.

VISIEMS DEL GEROVES!

Mūsų viengėnai skaito visokių raštus, kaip menkesnių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiai atsitaiko, kad randasi suvisai nesuprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio jokiu būdu negalima suprasti. Todėl mes kiekvienam patariame nusipirkti Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynelį, kuris skaitytojui gali labai daug pagelbėti, susitikus nesuprantamus žodžius. Kaina tik 35 cent. Galima gaut pas:

J. J. PAUKŠTIS Co. 120 Grand s. Brooklyn N.Y.

KELIAS GEROVĖN.

Pasak Samuelio Smiles, žinomo angglų rašytojo, kelias gerovėn yra, didesnėje dalyje mūsų pačių rankose. Priklauso tai nuo mūsų susivaldymo, nuo supratimo savo priedermių, nuo taupymo. Norėtumėm pridurti, kad daug dar priklausio ir nuo mūsų geros sveikatos, nuo žinomojo kada ir kokias gyduoles vartoti susirgus. Nurdysime čia atsitikimus, kuriuose reikalinga vartoti Triner's American Elixir of Bitter Wine, butent, nužudžius apetitą, menkai viduriams veikiant, jiems sukietėjus, atsirauėjant, jaučiant sunkumą po valgio, umai visam organizmui nusilpnėjus, galvai skaudant, neuralgijos ir nerviškumo apsirėškimuose, įvairiose reumatizmo formose, išbėrimuose. Labai pagelbėja visose naikinančiose ligose, kadangi jis suteikia gerą apetitą, ir sustiprina virškinamuosius organus. Tuo palaikysite savo sveikatą. Tatai gerovė jūsų rnkose. Visose aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Pukų sieninį kalendorių siunčiame už 10c.

KRASOS DĖŽUTĖ.

M. Ambr.:— Žaidimėlis būtų nieko sau, tik neužtektinai išaiškinta, kada gaunasi tos baumės (bučkiai — jie dovana negal būt, nes šiame žaidime nėra parodyta, už ką ir ką reiktų apdovanot).

J. Laukiui:— Gražinome. Priežastis — laiškelyj.

Gurk. Mazk., Vabalninkuos:— Sutinkame. Malonėkit datesėti. Pasiunčiame.

J. K. Guokas:— Meldžiame nerūgoti. Jei būt netikę, tai būtų me gražinė. Delto ikišiolai neindėjom, kad nepritaikėm vietos. Sunaudosim.

L. Griškstui:— Tamstos „misių“ apskelbimo neindėjom. Gali būt, kad tie laikraščiai Tamstą nuskriaudė, ir kad kitiems laikraščiams kenkia; bet visgi važinėti vien tik su tikslu jiems „atsilyginti“ mes nepatartume. Tas

NAKTIS NUŠVIESTA.

Po nakties tamsa daug dalykų slepiasi. Jei ant syk tamsumą apviesit, tad pamatytume tokias orgij s, kad be akulorių darosi karšta žiūrėti! „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“ knyga nuplėšia visus uždangalus nakties paslaptių visam nuogume karalių, vyskupų, kuningų, gražių didelių ponų ir gaulių grafiėnių darbelius kaip jie veikę, lygiai daug tokių orgijų. Šitos knygos aš išleidau kelis tuksantčius ir į trumpa laiką pasiliko vos tik 35 egzemplioriai — taip ant pagriebimo išpirko. Kitų išleistas knygas kandė ēda, neguri kur padėti. „Baltramiejaus Naktį“ žmones beskaitydami audilina, — nes tai yra didelis

dvysiškas penas. Netrukus šitos knygos, taip kaip ir RAISTO, ant pardavimo neliks. Nors ir daug knygų skaitei, bet jei „Baltramiejaus Nakties“ dar ne, tai mažai dar žinai kas sviete buvo, kas yra ir kas gali dėtis, nes toje knygoj yra tas, ką kitur negali rasti, nors su žiburiu jieskotum. „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“ kaštuoja 75c. Ta pati sudekliniais apdarais — 1 dol. Piningus siųsk per Money Order, adresuok išleidėjaus vardu: J. NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Nelsuk kad daugiau garsintusi.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ AGENTAI

ELIZABETH, N. J. Dom. Boczkus, 211th st.

GRAND RAPIDS, MICH. J. Garanus, 653 N. Front st. Z. Urbanavičius, 264 Hamilton st. Jonas Brazaitis, 581 Broadway.

HOLYOKE, MASS. K. P. Šimkounis, 7 Columbia st.

KENOSHA, WIS. M. K. Petrauskas, 415 Middle st.

LAWRENCE, MASS. A. Ramanauskas, 99 1/2 Oak st.

MONTELELO, MASS. B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J. V. Ambrazevičia, 178 Ferry st. Geo. Baltrūnas, 178 Ferry st.

NEW BRITAIN, CONN. V. Alksninis, 52 Grave st. J. Mažeika, 27 Comerton st.

LEWISTON, ME. K. Vilaniškis, Box 36.

NEW YORK CITY. J. M. Daniėlius, 211 W. 12th st.

PATERSON, N. J. A. Varaškevičius, 70 Lafayette st.

PHILADELPHIA, PA. A. A. Pauža, 1332 So. Water st.

RUMFORD, ME. J. A. Kalvelis, 222 Pine st.

ROCHESTER, N. Y. A. S. Smigelskas, 31 Weyl st. P. Petronis, 211 Joseph ave.

SO. MANCHESTER, CONN. A. Zokaitis, 30 School st.

SCRANTON, PA. J. Petrikis, 1514 Rose ave. J. Digrys, 342 Bromley st.

SO. BOSTON, MASS. N. Gendrolius, 224 Athens st. J. J. Stropus, 30 W. Broadway. K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN. K. Ch. Kažemėkas, 785 Bank st. A. J. Povilaika, 804 Bank st. M. Alyta, 1235 Bank st. J. Zemantauskas, 789 Bank st.

WORCESTER, MASS. M. Paltanavičia, 15 Millbury st. Jos. J. Kalakauckas, 121 Green st.

N. STA. PROVIDENCE, N. J. V. Kasparavičius, Box 53.

ROCKFORD, ILL. V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave.

BALTIMORE, MD. J. Luis, 521 W. Baltimore st. J. Zebrauckas, 112 Green st.

BROOKLYN, N. Y. J. Ambrazejus, 120 Grand st. P. Pilėnas, 120 Grand st. A. J. Jankauskas, 65 Hudson ave. J. B. Ambrozaitis, 94 So. 1st st.

BOSTON, MASS. Julius Bukantis, 77a Endicott st.

BRIGHTON, MASS. F. S. Šimanskis, 32 Lincoln st.

BENLD, ILL. J. J. Guzevičia, Box 155.

CHICAGO, ILL. P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave. J. Jgandas, 1613 So. Halsted st. M. K. Wilkevičia, 3225 So. Halsted st. M. J. Damijonaitis, 3252 S. Halsted st. Wm. Plišas, 942 — 32nd Pl. John Sinkus, 704 W. 31st st. Jos. Laukis, 3001 Farrell st.

SO. CHICAGO, ILL. S. Kvietkauckas, 8745 Escanoba ave.

CLINTON, IND. J. Skinderis, R. F. D. No. 1, Box 35 A.

EASTON, PA. Feliks Raulynaitis, Box 196.

CAMBRIDGEPORT, MASS. P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

VISŲ ATYDAI!

Pas mus galima gauti visus VIDUNO raštus: Mūsų uždavinys ... 1.00 Slaptinga žmogaus didybė .. 40 Mirtis ir kas toliaus ... 30 Gimdymo sėpiniai ... 40 Žmonijos kelias ... 20 Kurie norite gauti minėtas kningas, malonėkite rašyti mums šiuo adresu: J. J. PAUKŠTIS & CO., 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

AKUŠERIJOS MOKYKLA

Lietuvės, mokančios lietuviškai rašyti ir skaityti ir norinčios tapti Akušerėmis, išlavinti ir prirengti prie egzamenų (State Board of Health). Tinkamiausias amžius akušerystės mokyti tarp 21 ir 35 metų. Kreipkitės į DR. A. L. GRAIČIUNĄ, 3310 South Halsted St., Chicago Ill.

PRAKALBOS IR DAINOS.

Surengė Lietuvių Ukėšų Klubas, bus 20 ir 21 d. sausio (Jan.) 1912 m. subatos vakare ir nedėlioj po pietų, Brenner salėje, 131 Pine St., Elizabeth, N. J. Subatoje, 20 d. prasidės 7:30 vak., nedėlioj 3:30 po pietų. Kalbėtojai bus: F. J. Bagočius, iš So. Boston, Mass. ir J. V. Liutkauskas, iš Brooklyn, N. Y. Dainuos vietinis choras po vadovystę prof. J. Stepanovich. Užkviētia Komitetas.

Pajieškau savo dėdės Petro Pūko, jis pirmiau gyveno Hoboken, dabar gi nežinau kur. Taipgi pajieškau ir savo tėvo Juozo J. Žilinsko. Meldžiu abiejų atsisaukti šiuo adresu: Juozapas Žilinskas, P. O. Box 134, Century, Barbuor, W. Va.

Pajieškau Petro Ambrozuno, Kauno gub., Panevėžio pav., Podbirėšs par., Grunskų sodžiaus. 2 metai kaip Amerikoje. Pirmą gyvenė So. Boston, Mass., o dabar nežinia kur. Kas žino, tegul duoda žinią, arba jis patsai tegul atsisaukia šiuo adresu: P. Balčiūnas, 250 Bundon ave., Detroit, Mich.

Pajieškomas mūsų brolis Stanislovas Sviklas, gyvenęs pirmiaus Lawrence, Mass., Worcester, Mass., Nashua, N. H., Newark, N. J. Iš Lietuvos paėina sod. Brokaraiščio, vol. Merkinės, Vilniaus gub. Labai turime prie jo svarbų reikalą; taigi ar jis pats, ar kas iš jo pažįstamų ir jį žinančių, meldžiame mums pranešti jo adresą. Zabela Svikliūtė, 19 Elm St., Lawrence, Mass. (5)

Daktaras A. Szliupinte-Jankauckiene. gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų. VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare. 265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

„Vienybės Liet.“ išleistu knygu Katologas.

- Adomas Mickevičia ... 15 Ar socialistas gali būti kataliku? 10 Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje ... 15 Apuoko sapnai ... 15 Anatomos knygelė ... 10 Apie kūno išlavinimą ... 15 Albumas lietuviškas, parodos Pažinje 1900 m. ... 40 Apieka Dievo (Aprašymas iš paviljono XVIII amžiaus ... 50 Baltrus Turazeris. (Drama trijuose veiksmuose ... 20 Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astronomijos ... 10 Davatkų gadzinkos ... 10 Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykėčių šilėlis ... 20 Darbininkų kalendorius 1904 m. ... 15 Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-ose apsirėškimuose) ... 15 Emigracija. Apsaka iš emigrantų gyvenimo ... 20 Gyvenimas Genavitės ... 50 Gudri našlė. (Juokašaislė dviejuose veiksmuose) ... 15 Ggutė. (Eilės) ... 10 Girtuoklių Adynos ... 10 Grandų Verksmai ... 10 Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ... 15 Istorija Septynių Mokytojų ... 50 Idėja ant mėšlyno. Apsaka mūsų dienų ... 10 Istorija apie gražią Katriuką ... 10 Istorija katalikų bažnyčios ... \$1.00 Iš po budelių, kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos) ... 30 Išgrovimas Kauno pilies. (Drama 4-ose apsirėškimuose) ... 20 Iš bažnyčios istorijos ... 10 Iš kur atsiranda nusidėjėliai? ... 10 Įtekmė socjalisčių sąlygų ant visų kultūros šakų ... 15 Intekmė datų ant žmogaus gyvenimo ... 10 Juozas Arch. Sodletis—deputatas Anglijoje ... 10 Jonas Krikštytojas (Penkiaveik-

Table listing various books and their prices, including titles like 'Mūsų tragedija su prologu', 'Juozapas Koniusėvskis arba kankinimas Unijotų', 'Kabalas', 'Kėkštų Simas', 'Kainas', 'Kaip Sielijos kaimiečiai kovojo už savo tiasas', 'Kur mūsų išganymas?', 'Kunigija ir svietiška valdžia', 'Keletas minčių apie mirties baumę', 'Kaip valstiečiai kovojo už laimę ir laisvę', 'Kaip apivesti ir laimingai gyventi', 'Kaip darbo žmonėms išsiluosuoti', 'Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingai pamokinimai', 'Knygelė dėl lietuviškų kareivių kvorvų ir kirpimui vyriškų drabužių', '50 puslapių. Gražiai apdaryta. Prekė \$4.00', 'Amerikoje', 'Laima ir planetos', 'Lietuvos Istorija Knyga I', 'Lietuvos Istorija. Knyga II', 'Abi drūtai apdarytos į vieną tomą', 'Lietuvių tauta. Tomas I', 'Lietuvių tauta. Tomas II', 'Abu tomai apdaryti į vieną', 'Lietuviškos dainos iš visur surinktos', 'Lengvas dėdas, pačiam per save pramokti rašyti', 'Mythai, pasakos ir legendos iš maldų', 'Mūsų Dielės', 'Mokslinčius Tvardauskas', 'Miškas vis smarkian degė', 'Maakoliai 1618 metuose arba Jurgis Mikalovskis', 'Našlaitė', 'Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę', 'Parsidavimas ir pelnas', 'Paveikslai (Dvi apysakos)', 'Palemonas ir Giržduta', 'Puota — Nusikintas žiedas', 'Pagieža — Jurgis Durnelis', 'Pirmoje Gegulės Sapnas', 'Ponas Bartkus. (Eilės)', 'Pažvelgus atgas. (Romanas)', 'Palocius cėro dngnuose', 'Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių', 'Sausio devinta', 'Švedų liaudies švietimas', 'Senkaus Jurgis', 'Šviesa Dievo dienos tamsybėje', 'Tamsybės Guolis', 'Užsitanavik ant to gerai', 'Vargdieniai', 'Vilius Tell. (Drama 5-ose aktuose)', 'Valkata', 'Vilkų Lizdas', 'Vytauto priekia. Paveikslas, didumas 27 1/2 x 21 1/2', 'Vienybės Lietuvninkų 25 metų sukaktuvių Jubilėjinė knygelė (su 57 paveikslais)', 'Zemųj dulkė. (Labai akyva apysaka)', 'Ženybos Paikių Miko', 'Žmogua. (J. Akuratero apysaka)'. J. J. PAUKŠTIS & CO., 120 Grand str., BROOKLYN, N. Y.

Juokkis per visus metus! Užsirašęs „TARKA“ nuvairkysi nuo savo kaktos visus raukšles. Turėsi juoko, kada tik atsiminsi, kaip „TARKA“ perleidžia per savo brazdinį visokius ištvirkėlius ir liurbas. Gražių giesmelių su gaidomis Juokinių uždavinii, šarady. Pilna karikatyrų, juokingų paveikslų. Tik vienas dol. metams. Adresas: „TARKA“, P. O. Box 895, New York City.

Autanas Stašaukas. Labai puikoje vietoje salūnas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kveplančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį. No. 2 Cor. Nesbitt ir B. EAST PLYMOUTH, PA

MOKINKIMĖS PATYS Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00. Valkų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15 c. Naujas Budas mokintis rašyti be mokiniojo ... 10 c. Arimetika mokinimuisi rokundu, su paveikslais (apdaryta) ... 35 c. Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu P. Mikolainis, Box 62, New York City.

Rusiskai Amerikonizska Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos. Išplaukimas iš New Yorko. Kursk Feb. 10 Birma March 9 Lithuania Feb. 24 Kursk March 23 Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorę. A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents. 27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

Daktaras Jonas Misevičia VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE. Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiame Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital). 272 Berry Street, Brooklyn, N. Y. Prie So. 2-nd Street.

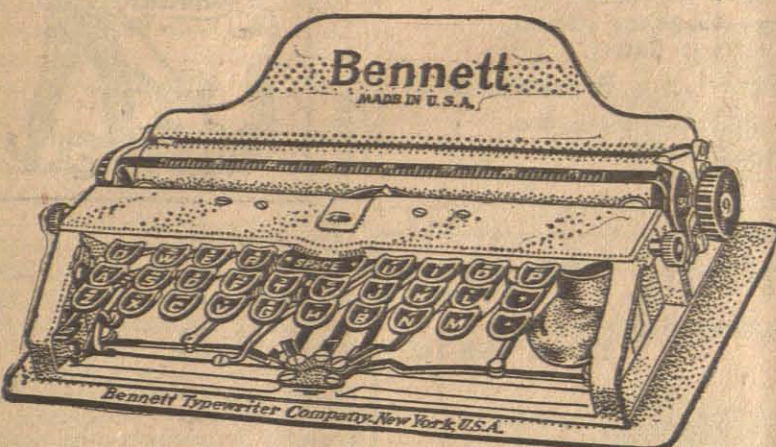
Daktaras Brandšteinas Turėjas praktišką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą. 103 So. 2-nd Str., kamps Berry Str. Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chronikų (įsisėnėjusių). Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE. Pirmutinė Lietuviška Krautavė Judančių Paveikslų Amerikoje. Užtikome visokių gamtų APERATUS. Paroduom ir randavom labai pigiai su visokiais Elektrikintais ir Gaziniais intaislia naujausios mados. Įstat užlaikome svirė 1.000 futų filmos. Importuotų iš visų šalių svieto, specialiskai turime padarg daug Lietuviškų iliustruotių dū Dainų, Deklamuotių, Referatų ir Pralokijų, dirbam ant ordery labai pigiai. Kuris užsilait arba nori užsilinti šiomai bizniai, reikalaujanti pagėbos šaukites prie: American Film Exchange A. T. Račiūnas Mgr. 630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y. Phone 3536 W. Bedford.

Joseph Topilis & Co. 195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujasis išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliais raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešioti rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukštis & Co.,

120-124 Grand st.,

Brooklyn, N. Y.

New Telephone 1070 R.

Vienatinis ir Geriausias Fotografistas.

Jos. Shukis

20 East Market st.

Wilkes-Barre, Pa.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milisausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvapianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiuojantys iš kitur, neapmirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypa

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI.

Škanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kviepeni cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mingių ir veselių. Nepamirškite šios atsakančios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

Palei Wythe Ave.

EMIGRANTŲ SELPIMO KOMITETO

ADRESAI:

S. Jankauskas,

350 Newark str., Hoboken, N. J.

Pagelb. S. Zaliuška. 243 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Prot. sekr. J. A. Kavaliauskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Fin. sekr. J. Jukelis, 915 Clinton st. Hoboken, N. J.

Išd. V. Dauncras, 223 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Sekr. J. A. Kavaliauskas.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės \$40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynė“, savo išde turi grynais pinigais suvirš \$25,000.00. Apšviotos reikalams ir kitokiems labdariniams tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokiu organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariai, kaip po masekme to, našlės ir našlaičiai ir nuėmę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunariniimų, kokius dabar nuolat lietuviai nukendia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvių, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaip lietuvi! Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėtų apverstį visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiama skaitytojai valandėlę, kaip čaug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Imokėti pinigai į šią organizaciją (S. L. A.), buvo pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesni, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašalpinimą taip: \$150.00, — \$300.00, — \$500.00 ir — \$1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Jau atspaustas

TURINYS: Peržvalga; Pramonė ir Prekyba (G.J. Leveskio ref.); Naminių Higiena (M. Jurgelionienės ref.); Iš sveikatos srities (Dr. A. L. Juška); 10metinės „Aušros“ sukaktuvės; Edisono gyvenimas ir darbai; Nuo kada žmonės vartoja Kalendorius; Ką veikė Milwaukee's socialistai (ilustruotas); Pirmoji Gegužė; Nuo ko paeina randonoji Vėliava; Kaip likti piliečiu (liet. ir angliškai); Patarimai gyvenimui; Eilės; Informacijų Skyriai; Pasakaitės; Įvairūs Receptai; Visokios Statistikos; Juokai ir šiaip įvairūs raštai ir naudingos žinios. Puikiai iliustruotas; daug paveikslėlių ir pagražinimų. Naudingiausias, gražiausias ir geriausias už visus Kalendorius. Didumo 7x10 colių, į 100 ar daugiau puslapių.

Kaina 25 centai. Agentams geras uždarbis.

Kas prisijus 25c, tam pridėsime gražų kišeninį kalendorių **Dovanų.**

J. ILGAUDAS, 1613 S. Halsted st., Dept. 6, Chicago, Ill.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgautinai triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako joga kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasitiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždirbtą skatiką. Sudėjan Valstijos kason šimta tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Išitėminkite, joga netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Europą ir į Ameriką Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorėjų kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER

141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

TIK KĄ IŠEJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMĄ

Pagal prof. Blūnčli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pustl. 74. Kaina 15 cent. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, susstatymą. Pagaliaus nurodo, kokias svarbias rolę lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogų sustiprina fiziškai ir protiška; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir pailgina gyvenimą. Tas atsiekia tik pašvenčiant kasdieną po dešetą minučių ant gymnastikos. Kningutė reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmtinis tokios rūšies.

VILKU LIZDAS

Apsaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulie-tuvinta A. Vėgėlės. Pustl. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia meilės prie savo tėvynės ir visų prakilnių darbų, kaip istoriškos apsakos. Francūzus pakėlė apsakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė angliai išmintingame patrio-tizme ačiu istoriškiems romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža teturi istoriškų apsakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas“, „Vitoliorauda“ ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas“ yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomenei, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaite.

PAŽVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apsaką arba romaną, garsaus amerikony romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pustl. 356. Kaina \$1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuotų tautų kalbas, ir turėjęs visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešia dailios apsakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimtą suvirš metų, prabudo ir rado visai naują draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fanta-zijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tūkstančius prakilnių min-čių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitys žmogus pasisems sau labai gilių idealų. Ji privalo rasti kiekvieno lietuvių kningynėly.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieskote vaistai (liekarstos) ir sveikatos, galite ją gera roda parodyti apturet. tikrą kelią in svei- Musu aptiekoriaus kata : : : : :

SU PAGARBA FRANAS URBONAS

151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Geografijos Vadovėlis

Konkursinis

Kaina 75c.

Apdaryta \$1.00.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVISZKAS Fotografistas ir Malorius VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darba atlieku

puikiai ir pigiai.

G. BENSON

328 Bedford Ave.

Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, sli-daus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuviuo stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo ma-pa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

—AGENTURA—

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežį.

Taigi reikalaujant ŠIFKORTĖS — malonėkit atsilankyti į mūsų Ofisą, o busit kogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

šikioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, Y. N. (Antros durys nuo Berry Street)

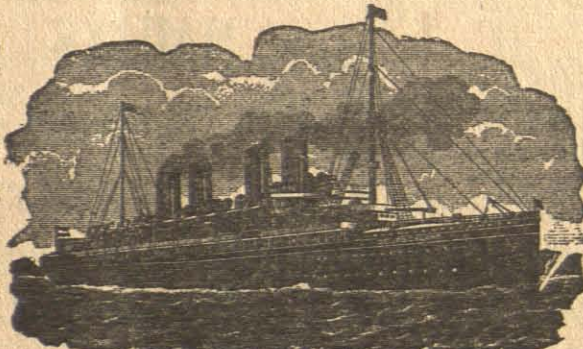
PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunciname pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persinčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Padarom aktus rejeantalnus dėlei žemės ir kitokių prik-lausančių savasčių. Tą viską darom su Konsulioj palidūji-mu.

Užsilimame provomis Euro-piškomis ir Amerikoniskoms išskolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjies-kom dales Lietuvoje ir atli-mam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU“

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išaina kas Seređa. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekioja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiniuose prekioja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiskams rašyti ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėjo iš po spandos, kaip svietiskas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laišku.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drūčiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali nešti kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

SAULE
Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA KAS UTARNINKĄ IR PĖNYČIA
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso mėto \$2.50
Ant pusės mėto \$1.25
Ant ketverčio mėto 65c.
EURO-ROSIJOJE IR LIETUVOJE \$3.50
ANGLIJOJE IR ŠKOTLANDIJOJE 15 sh.
PRUSUOSE 15 markų.

MĖNESINIS RAŠTAS
Linksmą Valanda
IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių istorijų, pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoj ant viso mėto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusuose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštus gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA.

BIRUTE
LIETUVIŲ TAUTOS VEIDRODIS.
Savaitinis laikraštis skiriamas visiems lietuviams.

"BIRUTĖ" išeina kas pėnyčia Tiltėje (Mažojoje arba Prūsų Lietuvoje).

"BIRUTĖ" yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, kuris visu pasišventimui darbuojasi atgaivinti savo brolius tautiška.

"BIRUTĖ" spausdinama lietuviškais raidėmis ir išeina grynoji lietuvių kalboje.

"BIRUTĖ" jau eina trečius metus ir supažindina savo skaitytojus ypač su reikalais prūsų lietuvių, šale to praneša apie lietuvių tautišką ir kultūrišką kilimą Didž. Lietuvoje, Amerikoj ir Anglijoje.

"BIRUTĖ" nori būti „apžvalga“ visoms apžvalgoms, ant kiek jai pasiseks tą įvykdyti, prigulės nuo savo tautiečių.

"BIRUTĖ" tekainuoja visose Suvienytose Amerikos Valstijose visiems metams tik \$1.50.

Priederme kiekvieno lietuviu yra išsirašyti „Birute“, tuomi paromia reikalus prūsų lietuvių ir kartu visos lietuviškos tautos.

"BIRUTĖ" galima užsisakyti per p. J. J. Paukštį, 120-124 Grand str., Brooklyn, N. Y., kuris yra „Birutės“ atstovu visos Amerikos.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jona Kulboka
SEANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAL, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wythe ave.)

Telephone 1831

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, krepkitės reikale.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. Send model, sketch or photo. for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 200 other subjects of importance to inventors.

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių laivų, keleiviai visados bus užgandintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas da'is svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauceja \$30,000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

Jeigu norite turėti gerai atliktą darbą už prieinamą kainą, tai krepkitės į offisą Dantistų Daktarų

GEMSO IR GINDESO
(kampus Fayette St.) BROOKLYN, N. Y.
Valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 8 vak. Nedėlioje nuo 9 ryte iki 1 po piet.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS

BATHS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

NAUJAS GYVENIMAS!

TIKRI NAUJI METAI
Tik tada pastoja žmogui, kada užstoja naujas gyvenimas, kaip paliosuoja nuo visokių varginimų ir numeta nuo savęs ligas, yvairių skaudėjimų našą.

Philadelphios M. Klinikas daugybes žmonių apdovanojo su tikrais naujais metais, suteikiant naują gyvenimą ir džiugumą, išgydant sergančius rėvseikus, sugrąžinant gėrą sveikatą, tą brangiausia žmogaus turį. Iš dangelio štai patys žmonės kalba:

GARBUS TAUTIETI DR. KLINIKOS! Pirmiau gavimo Jūsų liekarstų buvo teip bloga, kad dirbt negalėjau. Paklausiau draugų rodos—atsišaukiau ir kaip apturėjęs Jūsų Mylistos liekarstas, kurias suteikė, suvartojau, tai trumpam laikui išgyjau ir visi skaudėjimai bei romatizmas išnyko. Dabar sveikas, linksmas ir tuksantį kartų dėkavojū. Savo draugams reikalaujantiems gero Daktaro pagalbos, visados rodyti krepkitės prie Jūsų.

Su guodone **A. KARANAUSKAS**, Box 233, Seelyville, Ind.

H. HARSKOVIČE, 1723 Hancock St., Philadelphia, Pa. Labai sirgęs sunkia vyriška liga. Nuodugnai išgydytas, širdingai dėkavoja Klinikai už gėrą sveikatą ir naują gyvenimą—tikrus naujus metus.

Nemažiau yra dėkingas **Mrs. MARE OČIPENĖ,** iš Conemaught, Pa. kuri sirgusi 9 metus skaudėjimu galvos, kokiū, viduriu, pūsėlis, ir baltųjų tekėjimu liga, dabar džiugiasi su nauja gėra sveikata ir dėkavoja Philadelphios M. Klinikai, kurio tikros liekarstos ir tobulas daktaras išgydė

KAIP DAUGELI, TEIP IR TAVE GALIMA IŠGYDYTI, jei tik nori be peilio ir operacijos. **PHILADELPHIOS M. KLINIKAS** užvedė daugybes naujų liekarstų, išradimų ir pagerinimų, teip kad kitar geresnių liekarstų negalima gauti. Cionai, apat kitų, yra gabus specialistas daktaras nuo vyriškų ligų.

JEIGU negali prubūt asabiškai, tai parašyk lietuviškai kas kenkia, o gausi rodę, pamokinius, reikalingas liekarstas ir ant vietos išsiųdys. Apturėsi tikrą sveikatą pagalbe nuo visokių ligų, kaip VYRU, taip MOTERU, bei kurios tik varginimui užpūta: kaip švelnių, teip užsiėmėjusių, kaip ir nuo tų, ką kiti daktarai nesumanė išgydyti. Krepkitės drąsiai, nekaidžiojant, siuom adresu rašyt.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.
VALANDOS kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 3 p. p. Ir vakarais nuo 6 iki 8 Utarninkais ir Pėnyčiomis.

Philad. Med. Klinikai tikrai galima tikėt. Padėkavonės ištiros, teisingos!

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.

Mano gyvenimo Ofisas atdaras **DIENĄ IR NAKTĮ.**

213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y.
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsišaukia į **Seniausį Bankinį Namą, Uždėtą 1848 m.** \$100,000 (šimtas tukstančių dolerių) yra mūsų kauceja sudėta į rėdišką kasą. Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus pritamame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šiporties pardavime ant geriausių garlaivų visų Linijų ir iš Krajaus už pigiausių kainą. Pasportus dėl keliaujančių į Krajų parūpiname. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejalitiskas popieras su palindėjimu Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuotetsingiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.
Subatoje iki 8 val. vakare.

ADVOKATAS

VIKTORAS E. GARCAS
45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas Kriminalliskas ir Privatiskas Provas visuosia Amerikos ir Rusijos sudosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (suzeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išnodu visokias Rajantalliskas popieras Daviernastis ir t. t. Su PALIUDJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegu atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

BUKIE VYRAS
RUPTURA, VARICOCELE, PRAPUOLĖ SPEKOS, UŽNUODYTAS KRAUJAS ATIMA JUMS VYRISZKUMA

Bukie Išmintingas. Liki Sveikas.

DR. O'MALLEY BUDAS
Visados išgydo! Išbandyta per 30 metų! Be peilio ir vaistų! Išrasta per mane! Naudojamas tik mano ofise!

PASARGA. Darbininkai, katrie pas mane dirbo, gal sakyti kad jie žino mano metodą ir pagal jį gydo be operacijos, gal jie ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vienas Dr. O'Malley Budas ir naudojamas tik Mano Ofise.

Aš nedrukuoju jokių ligonių gromatų, kadangi atsilankymas į mano Ofisą parodys jums, kad turiu daugybę gromatų nuo ligonių iš visų pasaulės šalių, kurie tapo išgydyti.

Prisiųsk 2c markę už knygutę padabintą paveiksiais apie Rupturą.

DR. ALEX. O'MALLEY
Ofisas: 158 S. Washington St. WILKES-BARRE, PA.
Galima susikabēt lietuviškai ir lenkiškai.

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasazierius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų anglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punkty nuolatini ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., krepkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen,** General Passenger Agent, 90 West Street, N. Y.

Telephone Orchard 1133.
Dr. I. R. TILLMAN
Ofiso valandos: 8-10 ryte, 1-2 po piet, 6-8 vakare. Nedėliomis: 8-10 ryte, 1-2 po piet.
276 E. Broadway, New York.

H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y.
817-819 Grand St.,
Telephone, 1102 W. 11th St.

PRETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.

"No Work-No Pay" The Workingman's Problem

Jis tik įsenino šaltį ir paskui turejo gulėti per savaites

DR. RICHTER'IO Pain-Expelleris prašalys pavojingus susirgimus jeigu vartosi su laiku pagal nurodymų, ant dėžutės; 25c. ir 50c. už bonką. Ziūrėk ant Inkaro ir vardo ant dėžutės.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York. Richter'io Congo Piliās yra gėros nuo viduriu sukletėjimo. 25c. ir 50c.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanoja Dviem Medaliais ant Koseliskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turin už garbę apreikšti guodotiniams Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiaul paminėtus daigtus **PI-GIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausių praktikų ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

ZMIJEZCNIK
RATTLESNAKE UNIMENT

Geriausias... EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALI MO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigėbėti, neįlešk rodos pas kokius nemokintus žydėlius ar kryžiokus savo priepuoly, bet krepkitės arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaujant damas tikrų, gryną ir gydančių vaistų — pas **ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,** Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavusių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviškai“ vaistai au tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Dėlo jeigu trokšti tikros gydytojas pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulknumomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesi-gailėsi. Adresas: **Albertas G. Groblevskis** Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Nepamirškite Tautiško Namol!
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigara, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu pravy visuose teismuose.

Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100